

CATALUNYA RECONeix L'APORTACIÓ ESPIRITUAL I ECUMÈNICA DE TAIZÉ

Llum per a l'Església

Els germans Pere i Cristià han estat els encarregats de recollir el IV Memorial Cassià Just concedit a la comunitat ecumènica de Taizé pel Govern de Catalunya, a través de la Direcció General d'Afers Religiosos. En tot moment els germans, en representació del prior Alois, han deixat ben palesa la relació d'amistat profunda entre Taizé i l'Església de Catalunya. Bon exemple d'això va ser la «bonica relació d'amistat» entre el germà Roger, fundador de Taizé, i el qui fou abat de Montserrat, el pare Cassià Just. Per la seva part, el teòleg Francesc Torralba, en la seva glossa amb motiu del guardó, ha destacat que la llum de Taizé brilla en l'Església i que la seva potència espiritual ha irradiat més enllà de les fronteres de França. Catalunya n'és un bon exemple. **P 22**

Pregària a l'estil de Taizé a la parròquia de Santa Anna de Barcelona.

Nova embranzida al diaconat

El diaca Josep Montoya serveix les comunitats de la vall Fosca.

A les deu diòcesis catalanes hi ha incardinats un total de 117 diaques permanents i n'hi ha una trentena en formació. Realment, vist en la perspectiva dels 50 anys del Concili Vaticà II, s'ha recorregut un llarg camí en la restauració de l'exercici permanent del ministeri diaconal. El fet que fossin homes casats va provocar un gran impacte, però amb els anys s'ha acabat vivint de forma normalitzada. Amb tot, la renovació del diaconat encara té molt camí per recórrer. **P 2-4**

El testimoni de Marc Vilarassau en còmic, per Ignasi Flores

P 16-17

Sumari

- 5 Declaració de líders religiosos contra l'esclavitud
- 9 El moviment Adsis celebra els seus 50 anys
- 25 ÀnimaNova: acostar l'Evangeli a tothom
- 26 Presentat el llibre de poesia «Torna Nadal»
- 27 Exposició de Joaquim Chancho a Montserrat

Editorial

Els diaques, evangelitzadors

Del 5 al 8 de desembre l'arquebisbat de Barcelona ha acollit la XXIX Trobada de diaques d'arreu d'Espanya al Seminari Martí Codolar. El lema d'aquesta trobada ha estat «Els diaques evangelitzadors amb esperit». Des d'aquest editorial ja ens hem ocupat altres vegades d'aquesta realitat eclesial esperançadora (CC 29/01/2012), avui li dediquem el Primer Pla. El darrer número del *Full Dominical* de l'Església arxidiocesana de Barcelona (n. 49, 7/12/2014) —dirigit i renovat precisament per un diaca permanent, mossèn Ramon Ollé— recorda que els diaques exerceixen el seu ministeri al servei del bisbe a cada Església diocesana en les diaconies de la litúrgia, la paraula i la caritat. I estableix unes certes especificitats en aquest ministeri: diaques samaritans (abocats a tasques socials i caritatives), diaques levítics (animadors de la pregària en petites comunitats i als actes de culte) i diaques profetes (que fan dels seus àmbits professionals i de les situacions de frontera un camp de missió). Explica també que l'arxidiòcesi de Barcelona compta ja amb diaques als quals —en virtut del cànon 517.2 del Codi del Dret Canònic— els ha estat confiada la cura pastoral d'una comunitat parroquial en estreta col·laboració amb el rector titular.

El poble fidel estima i valora la feina dels diaques en els diversos àmbits de la pastoral i en d'altres ministeris. A l'hora d'administrar el sacrament del baptisme o de presidir el matrimoni, les joves parelles,

potser allunyades de la pràctica habitual, se sorprenen gratament que sigui un pare de família com ells mateixos el que imparteixi aquell sacrament, experimenten una especial sintonia. També molts bisbes i preveres troben en els diaques uns col·laboradors lleials i propers. La presència habitual dels diaques en molts tanatoris de Catalunya és també un servei consolador i esperançador en moments dolorosos per a les famílies. Dilluns vinent dia 15 (19 h Llibreria Claret/Sala Pere Casaldàliga) un altre diaca veterà, mossèn Aureli Ortín, presenta un llibre —prologat pel cardenal Lluís Martínez Sistach— que porta per títol *La renovació del ministeri diaconal en el 50 aniversari del Concili Vaticà II*. Recorda que el gran promotor de la renovació d'aquest ministeri en l'Església fou el cardenal Narcís Jubany, del qual d'aquí a pocs dies, el 26 de desembre, commemorarem el 18è aniversari del seu traspàs. Tenint encara present el ressò del Congrés Internacional de Pastoral de les Grans Ciutats, ens adonem que el ministeri diaconal és indispensable en l'evangelització de les grans urbs.

NOTA

En el tancament d'aquesta edició ens hem assabentat de la mort del diaca Pau Cazeneuve Fornt, adscrit a la paròquia de Sant Francesc de Sales de Barcelona. Descansi en pau.

Sebastià Taltavull, P-J Ynaraja.

Redacció, administració, publicitat i promoció:
C/ Comtes de Bell-lloc, 67-69 - 08014 BARCELONA
Tel. 934 092 810, Fax 934 092 775
a/e: redaccio@catalunyacristiana.cat (Redacció)
a/e: administracio@catalunyacristiana.cat (Administració i subscripcions)
a/e: publicitat@catalunyacristiana.cat (Publicitat)
Pàgina web: www.catalunyacristiana.cat
www.facebook.com/catalunyacristiana
Fundadors: Mn. Joan E. Jarque i Mn. Francesc Malgosa
Edita: Fundació Catalunya Cristiana per a l'evangelització i la cultura
Administració: Isabel Giralt (comptabilitat), Janet Duatis (subscripcions)
Autoedició i compaginació: Carlos Aguado
Impressió: Impressions Intercomarcals, SA Ctra. C-1.411, Km 34. Polígon industrial El Cementiri. Tel. 938 788 403. Fax 938 788 212 - 08272 SANT FRUITÓS DE BAGES - DLB 14.387/79

Un nou llindar

Sebastià Taltavull Anglada
Bisbe auxiliar de Barcelona

L'alegria missionera

A la Paraula de Déu hi ha una invitació que ens afecta i ens projecta: «Viviu sempre contents, no us cansau mai de pregar, donant gràcies en tota ocasió!» La transformació missionera que avui més que mai necessitem a l'Església arriba quan es parla de cor a cor i es crea un clima amarat de llenguatge positiu. Així ens ho indica el papa Francesc quan diu que cal mostrar un valor positiu que atregui, per no quedar-se en la queixa, el lament, la crítica o el remordiment. A més, una predicació positiva sempre dona esperança, orienta cap al futur, no ens deixa tancats en la negativitat. Que bo que sacerdots, diaques i laics es reunixin periòdicament per trobar plegats els recursos que fan més atractiva la predicació! (cf. EG 159).

De quina alegria es tracta? És l'alegria missionera que té com a fonament i referent clau l'encontre personal amb Jesucrist i la projecció vers un eix transversal que són els pobres. L'alegria ho ha d'impregnar tot i ho ha de transformar tot, superant aquella tristesa individualista que brota d'un cor còmode i avar, de la recerca malaltissa de plaers superficials, de la consciència aïllada. Per això, «quan la vida interior es tanca en els propis interessos, ja no hi ha espai per als altres, ja no hi entren els pobres, ja no s'escolta la veu de Déu, ja no hi batega l'entusiasme per fer el bé» (EG 2). Per superar aquest risc i per tal de fer possible la transformació missionera ens diu que hem de permetre que l'alegria comenci a despertar-se, que no podem ser cristians l'opció dels quals sembla la d'una Quaresma sense Pasqua (cf. EG 6). L'alegria prové de creure en Jesús ressuscitat, proper, íntim, trobat i viscut enmig de les coses petites de la vida de cada dia. Si som evangelitzadors és perquè comuniquem l'alegria de l'Evangeli, la fem expansiva, la contagiem amb les nostres paraules i els nostres gestos edificants. És important que la gent pugui rebre la Bona Nova de part d'aquells la vida dels quals irradia l'alegria de Crist.

L'efemèride de la setmana

Dia 18 de desembre del 1859: a Itàlia el sacerdot Don Bosco funda la congregació salesiana.

*CatalunyaCristiana

Director: Mn. Jaume Aymar i Ragolta

Redactors: Eduard Brufau, Miquel Àngel Codina, Samuel Gutiérrez, Rosa M. Jané, Carme Munté, Rosa Peraire

Lingüista: Montserrat Pibernat

Arxiu i fotografia: Eulàlia Grande

Corresponsals: Guillem Farré, CASTELLÓ; Víctor Gay, GIRONA; Jordi Pérez Ansótegui, LLEIDA; Cristina Sánchez, MALLORCA; Júlia Ayala, SOLSONA; Joan Boronat, TARRAGONA; Víctor M. Cardona, TORTOSA; Patrícia Navas, URGELL; Xavier Bisbal, VIC; Javier Molina, EL CAIRE; Ana Alba, JERUSALEM

Col·laboradors d'aquesta setmana: Josep M. Bausset, Pilarín Bayés, Coloma Boada, Agustí Codinach, Delfi Dalmau, F. Diego Espuny, Núria Ferret, Joan Guiteras, Justo Lacunza, Dani Majà, Joan A. Mateo, ; Carme de Miguel, Victòria Molins, Glòria Monés, Xavier Morlans, Consol Muñoz, Francesc Nicolau, Joan Pallarès-Personat, Quique, Josep Rius-Camps, Josep M. Rovira, Lluís Serra, Blanca Serres, Leticia Soberón, Andreu Sotorra,

Difusió controlada per

Membre de la UCIP
International Catholic Union of Press

Membre de l'APPEC
Associació de Publicacions Periòdiques en català

SUBSCRIPCIONS ANUALS EN CATALÀ O CASTELLÀ

Catalunya, resta de l'Estat espanyol i Andorra: 130 €
Gibraltar i Portugal: 130,01 €
Resta d'Europa: 208,01 €
Amèrica i Àfrica: 243,11 €
Àsia i Oceania: 317,21 €

El setmanari rep l'ajut del Departament de Presidència de la Generalitat de Catalunya

El diaconat, do de Déu per a l'Església

En el 50è aniversari del Vaticà II, cal seguir aprofundint en la renovació del ministeri diaconal

Carme Munté

El diumenge 18 d'octubre de l'any 1981, el cardenal Narcís Jubany va ordenar de diaca Aureli Ortín. Era el quart diaca permanent ordenat a la diòcesi de Barcelona. Aleshores tenia 38 anys. Amb la seva esposa Montserrat Martínez eren pares de quatre fills petits i treballava com a professor de Secundària.

Durant segles, el diaconat només s'havia conferit als qui després serien ordenats sacerdots. Va ser arran del Concili Vaticà II que es va restaurar l'exercici permanent del ministeri diaconal i, a més, es va establir que podia ser conferit a cristians casats. Com a imatge visible, el fet que homes casats presidissin celebracions sacramentals com el baptisme i el matrimoni o ritus com el de les exèquies va representar tot un impacte.

Al llarg dels anys totes les diòcesis catalanes han anat incorporant gradualment aquest ministeri de l'Església que té com a missió primera la vocació del servei, a imatge d'Aquell que va venir no a ser servit, sinó a servir i a donar la vida pels germans.

Segons dades de juliol del 2014, a les deu diòcesis catalanes hi ha incardinats 117 diaques permanents: 42 a Barcelona, 18 a Sant Feliu de Llobregat, 12 a Terrassa, 8 a Tarragona, 9 a Girona, 4 a Lleida, 5 a Solsona, 5 a Tortosa, 2 a Urgell i 12 a Vic. Actualment, són una trentena els candidats en procés de formació.

Renovació del ministeri diaconal

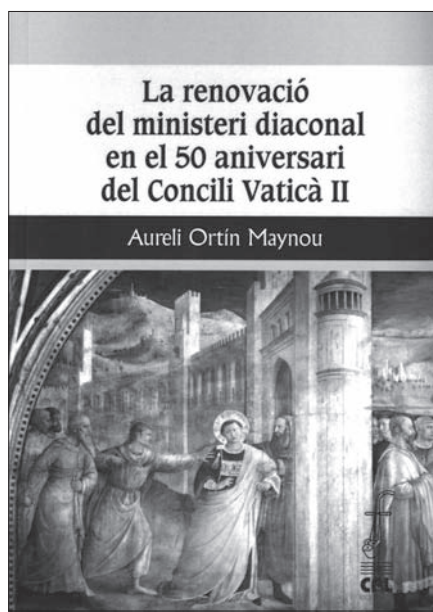
Han passat 50 anys de la celebració del Concili Vaticà II, i el diaca Aureli Ortín ha volgut reflexionar en un llibre sobre com l'Església ha anat rebent aquesta renovació del diaconat. Un dels pioners en l'aplicació va ser el cardenal Jubany, que va promoure la renovació del diaconat des dels seus càrrecs a la Conferència Episcopal Espanyola, i així mateix a l'arxidiòcesi de Barcelona, on tingué lloc la primera ordenació d'un diaca permanent a les diòcesis espanyoles el 8 de novembre del 1980.

Però malgrat la renovació i el fet que «el ministeri dels diaques es va fent present cada vegada més en les comunitats cristianes», Aureli Ortín reconeix que hi ha molt camí a recórrer. En primer lloc, perquè malgrat que l'Església compta amb més de 42.000 diaques arreu del món, encara no són presents en més del 50% de les diòcesis. I en segon lloc, perquè «cal que els bisbes precisin bé les missions pastorals que encarreguen als diaques, perquè l'especificitat del diaconat rau en la gràcia que l'ordenat rep per exercir amb sol·licitud el servei al bisbe diocesà i en ell a tota l'Església».

Per això, Aureli Ortín insisteix que «la renovació del ministeri diaconal no es pot veure pas com una qüestió

Aureli Ortín, batejant una criatura.

«La renovació del ministeri diaconal en el 50 aniversari del Concili Vaticà II» (Centre de Pastoral Litúrgica).

AURELI ORTÍN
 «Només els ulls de la fe poden veure la "utilitat del ministeri dels diaques"»

funcional o de política eclesiàstica de redistribució d'efectius personals. No és allò que fem el que determina el valor dels diaques, sinó que allò que fem ho fem per la gràcia sacramental que hem rebut i que ens configura amb Crist Servidor. Només els ulls de la fe poden veure la "utilitat del ministeri dels diaques"».

Dificultats

Aureli Ortín està adscrit actualment a la basílica parroquial de la Mare de Déu de la Mercè de Barcelona, i també a la secretaria particular del cardenal-arquebisbe, alhora que és el responsable del Gabinet d'Informació de l'Església a Catalunya, que depèn de la secretaria de la Conferència Episcopal Tarraconense.

Si tenim en compte que la majoria de diaques permanents estan casats, són pares de família i exerceixen una professió civil, «aconseguir l'equilibri entre la vida familiar, la professional i la ministerial no és gens fàcil», expressa Aureli Ortín. Precisament, per això, afegeix que «la comprensió i el suport de la muller són fonamentals».

Un altre diaca, Josep Montoya, del bisbat d'Urgell, també reconeix que és força complicat compaginar feina, família i ministeri. «Ens comporta sacrifici i moltes hores de cotxe, però l'amor ho pot tot. La gràcia que he rebut amb el diaconat em dona la força per ser servidor, donant-me, donant-nos la Conxita i jo rebem el cent per u. També

veure els nostres fills fermes, centrats i donats als altres en les diverses tasques d'Església que fan, és també per a nosaltres motivació».

Vall Fosca

Josep Montoya va ser ordenat diaca fa cinc anys a la catedral de la Seu d'Urgell de mans de l'arquebisbe Joan Enric Vives. De fet, la seva va ser la primera ordenació després d'una llarga etapa sense diaques permanents a la diòcesi d'Urgell. Ara ja té un altre company de ministeri: Josep Caba, fill de les Terres de Lleida i ordenat l'any passat.

Tot i que Josep Montoya viu a Sant Cugat del Vallès, està incardinat al bisbat d'Urgell. «Per això sempre dic que sóc un diaca missioner», explica, i bona raó té tenint en compte els 250 quilòmetres que separen Sant Cugat del Vallès i la zona de la vall Fosca, on col·labora com a diaca amb l'ajuda de la seva dona, Conxita Salvadó.

D'ençà de la seva ordenació, la família del Josep i la Conxita, que són pares de quatre fills, van continuar pujant els caps de setmana a la muntanya però no tant per gaudir del paisatge com per servir pastoralment les comunitats cristianes.

En un primer moment, donaven un cop de mà al rector de Sort i Rialp, en l'atenció dels petits pobles i tot allò que se'ls demanava: visitar els malalts, missa familiar, i sobretot dirigint celebracions de la Paraula, allí on els

Jo també he dit sí

Maria del Carmen Allepuz
Sant Feliu de Llobregat

Aquest any n'ha fet ja vint que vaig dir «sí» a l'ordenació de diaca del meu marit. Des del mateix moment que el Florenci va començar els estudis de Teologia i més tard l'itinerari de preparació per al diaconat, jo vaig estar sempre al seu costat, animant-lo i recolzant-lo i, sobretot suplint-lo en tot allò que tenia a veure amb la llar o la canalla. Per això mateix, el meu «sí» no va ser una decisió ni sobtada ni difícil. La seva vocació era personal però jo m'hi sentia compromesa en tot moment.

Aquest «sí» implica un compromís que, per força, s'ha d'anar renovant dia a dia, passant per temporades i circumstàncies millors i pitjors durant tots aquests anys. En aquell moment, els diaques casats eren una realitat molt nova i força desconeguda en moltes parròquies del nostre entorn, i va ser difícil enfrontar-se a les

Maria del Carmen i el seu marit, el diaca Florenci Travé.

desconfiances d'algunes persones. Tot això sembla molt més planer avui dia.

I en un altre sentit, també penso que l'esposa del diaca ha de saber en tot moment que el ministeri és

d'ell i evitar caure en l'afany de protagonisme.

A casa és complicat compaginar les obligacions del seu ministeri amb la vida de família, especialment quan els fills són petits o adolescents. Actualment, en Florenci està encarregat de la parròquia de Santa Maria del Garraf, on cada dissabte realitza una celebració de la paraula. També forma part d'algunes delegacions del bisbat de Sant Feliu i, per descomptat, participem en la vida parroquial a l'església de la Mare de Déu de la Mercè i també a la de Sant Pere i Sant Pau del Prat. Tot això suposen hores que hem de tenir molt en compte quan hi ha obligacions o celebracions familiars.

Malgrat les dificultats esmentades, mai no m'he penedit del meu «sí», i sento que ha valgut la pena tota la trajectòria que hem fet fins aquí. Ara que les nostres filles ja són grans, encarem el futur amb més serenitat i encara amb més ganes i esperança. Això sí, cada dia li demanem al Senyor salut i forces per continuar endavant.

preveres no poden arribar de forma regular. Des de fa dos anys, el bisbe Joan Enric els va encomanar l'atenció d'una petita vall, preciosa, plena de petits pobles i per tant de petites comunitats, la vall Fosca.

«Són gent necessitada de Déu com tant altres germans nostres, però que viuen a dalt de les muntanyes. Comunitats entranyables, molt agràides que un diaca els porti els caps de setmana la Paraula i el pa de l'Eucaristia consagrada. Molt contents que ens fem uns més d'ells, la Conxita i jo, participant de les seves alegries i les seves tristesses i fent-los costat des de l'Església», expressa Josep Montoya. «El fet de pujar cada cap de setmana cap a la vall Fosca, a les nostres parròquies, a veure els nostres avis i la gent de la vall, ens és un gran goig, que en aquests moments no canviaria per res», afegeix. «A rural tenen necessitat de Déu també, tot i que hi visqui una població envellida i que en alguns pobles es vagin tancant les esglésies. La despoblació és una evidència a muntanya. Nosaltres som testimonis i a la vegada acompanyants de totes aquestes comunitats. No amb amargor, ni amb tristesa, ni amb enyorança a temps passats, sinó des de l'alegria que el Senyor no els ha oblidat, que allí Déu també existeix.»

Vocació

En el llibre *La renovació del ministeri diaconal en el 50 aniversari del Concili Vaticà II*, editat pel Centre de Pastoral Litúrgica i prologat pel cardenal Lluís Martínez Sistach, Aureli Ortín conclou que «la renovació del ministeri diaconal ha estat un do de Déu per a les deu diòcesis catalanes» però que encara hi ha molt camí a recórrer.

Cal deixar de banda el criteri d'«utilitat» i apostar pel de la «gràcia sacramental» i cal seguir aprofundint en la renovació del diaconat a les nostres diòcesis. Així, expressa Aureli Ortín que «la renovació del ministeri diaconal només podrà donar tots els seus fruits si està integrada en un projecte global de pastoral diocesana».

«Tota vocació és una crida del Senyor Jesús a seguir-lo i a fer ofrena de la pròpia vida en bé dels altres, tal com

Josep Montoya serveix els pobles de la vall Fosca.

JOSEP MONTOYA
«Som testimonis i a la vegada acompanyants de les comunitats cristianes de la vall Fosca»

ell ho va fer. En el cas dels diaques, aquesta vocació es concreta en la crida que ens fa el bisbe a posar-nos al servei de l'Església, enfortits amb la gràcia que rebem en el sagrament de l'orde», afegeix Aureli Ortín, alhora que conclou que «és essencial la bona entesa personal i ministerial entre els preveres i els diaques, col·laboradors del bisbe en grau diferent, però en la unitat del mateix sagrament».

I finalment afegeix que l'existèn-

cia de diaques no ha de suposar cap perjudici per a la promoció del laicat: «En l'Església cal distingir el ministeri ordenat de bisbes, preveres i diaques, que actualitza el ministeri apostòlic, i el ventall de serveis o ministeris, en sentit ample, que exerceixen els laics. Aquests han de rebre tot el suport i ajuda dels ministres ordenats, per ser testimonis de l'Evangeli enmig del món.»

A propòsit de la possibilitat de l'or-

denació de diaconesses, conclou que «la qüestió de l'accés de les dones al ministeri diaconal avui, en l'Església catòlica, és un tema delicat que s'està estudiant per part dels teòlegs». En qualsevol cas, en l'Església primitiva hi va haver cristianes diaconesses que ajudaven sobretot en la celebració del baptisme. Qui sap si un dia les dones podran aprofundir encara més en aquest «sí» que ara han de donar a la vocació del seu marit.

Històrica declaració de líders religiosos contra l'esclavitud

El papa Francesc crida a l'acció totes les persones de fe

AICA
Ciutat del Vaticà

«Inspirats per les nostres confessions de fe, avui ens hem aplegat amb motiu d'una iniciativa històrica i d'una acció concreta: declarar que treballarem plegats per eradicar el flagell terrible de l'esclavitud moderna en totes les seves formes.» Són paraules del papa Francesc en un moment que passarà a la història. Per primera vegada els líders de les principals religions del món s'han reunit al Vaticà per posar fi a l'esclavitud. En el Dia Internacional per a l'Abolició de l'Esclavitud, a la seu de l'Acadèmia Pontifícia de les Ciències al Vaticà, ha tingut lloc la signatura de la declaració dels líders religiosos contra l'esclavitud. Amb el Bisbe de Roma, hi han signat eminents representants ortodoxos, anglicans, jueus, musulmans, budistes i hindús.

El Pontífex ha volgut agrair a tots els líders religiosos el seu compromís a favor dels supervivents del tràfic de persones i a tots els presents la seva intensa participació en un acte de germanor «especialment envers els més soferts dels nostres germans».

Com ha dit el Papa, l'explotació física, econòmica, sexual i psicològica d'homes, dones, nens i nenes encadena desenes de milions de persones a la deshumanització i la humiliació. I ha recordat: «Cada ésser humà, home, dona, nen, nena, és imatge de Déu, Déu és Amor i llibertat que es dona en relacions interpersonals, així cada ésser humà és una persona lliure. Cadascuna, i totes les persones, són iguals i se'ls ha de reconèixer la mateixa llibertat i la mateixa dignitat. Qualsevol relació discriminadora que no respecti la convicció fonamental que l'altre és com un mateix, constitueix un delictes i moltes vegades un delictes aberrant.»

Per això, ha assenyalat, en nom de «tots i cadascun dels nostres credos», els líders religiosos declaren que «l'esclavitud moderna, en termes de tràfic de persones, treball forçat, prostitució, explotació d'òrgans, és un crim de lesa humanitat».

Francesc ha subratllat que malgrat l'esforç de moltes persones, l'esclavitud continua sent un «flagell atroz» i que s'emmascara en «aparents costums acceptats», però que només aconsegueix que les víctimes de «la prostitució, el tràfic de persones, el treball forçat, el treball esclau, la mutilació, la venda d'òrgans, el mal ús de la droga, el treball d'infants» s'amagui i que s'agreugi la situació.

El papa Francesc ha fet una crida a totes les persones de fe i als seus líders, als governs i a les empreses a oferir el seu suport contra totes les formes modernes d'esclavitud. I ha expressat una petició molt concreta: «Demano al Senyor que ens concedeixi la gràcia de convertir-nos nosaltres mateixos en el proïsme de cada persona, sense excepció, i d'oferir-li ajuda activament sempre que aparegui en el nostre camí,

ja es tracti d'un ancià abandonat per tothom, un treballador injustament esclavitzat i menyspreat, una refugiada o refugiat atrapat pels lligams de la mala vida, un jove o una jove que camini pels carrers del món víctima del comerç sexual, un home o una dona prostituïda amb enganys per gent sense por de Déu, un nen o una nena mutilada en els seus òrgans, que criden les nostres consciències fent-se ressò de la veu del Senyor: "En veritat us ho dic: tot allò que fèieu a un d'aquests germans meus més petits, m'ho fèieu a mi."»

En la declaració els líders religiosos es comprometen a dur a terme accions espirituals i pràctiques per arribar a l'any 2020 havent eradicat les formes modernes d'esclavitud per sempre i arreu del món.

«Als ulls de Déu cada ésser humà, sigui nena, nen, dona o home, és una persona lliure, i està destinat a existir per al bé de tots en igualtat i germanor.» «Les formes modernes d'esclavitud», es llegeix en el text, «i tota relació que no respecti la convicció fonamental que totes les persones són iguals i tenen la mateixa llibertat i la mateixa dignitat, constitueix un delictes greu de lesa humanitat».

Per tot això, expressen el seu compromís per fer tot el possible en les respectives comunitats i fora d'elles «per treballar plegats, en pro de la llibertat de tots els que avui són víctimes de l'esclavitud i el tràfic de persones, i de cara a la recuperació del seu futur. Avui comptem amb la possibilitat de posar la nostra consciència, la nostra

saviesa, la nostra innovació i la nostra tecnologia al servei de la concreció d'aquest imperatiu humà i moral».

Aquesta iniciativa va néixer del Global Freedom Network, una organització fundada per catòlics, anglicans i musulmans que cerquen eradicar l'esclavitud arreu del món. Per a això ha delimitat sis àmbits d'acció: mobilitzar les comunitats de fe, verificar les cadenes de subministraments per promoure el compliment de normes ètiques a l'hora de fer compres i contractacions, millorar l'atenció a les víctimes i als supervivents, propugnar reformes legislatives i el compliment efectiu de les lleis, facilitar i fomentar l'educació i la conscienciació, i aconseguir finançament per acomplir amb aquesta tasca.

Església en sortida

Gestos que uneixen

Novament el papa Francesc ens impacta amb els gestos que fa. El seu viatge a Turquia va estar marcat pel fort desig ecumènic d'unitat dels cristians. Amb això, Francesc dona continuïtat a la línia dels seus predecessors i el Concili Vaticà II.

Bartomeu I i Francesc evoquen la primera abraçada —després de gairebé mil anys— entre el papa Pau VI i el patriarca Atenàgores el desembre del 1965, i les altres passes d'acostament que catòlics i ortodoxos han anat fent en les darreres cinc dècades. Són conscients que és un escàndol per al món que els seguidors de Crist continuïn dividits, i redacten una nova declaració conjunta en què recorden els cristians assassinats i perseguits a Síria, l'Iraq i el Pròxim Orient, a més d'Ucraïna. Les Esglésies cristianes pateixen plegades el martiri, i veuen la importància d'un diàleg i col·laboració amb els creients musulmans que també pateixen sota la

violència en aquells països. I llavors Francesc fa un gest insòlit: demana la benedicció de Bartomeu I per a ell mateix i per a l'Església, i s'inclina davant d'ell per ser beneït.

Per als qui es mouen en la lògica del món, és a dir, de la primacia del poder, aquest gest pot resultar escandalós, ja que considerarien que el Papa com a màxima autoritat dels cristians no s'hauria d'inclinar davant de ningú que no sigui Déu. Però en la lògica del Regne de Déu, ja iniciada aquí, la humilitat no resta res, sinó que augmenta, la comunió i l'autoritat moral dels successors de Pere i d'Andreu. El seu paper de primacia entre els cristians —garant de la unitat en la caritat— no minva pel fet de demanar la benedicció del seu germà.

Aquest gest, probablement, és el millor segell per a la declaració escrita, que és un pas més en el camí cap a la plena unitat de les Esglésies.

Leticia Soberón

Pelegrinatges del 2014-2015

Del 12 al 24 de gener 2015

**Cristianisme etiòp. Celebració de l'Epifania
Timkat - a la Jerusalem africana - Lalibela.**

SANT PAU I L'ESGLÉSIA PRIMITIVA

Del 9 al 16 de febrer de 2015

**Pelegrinatge a TURQUIA organitzat per la basílica
de Santa Maria del Mar en col·laboració amb
el Club +Amics de Catalunya Cristiana, sota la
direcció espiritual de mossèn SALVADOR PIÉ
NINOT, rector de la basílica**

FEBRER / **Índia:** El Rajasthan

MARÇ / **Roma i Assís:** Audiència papa Francesc

MARÇ / **Marroc** monumental

ABRIL / Setmana Santa / Pelegrinatge a
Santiago de Compostel·la i Fàtima

ABRIL / **Grècia:** Ruta de sant Pau

MAIG / **Uzbekistan:** La ruta de la seda

MAIG / **Roma:** Secrets del Vaticà

JUNY / Pelegrinatge a **Terra Santa**

JUNY / **Nord d'Itàlia:** Ruta de Joan XXIII

JULIOL / **Canadà:** Costa del Pacífic

JULIOL / **Castella:** Ruta de santa Teresa d'Àvila

AGOST / **Armènia i Geòrgia:** Cristianisme al Caucas

AGOST / **Etiòpia:** Ètnies, cristians i tribus del sud

AGOST / **Terra Santa i Petra**

SETEMBRE / **Indoxina:** Vietnam i temples d'Ankgor

OCTUBRE / **Turquia:** Ruta de sant Pau

OCTUBRE / **Japó:** Gran imperi d'Orient

NOVEMBRE / **Pèrsia:** Ruta bíblica

DESEMBRE / Llums de Nadal a **Nova York**

DESEMBRE / Pelegrinatge a **Terra Santa**

Málaga

L'Església condemna les devolucions «en calent»

Sol·licita la retirada immediata de la disposició sobre aquestes expulsions

Redacció
Málaga

Recentment s'han reunit a Màlaga representants de diferents institucions eclesials que treballen a la Frontera Sud, a un costat i a l'altre, per abordar coordinadament diferents temes que afecten les persones migrants. En ser testimonis del patiment que provoquen les tanques, Càritas espanyola, la Confer, el Secretariat de la Comissió Episcopal de Migracions i Justícia i Pau han emès un comunicat en què sol·liciten la «retirada immediata de la disposició sobre les expulsions sumàries», conegudes com a devolucions «en calent».

La Comissió d'Interior del Congrés dels Diputats va aprovar el 25 de novembre un dictamen sobre el projecte de Llei de Protecció de la Seguretat Ciutadana, en què es recull una modificació a la Llei Orgànica d'Estrangeria que pretén donar legitimitat a les expulsions sumàries a la frontera de Ceuta i Melilla. Per això, els signants fan públic el seu «rebuig enèrgic a la modificació que es preveu perquè entenem que viola drets humans, dona cobertura legal a una pràctica il·legal que es constata des de fa temps i no aportarà solucions a cap de les causes per les quals les persones migrants abandonen el seu país d'origen per, després d'un llarg camí, arribar davant de les fronteres de Ceuta i Melilla. En definitiva, només s'aconseguirà augmentar el patiment de les persones i no es reduiran les arribades».

El comunicat recorda que la Llei Orgànica d'Estrangeria compta amb procediments legals per tractar els casos d'entrades irregulars a Espanya per llocs no habilitats i que comporten un seguit de garanties per a les persones migrants, com ara l'assistència lletrada i el dret a intèrpret. I assenyala que «a més, tot i que insuficient, hi ha la possibilitat de sol·licitar asil i refugi, i identificar víctimes potencials de tràfic de persones i altres perfils vulnerables».

Els firmants també posen de manifest que les expulsions sumàries vulneren les disposicions dels articles 12 i 13 de la directiva europea 2008/115/CE i l'article 13 del Codi de Fronteres Schengen, «que estableixen com a garanties procedimentals en tot procediment de retorn l'obligatorietat d'una resolució motivada per la denegació d'entrada, en què se n'indiquen els motius exactes, així com el dret de recórrer a l'esmentada resolució de forma informada i assessorada». Igualment, indiquen que aquest dictamen posa en risc la protecció internacional.

D'altra banda, criden l'atenció «sobre la violació que implica del principi de *non refoulement* (no devolució) recollit a l'article 33 de la Convenció

«Les tanques de Ceuta i Melilla només són la conseqüència d'una política migratòria europea desenfocada»

de Ginebra del 1951, de l'article 3 del Conveni Europeu de Drets Humans. L'article 18 de l'esmentada CEDH i la Directiva de retorn segons la qual cap persona no pot ser retornada a un país on la seva vida, llibertat o seguretat corri perill».

Diàleg i solidaritat

Les entitats d'Església demanen la retirada de la disposició addicional i que es busqui un consens polític en matèria d'immigració: «Espanya ha de liderar aquest procés i fer veure a la Unió Europea que les tanques de Ceuta i Melilla només són la conseqüència d'una política migratòria europea desenfocada.»

També reclamen diàleg per buscar vies d'accés regulars per als qui no les troben mai i que no es vegin empesos a fer un salt desesperat. «I sol·licitem solidaritat amb els que busquen la protecció de l'asil i el refugi fugint de conflictes, persecucions i els efectes d'una política de cooperació internacional centrada exclusivament en un model econòmic de creixement que propicia el descart i l'expulsió dels ciutadans del seu país d'origen i no pas el desenvolupament de les seves pròpies capacitats i experiències per evitar l'abandonament de les seves comunitats com a conseqüència de la injustícia o la inseguretat.»

Segons el comunicat, l'acceptació de les expulsions sumàries implicaria consolidar «legalment un concepte de "frontera" sinònim d'un territori on els drets humans estan absents».

Tarassona

La catedral de Tarassona, Premi Internacional AR&PA

SIC / Tarassona

La catedral de Tarassona ha rebut el Premi Internacional AR&PA d'Intervenció en el Patrimoni Cultural. El jurat ha premiat *ex aequo* la restauració, difusió i gestió de la seu de Tarassona i la recuperació i restauració del submarí Peral del Museu Naval de Cartagena.

El degà del capítol de la catedral de Tarassona, José María Cerralbo, que ha recollit el premi, ha agraït a la Junta de Castella i Lleó aquest reconeixement, i a la Biennal el paper que té en la conservació i difusió del patrimoni. Cerralbo, que ha destacat la qualitat dels vuit treballs finalistes, ha estès els agraïments a totes les

institucions públiques i privades que han col·laborat en la restauració de la catedral, una restauració que, ha afegit, «ha estat costosa en esforç i temps». Així mateix, ha valorat el treball dels directors del Pla Director de la Catedral, Fernando i José Ignacio Aguerri, i de la Fundació Tarassona Monumental per posar la seu a disposició de la societat així com per la gestió turística i cultural: «Res d'això no hauria estat possible sense les persones que hi ha darrere d'aquests equips, des de la professionalitat dels equips del Pla Director fins a la involucració dels tècnics de patrimoni i dels guies turístics que posen rostre a la catedral i compleixen les expectatives dels visitants.»

LLAR D'ANCIANS PRUDENCI MIRALLES

petita gran residència.

Petita (hi ha lloc per a 16 persones), gran (els residents la fan gran).

Places disponibles, ambient familiar

NIF: G-08862781 - Els donatius desgraven un 20% del total de l'IRPF (Llei 30/94)
www.residenciapmiralles.org e-mail: residenciapmiralles@telefonica.net
Trafalgar, 39, 5è - 08010 Barcelona Tel. 932 681 867 - Fax 932 684 356

Carta des de... / **Hondures**

La Bona Notícia

Ja fa un mes que vam arribar a Hondures, el mateix temps que vam passar amb l'Òscar i l'Adelaida ara farà tres anys. I tenim la sensació d'estar-ho vivint tot més a poc a poc, amb suavitat, amb delicadesa.

S'agraeix poder distingir i apreciar els matisos de cada indret, de cada projecte, de cada persona. També tenim més temps per reposar les impressions, i això ajuda a la reflexió i a minimitzar el risc de jutjar sense prudència, participar sense coneixement, o proposar sense raó.

Hondures ens està donant una oportunitat per treballar la nostra honestedat en la missió. Ho veiem en els altres missioners: actuen pensant, pensen estimant, i estimen amb el seu gest. Sembla una obvietat, però les persones no sempre responem a aquest patró. Aquest és precisament un pensament que ens ha inspirat en una tasca que ens han encomanat recentment: l'orientació pedagògica de la Campanya Infantil 2015. Aquest projecte es una gran pensada: l'Església ofereix, a escala nacional, tant a escoles públiques com a centres catòlics, una proposta educativa orientada a treballar amb els infants i joves un valor concret, al llarg de set setmanes, durant el curs. A través de dinàmiques, tallers i contes, adaptats segons les edats, els professors i educadors tenen l'oportunitat d'ensenyar, d'inspirar i de provocar la vivència de valors positius per a l'home i la societat. L'any passat es va treballar la responsabilitat, i el proper curs es parlarà de l'honestedat. El nostre estimat bisbe Lluís sempre s'ha encarregat d'aquest manual preliminar de presentació a mestres, i aquest any li donarem un cop de mà!

La nostra feina, en aquest sentit, és desenvolupar el concepte de l'honestedat i detectar altres valors complementaris que ajudin a l'aprenentatge i facilitar-ne als educadors

El David, a l'estudi de ràdio.

la interiorització, perquè puguin ser referència també amb el seu exemple.

Cada any, nous centres i escoles demanen a l'organització els materials per dur a terme aquesta campanya amb els seus infants, i és que s'ha convertit en una oportunitat molt interessant per introduir-los als nens i treballar amb els joves els valors positius que han de prevaldre al nostre entorn: la sinceritat, la tolerància, l'alegria, el perdó, el servei, o el respecte per la vida... tan necessari en aquesta societat!

Reforç positiu

Un reforç positiu enmig de situacions, molts cops frustrants, de pobresa, marginació, exclusió, *bullying* entre els més petits i un llarg etcètera. I una mica d'esperança, en aquest sentit, pensem que pot anar bé per impulsar iniciatives personals i socials enriquidores, justes, positives, pacífiques. L'esperança s'ha d'estendre, aquest reforç positiu ha de tenir també un reflex en l'entorn adult.

La setmana passada ens vam reunir amb els responsables dels mitjans de comunicació catòlics d'Hondures, en una jornada de revisió, formació i reflexió molt interessants. Tot i que els pressupostos en comunicació són molt reduïts, Mons. Rómulo Emiliani, bisbe auxiliar de San Pedro Sula, ens encoratjava a no deixar de difondre bones notícies que inspirassin el poble hondureny.

I és que aquí, la premsa té certa tendència a prioritzar les notícies dolentes, les morboses o les decebedores justificant-se en la demanda dels públics. I bé, per què no començar a ser pedagògics en les emissions radiofòniques també? Per què no sembrar coratge i ànims en cada lletra al diari? Per què no ser instruments de pau a cada programa televisiu? Els mitjans de comunicació social tenen a les seves mans una tasca important. Per això els mitjans catòlics hem de

Blanca Serres i David Guillén

«Els mitjans catòlics hem de ser altaveu de les bones notícies, d'aquelles esperançadores, de les que animin, de les que inspirin, de les que contribueixin a l'enriquiment personal per ser agents de valor en aquesta societat»

ser altaveu de les bones notícies, d'aquelles esperançadores, de les que animin, de les que inspirin, de les que contribueixin a l'enriquiment personal per ser agents de valor en aquesta societat.

Tot just ara, que comencem l'Advent, és un bon moment per reflexionar sobre com cadascun de nosaltres és altaveu de la Bona Notícia. I no podem ser-ho des d'un cristianisme apagat i pobre, ni des d'odis profunds cap a aquell qui em va fer mal, ni des de la tristesa per veure tan poc amor i promeses fracassades. Joan el Baptista va ser altaveu en el desert... si el poguéssim entrevistar avui ens diria que no fou fàcil, però va abandonar la peresa i va mirar cap endavant, perquè la Promesa de Déu val la pena.

Tradició i qualitat al servei de l'hostaleria des de 1880

Venda

T 93 318 14 95
F 93 412 44 55
Roger de Llúria, 12-14
08010 Barcelona

Lloguer

T 93 308 01 04
F 93 308 71 93
Pg. de la Verneda, 150
08020 Barcelona

CASA GAY S.A.

www.casagay.com

«El do de la fraternitat és un signe del Regne»

Fermín Marrodán, moderador general d'Adsis, en el 50è aniversari del moviment

Samuel Gutiérrez

El moviment de comunitats Adsis acaba de fer 50 anys. A Barcelona, on són presents gairebé des dels inicis, van celebrar recentment l'aniversari amb la presència destacada del cardenal Lluís Martínez Sistach. Adsis s'ha consolidat avui com una presència fraterna d'Església enmig dels joves i dels pobres. El seu moderador general, Fermín Marrodán, assenyala que la dimensió comunitària és un element fonamental d'aquest moviment de reconeixement pontifici present ja en una desena de països.

Adsis va néixer fa 50 anys, en ple Concili Vaticà II. Com ha marcat això la vostra història?

El Concili Vaticà II és el context en el qual naixem i evidentment ens marca moltíssim. Adsis no és una iniciativa nostra, sinó de l'Esperit Sant, que en aquella època, a través del Concili, va impulsar el moviment comunitari i la dimensió de comunió i de Poble de Déu en l'Església. En aquest context Adsis beu, es nodreix i fa realçar una cosa que és pròpia nostra: la vida comunitària. Nosaltres som comunitats cristianes mixtes on hi ha matrimonis, homes i dones cèlibes, i sacerdots, alguns vivint en comú i altres no. Sentim que el do de la fraternitat compartida, en les seves formes diferents, és un signe del Regne. Per això les nostres cases són obertes, cases on acollim joves i pobres. Mirem de mostrar i compartir el regal que és la fraternitat.

S'assembla al model de les primeres comunitats.

Això mateix ens han dit alguns bisbes, pel fet de compartir-ho tot i posar-ho en comú. No sé si ens hi assemblem, però la veritat és que sentim que això és un do, tant per a nosaltres, que ho vivim, com per a l'Església, que hi pot veure reflectida una riquesa de vida.

El moviment d'Adsis va néixer de l'arbre salesià. Hi ha bones relacions amb els fills de don Bosco?

Molt bones. Estem molt agraïts als salesians, perquè van acollir el naixement d'un nou carisma en el si de la seva pastoral juvenil i van permetre que aquest carisma s'anés desenvolupant i creixent amb autonomia i identitat. Fins i tot alguns salesians van deixar la congregació i es van integrar al clergat diocesà per comprometre la seva vida en el creixement d'Adsis. En l'acompanyament als joves, van sentir un desig de renovar la pastoral juvenil i arribar a altres joves fora de l'Església. Així neix la idea de presència entre joves —perquè Adsis significa *sigues present!*— i una presència transformadora i alliberadora, capaç d'influir decisivament en la vida. Es van prendre, llavors, camins diferents en relació amb la congregació salesiana, però sempre des d'una relació sana. Seguim compartint tasca pastoral i la passió per l'evangelització entre els joves. Juntament amb aquesta missió entre els joves, ens sentim cridats a l'opció pels pobres. Des del principi, per exemple, hem estat vivint en barris

compartint la vida de la gent obrera i senzilla, i en algun lloc amb persones d'ètnia gitana, etc. Joves i pobres són les perifèries a les quals ens sentim cridats per caminar-hi plegats i compartir la Bona Notícia.

Quins altres trets destacaria del nou carisma?

Adsis va assumir també des de l'inici una dimensió missionera important. Sentíem la crida a anar més enllà de les estructures eclesials i religioses en les quals érem per arribar a tants joves amb necessitat de propostes de sentit i de transcendència, en un context de grans transformacions, tant a l'Estat espanyol com al món. Un altre tret determinant del nostre carisma és la dimensió comunitària en un sentit ampli, acollint diferents estats de vida. Som una fraternitat de cèlibes, casats, sacerdots... Adsis neix amb una obertura a la diversitat. El compromís cristià de lliurament de la vida no és només per als «consagrats», sinó que és per a tots. L'amor gran a Jesús et porta a implicar tota la vida.

Per què es va optar des del principi per les comunitats mixtes, una cosa realment nova fa 50 anys?

Quan neix Adsis, aquesta aposta mixta genera certa resistència en l'ambient eclesial. Aparentment va ser molt trencador, tot i que nosaltres ho vam viure d'una manera molt natural. Els grups juvenils eren mixtos i en fer-se comunitats adultes vam anar integrant aquella realitat en les diferents opcions. Era molt important assumir la diversitat, perquè significava assumir la riquesa de la condició humana.

No ha de ser fàcil la convivència quotidiana de realitats tan diferents...

No més que qualsevol realitat de relació humana que vulgui compartir

«L'Evangelí ens projecta cap a una presència solidària, fraterna i evangelitzadora entre els joves i els pobres»

molt. I aquí ho compartim tot. Per això donem molta importància a la comunicació. És el signe principal de la comunitat: la comunicació entesa com la presència de Jesús enmig nostre. El més decisiu no és l'encaix dels nostres caràcters, sinó Jesús i la voluntat de Déu en les nostres vides, que és la de viure un amor i unes relacions noves per a aquest món. La font de la nostra unitat és el seguiment i la fidelitat a Jesucrist.

Passats 50 anys des de la fundació, quin és avui l'estat de salut del moviment?

50 anys donen per a molt! Una primera constatació és que el moviment ha crescut, ha anat integrant les realitats més adultes de la vida i això ha suposat més complexitat i alhora més riquesa i pluralitat, un creixement en la fe i en la capacitat d'assumir la limitació amb esperança. En 50 anys la societat també ha canviat molt i això ens ha obligat a fer processos de renovació profunda. També hem fet opcions de més universalitat, fundant comunitats en sis països de Llatinoamèrica (Xile, l'Argentina, l'Uruguai, el Perú, l'Equador i Bolívia), a Itàlia i a Romania. I continuem caminant amb il-

lusió evangèlica, creient amb el profeta Isaïes que Déu fa una cosa nova.

Adsis continua avui creixent?

La comunitat ha tingut les seves fases. Des del punt de vista numèric, va haver-hi etapes de creixement important, però avui el nombre no és el major creixement. Creixem, però, en pluralitat i en formes de pertinença diferents, com són els associats, una altra forma de construir la comunitat sense que impliqui la plena comunicació de béns i de vida. En el conjunt ens mantenim a l'entorn de 300. Però sobretot sentim que creix i es desenvolupa el carisma, que incorporem altres formes noves d'inculturar-nos, com a Romania, on hem potenciat que siguin els joves del lloc els qui assumeixin la seva manera pròpia de viure el carisma. Això sí, acompanyats per alguns germans de la comunitat que hi viatgen amb periodicitat.

Quin paper té l'espiritualitat en un carisma tan obert a l'acció social?

Un paper important. Un dels textos que marquen la nostra espiritualitat és el del bon samarità. Sentim una crida forta a sortir de les nostres comoditats i apropar-nos a la realitat de qui està caigut, aventurant-nos al que vingui. L'espiritualitat és fonamental per mantenir-nos fidels a l'Evangelí, que en el nostre cas es projecta sobretot com a presència solidària, fraterna i evangelitzadora entre els joves i els pobres. No oferim només un servei social, sinó que amb el nostre testimoni i la nostra paraula anunciem també la bona notícia. Tenim un instrument d'acció social, que és la Fundació Adsis, i a través d'ella impulsem projectes de promoció, sobretot amb joves, en diferents àrees: educativa, laboral, reinserció social, immigració, etc.

Punt de vista

Coloma Boada
Benedictina (SAF)

Relectura en femení del Tricentenari

El Servei d'Arxius de la Federació Catalana de monges benedictines (SAF) el 2013 iniciava una aventura ben agosarada, fer-se present en els actes del Tricentenari amb una oferta àmplia, en un projecte únic: *1714, dos monestirs, dos arxius*. Se sabia que els fons dels monestirs de Sant Pere de les Puel·les i de Santa Clara de Barcelona podien aportar dades suficients per a una relectura en femení i com va dir Joan Roca,

director del MUHBA, en la inauguració de l'exposició *Monestirs urbans en temps de guerra*, des del forat del pany, des de dins del clos monàstic dels fets del setge de Barcelona del 1713-1714.

El setembre de 2013 s'oferia als infants una publicació personalitzada de la petita història *Rafael Casanova i l'Onze de Setembre* de l'editorial Mediterrània, que incloïa un quadre didàctic perquè els petits poguessin conèixer el paper que van tenir els dos monestirs en els fets que se celebraven.

A l'octubre, s'iniciaven els itineraris *Dos Monestirs a primera línia de foc*, *Sant Pere de les Puel·les i Santa Clara de Barcelona*, pels barris de Sant Pere i de la Ribera, que es van anar realitzant fins al setembre del 2014. En aquestes passejades pels seus carrers es van anar donant claus d'interpretació per descobrir-hi la petjada de la història.

El maig del 2014, amb l'exposició *Monestirs urbans en temps de guerra* a la capella de Santa Àgata, (MUHBA), s'arribava a la gran aposta del projecte, *la culminació brillant d'una gran feïnada*, amb paraules d'un dels participants. Rebé moltes visites, i creiem que ha estat una aportació interessant en el microrelat de la història de la ciutat de Barcelona.

Una altra activitat fou el Concert *Una vida entre guerres*, Agnès, abadesa de Sant Pere de les Puel·les 1693-1715. Narració i música van apropar els espectadors a les vivències d'unes monges que malgrat la tenacitat amb què van fer front als esdeveniments, finalment la realitat de la guerra se'ls va imposar durament.

En aquest ampli ventall d'activitats, una contribució més acadèmica es va creure oportuna. Unes jornades d'estudi per abordar el paper de l'Església a Catalunya durant la Guerra de Successió. Les ponències i aportacions van deixar ben clar que l'Església hi va jugar un paper clau.

I, per tancar aquesta agosarada aventura, un documental, *Lo Últim Citi* i una placa al parc de la Ciutadella on hi hagué el monestir de Santa Clara.

El Sr. Ciurana, tinent d'alcalde, va dir que la placa era un petit espai de memòria. Cal reivindicar sempre els espais de memòria, com ho són també els arxius, aquests permeten als pobles mantenir la memòria viva, enllaçant el que hem estat amb el que continuarem essent, el paper que hi va fer l'Església i sobretot l'Església imbricada amb el poble i el que ha de continuar vivint en bé de cada generació d'homes i dones.

Saber escoltar

Joan Guiteras i Vilanova
Degà del Capítol Catedral de Barcelona
secretaria@catedralbcn.org

Dos cistells

Un sacerdot m'explica com és la seva pregària abans d'anar a dormir. Primer resa les Completes, és a dir, la darrera oració de la Litúrgia de les Hores. Em diu que els salms que s'hi reciten els troba excel·lents i consoladors. L'omplen de pau. Ha de vigilar de no dir-los massa de pressa. A l'inici de Completes, tal com està previst, fa l'examen de consciència i recita el «Jo confesso a Déu...». Això li permet sentir seves les paraules del Salm 4: «M'adormo en pau així que em fico al llit i em sento en vós segur, només en vós, Senyor.» Salm que es resa per Completes del dissabte.

«Però —em diu— aquí no acaba tot. Després tinc

dos cistells.» S'entén que són espirituals. En el primer, hi posa les pregàries pels difunts. En el segon, les intencions pels vius, pels que li han demanat que pregui per ells, i per les persones i els esdeveniments pels quals ha de suplicar Déu amb dimensió universal.

Va anar bé tenir una conversa sobre la pregària amb un col·lega sacerdot. És bo que els pastors ens sermonegem també els uns als altres. Els que tenim el mandat de predicar, hem de ser practicants del que anunciem. Per això mateix, puix que molts, segur, teniu també dos cistells, a un hi poseu la memòria dels sacerdots difunts i a l'altre tots els sacerdots vivents. Preguem pels sacerdots difunts i pels que viuen. I, per favor, no oblideu cap dia de demanar al Sembrador que enviï segadors al camp del món. Que augmentin les vocacions sacerdotals.

A propòsit de...

P-J Ynaraja
Capellà del Montanyà
ynaraja@ynaraja.e.telefonica.net

Camins que duen a Betlem (3)

El tram del camí que transcorre paral·lel al Jordà és plàcid i monòton. Al nostre estimat matrimoni, que se'n va per complir les ordres romanes, en la situació que es troba l'Esposa, a punt de parir, se'ls fa interminable. Finalment, divisen la Ciutat de les Palmeres: Jericó, que està plena de records. Els seus avantpassats van acampar a la planura de l'esquerra, en l'espera d'entrar a la Terra Promesa. El profeta Eliseu hi va venir i va potabilitzar el cabal que hi brollava i fertilitzava la terra, però de gust desagradable per als humans.

Imaginem que un oasi és un bassal enmig de la sorra d'on sorgeixen unes quantes palmeres. Segurament que existeixen, però jo no n'he vist mai cap. De vegades és aigua que impregna el sòl i que, fent-hi un forat, s'hi fa un pou per poder beure el beduí i el seu ramat. Al voltant hi surt alguna palmera, sense que necessàriament siguin de les que donen fruit. La visió llunyana d'aquests plomalls sempre alegre el viatger. Només una vegada vaig veure que entre les roques hi havia un doll transparent que es conduïa cap a un dipòsit, per profit d'unes famílies que hi tenien plantades les khaimes al voltant. L'oasi de Jericó és únic. L'aigua que hi brolla avui dia, segurament com en temps passats, hi corre alegrement, i aconsegueix regar uns quants camps. Al voltant s'aixeca aquesta població situada al nivell més baix de l'escorça terrestre. Ara gairebé frega els 400 metres negatius pel que fa a la Mediterrània. El clima és benigne, la vegetació és exuberant i entre totes les plantes hi dominen les palmeres datileres. Actualment, hi abunden els arbustos i arbres propis del continent africà. Recordo les xicrandes i les papaies. Un hi busca els sicòmors per l'episodi de Zaqueu i també els hi troba en abundància.

El matrimoni pelegrí segurament es proveïa d'aquestes figues i potser també de mel. Aquests dos aliments abundaven i el seu gust era molt preuat, sense descartar els dàtils. Als humans sempre els ha agradat el gust dolç i aleshores només s'aconseguia a través d'aquests fruits. La ruta canvia ara de direcció i de sentit. Es dirigeix cap a ponent i ja no baixa sinó que s'enlaira zigzaguejant pel wadi. La jove a punt de donar a llum sofria l'esforç del desnivell. Un camí de 35 quilòmetres i un desnivell aproximat de 1.400 metres, en termes moderns, els separava de Jerusalem. El caminant fatigat sempre espera el moment de veure les muralles de Sió a la llunyania. Tots es miren, s'abracen i canten les paraules del salm: m'alegro perquè m'han dit, anem a la casa del Senyor. El camí continua pujant, però ara ja se sap que la meta està propera. Quan arriben a la capital deixen a una banda la muntanya del Temple camí de Betlem, ja els queda poc tros. I allà, on s'allotjaran? «El Senyor ens protegirà», murmura Maria.

Signes d'avui

Lluís Serra Llansana
llserrall@gmail.com

Lliçons socials per a polítics

Catalunya, ara com ara, és una societat ben desperta. És conscient dels problemes que la sacsegen per tot arreu, però també té projecte i il·lusió. Justícia social i sobirania política es barregen sense possibilitat de dissociar-les, encara que hi ha qui ho pretén. Les solucions parcials no existeixen. Les grans manifestacions de l'11-S d'aquests tres darrers anys, juntament amb la votació del 9-N, han estat espectaculars. Un amic no català, potser poc procliu a l'independentisme, em comenta que el meravella la capacitat organitzativa que han mostrat els catalans en aquests esdeveniments, la il·lusió per un projecte comú, l'alegria visible per tot arreu, l'esperit constructiu sense incidents ni insults. Després de la primera convocatòria massiva, la segona presentava una gran dificultat: la via catalana, una cadena humana que unia 400 km. Un nou èxit sense pal·liatius. La tercera tampoc no era fàcil. La V amb els colors de la senyera es va poder veure impecablement a través de les vistes aèries facilitades per les avionetes. Primera lliçó, la gent que va participar en aquests esdeveniments es va acollir sota un mateix lema. Es veia amb claredat la primacia del projecte compartit més enllà de les diferències que hi podia haver en la manera d'exercir-lo. Aquest pensament prevalia sobre els altres. El color del partit, de les preferències personals, passava a un segon pla. Et podies donar la mà amb algú que no votaria el partit de la teva elecció. No importava ni se sabia. Segona lliçó, el clima d'alegria. Tothom és conscient de les estretors

Primacia del projecte compartit més enllà de les diferències en la manera d'exercir-lo

econòmiques, de les retallades socials, dels problemes de tota mena que afecten el dia a dia, però somia amb un projecte nou, il·lusionant, en el qual ningú no visqui ni decideixi per tu. Participació i llibertat. Es compaginen dos desitjos profunds; sortir d'Egipte i arribar a la Terra Promesa. El camí és llarg. La persecució dels carros del faraó resulta implacable, però encara més la travessia pel desert. La temptació no es fa esperar: enyorar les cebes d'Egipte. Erich Fromm ho va retratar a la perfecció: «La por de la llibertat.» El 9-N va atrapar el govern estatal. Si arribava al món la imatge de la policia traient les urnes, encara que fossin de cartró, l'impacte negatiu seria immens. Si no hi intervenia, la caverna rugiria d'allò més. El desconeixement del terreny, malgrat les amenaces de tota mena, no va preveure l'èxit, encara que s'hagi volgut minimitzar el relat. Després del discurs del president de la Generalitat i les incomprendibles querelles, que evidencien la incapacitat del govern estatal per afrontar la situació, la pilota ara és a dins. Els polítics favorables a la consulta podrien aprendre de les lliçons socials. Són capaços de donar primacia al projecte compartit per sobre de les seves sigles? Si la poltrona de diputat val més que la tasca comuna, el govern estatal pot descansar i la societat catalana renegarà dels seus propis polítics.

Zoom

Eduard Brufau

La setmana passada va morir Tugçe Albayrak, la noia alemanya d'origen turc que va impedir una agressió sexual a unes menors i que va ser apallissada brutalment per l'agressor. L'assassinat ha commocionat la societat alemanya, que ha destacat el coratge i la generositat de la jove, que va donar la vida per defensar la dels altres.

Finestra a la vida

Victòria Molins, s.t.j.
viqui70@yahoo.es

Descansant en Déu de... l'exclusió

Un divendres al matí. Comença la jornada al centre de dia de l'Obra Social Santa Lluïsa de Marillac. Una iniciativa acordada en una reunió dels professionals i educadors aplega els homes i dones que s'acullen aquí, en una pregària comuna.

Una de les sales està preparada per recollir-nos a l'entorn d'una icona. Al voltant d'una taula un grup d'unes vint persones ens preparam per passar una estona de pau, de silenci, de pregària, de cants i Paraula de Déu.

L'evangelització, que ha d'arribar a tots, està cridada a partir dels últims

Jo m'assec al costat d'un amic meu del Senegal que és musulmà, però professa una gran simpatia i devoció pel «profeta Jesús». Mentre sentim una música ambiental que ens prepara i les paraules de qui porta avui la pregària, contemplo aquell grapat de persones amb les seves històries de solitud, de carrer, de pobresa i marginació... Tots

porten a l'espatlla una càrrega del passat que els que col·laborem en l'Obra Social tractem de fer més lleugera. «Enmig de les dificultats de cada dia —diu la que dirigeix la pregària— dels sorolls, les presses, els entrebancs, fer una estona de silenci i de pau, reposar amb Déu i posar en les seves mans les nostres febleses, és quelcom que ens farà bé.»

Tots tenim a les mans un full amb un fragment de l'Evangeli: aquell en el qual Jesús cerca un lloc retirat per descansar amb els seus deixebles. La lletra dels cants i unes senzilles litàniques per recitar tots plegats.

Tant se val que els orants que participen tinguin alguna dificultat per llegir el text. Tots ens en fem el càrrec. S'ha fet un silenci que és estrany en el dia a dia de l'Obra Social. És un silenci ple, que tothom assaboreix. Una experiència nova a la qual no estan acostumats, però a la qual els més senzills tenen accés d'una manera tan palesa que el mateix Jesús va donar gràcies al Pare amb aquestes paraules: «Et beneixo, Pare, Senyor del cel i de la terra, perquè has amagat aquestes coses als savis i entesos i les has revelades als més petits. Sí, Pare, perquè així ho has volgut. Tot m'ho ha donat el meu Pare, i ningú no coneix qui és el Fill, fora del Pare, ni qui és el Pare, fora del Fill i d'aquell a qui el Fill el vol revelar.»

Jo, veient aquell grup de pregària tan insòlit —potser perquè de vegades hem menyspreat la capacitat espiritual dels marginats—, recordava les paraules del papa Francesc en una de les seves homilies: «L'evangelització, que ha d'arribar a tots, està cridada tanmateix a començar pels últims, pels pobres, per aquells que tenen l'esquena doblegada pel pes i la fatiga de la vida. Fent-ho així, l'Església prolonga la missió del mateix Crist, el qual "ha vingut perquè tinguem vida i la tinguem en abundància"» (Jn 10,10).

Les paraules orants d'un dels homes me les van confirmar: «Gràcies, Senyor, per aquesta estona on puc oblidar les angoixes de cada dia i confiar en Tu.»

**CERTIFICATS MÈDICS
CARNET DE CONDUIR
NÀUTICA I ARMES**

CENTRE MÈDIC PLAÇA MOLINA

DR. RAFAEL SOLANAS ANGLADA

Membre de la Societat Espanyola de Medicina Marítima

- COTXE, MOTO I CICLOMOTOR
- PSICOTÈCNICS
- LLICÈNCIA D'ARMES
- LABORALS I ESCOLARS
- NÀUTICA

INFORMEU-VOS-EN:
Tel. 932 188 826
Mòbil: 639 474 741
c/ Balmes, 281, entr. 2n
08006 Barcelona

De 10 a 13 h i de 16 a 20 h

Les persones que es presentin amb un exemplar de *Catalunya Cristiana* tindran un descompte de 10 euros

Esqueles a Catalunya Cristiana

Tel. 934 092 810

Des del monestir

L'Any de la Vida Consagrada

El 30 de novembre passat, primer diumenge d'Advent, es va inaugurar l'Any de la Vida Consagrada, que serà clausurat el 2 de febrer del 2016. Amb el lema «Evangeli, profecia i esperança», aquest any dedicat a la vida consagrada vol donar gràcies a Déu per l'obra de l'Esperit Sant que, al llarg dels temps, difon la riquesa de la pràctica dels consells evangèlics a través dels múltiples carismes que hi ha. És per això que els consagrats i les consagrades hem de ser icones de l'amor Trinitari, mitjancers de comunió i d'unitat, i sentinelles d'alegria i d'esperança. Arrelats en l'Evangeli, els consagrats i les consagrades hem de ser signes de fraternitat i servi-

dors de la caritat, a més de memòria vivent de la forma de viure de Jesús de Natzaret. Enmig de les incerteses del nostre món, els consagrats i les consagrades hem de ser portadors d'esperança. Enmig de l'odi i de la violència, hem de ser artesans de pau. Enmig de les divisions i de la discòrdia, hem de ser sembradors d'unitat. Enmig de la dispersió, hem de ser profetes de comunió. Enmig de tantes situacions de mort i de destrucció, hem de ser apòstols de vida i de resurrecció. Enmig del sofriment i de la desesperació, hem de ser heralds de consol i de compassió. Enmig de tantes tristesses, hem de ser dones i homes d'alegria. Enmig d'un món que trepitja i arra-

cona els més dèbils, hem de ser defensors dels pobres i dels desvalguts. Enmig de tantes mentides, hem de ser servidors de la veritat. Enmig d'una societat que exalça els diners, el poder i el prestigi, amb la nostra vida hem de ser missatgers de pobresa i de senzillesa de vida. Enmig de tantes persones que no compten per a ningú, hem d'ajudar a retornar la dignitat a aquells que l'han perduda o els ha estat furtada. Enmig de l'aburguesament i de la frivolitat de la nostra societat, la vida consagrada està cridada a ser testimoni de frontera, en les perifèries del nostre temps. Aquesta és la nostra aposta en aquest any de la Vida Consagrada.

P. Josep Miquel Bausset
Monjo de Montserrat

La sal de la terra

Globalitzar la solidaritat

El Fons Monetari Internacional (FMI) fa saber que el 2014 el PIB de la Xina serà superior al dels Estats Units. Amb quatre vegades més població torna a ser l'economia més gran del món com ho era fins al 1889, fa 125 anys. La renda per càpita és una quarta part de la nord-americana i manté desigualtats grans que no paren de créixer, contaminació atmosfèrica i hídrica i similars riscos d'inestabilitat. Però aquella Xina que ahir moria de gana pren ara el lideratge mundial que tenien, després de la Segona Guerra, els EUA. Si el Marshall Plan va donar suport a la construcció de l'Europa del benestar; avui són el munt de diners que Xina deixa o inverteix, a crèdit, arreu del món, els necessaris per vincular el nou món i finançar les nostres passivitats. Són el futur Banc de Desenvolupament —amb seu a Xangai—, i l'Asiàtic d'Inversió en Infraestructures —amb seu a Pequín— els qui obriran la Nova Ruta de la Seda per terra, mar i aire. L'interès i el desinterès amb països emergents com l'Índia, el Brasil, Rús-

sia o desenvolupats socis, espera noves regles. Als EUA la cobdícia d'elits tan adinerades com estretes de mires va rebaixant els impostos de societats i de rendes per multiplicar al màxim les seves fortunes mentre basteixen secretament els Pactes Transatlàntics. Les guerres que no s'aturen al Pròxim Orient, Síria, l'Iraq segueixen consumint vides i recursos com al Vietnam. I enguany el Dia d'Acció de Gràcies, el darrer dijous de novembre, amb desenes de ciutats nord-americanes cremant i militaritzades, ha fet pensar que encara és lluny la societat cohesionada i postracial i és llarg el camí cap als drets civils —malgrat haver pogut escollir el primer president negre. Com un inversemblant Halloween, una societat es vesteix, s'arma i transporta policies que, amb mentalitat militar, tractaran com a enemics els qui viuen en barris on hi hagi negres o en països on hi hagi àrabs.

El nou lideratge material xinès, la primacia en patents o descobriments immaterials nord-americans o europeus, l'economia que distreu o aliena amb jocs, curses o esports universals i fa servir els estats/imperis més per controlar, vigilar i castigar a Ferguson (Missouri) o a Hong Kong que no pas per donar suport, enfortir, formar o redistribuir els beneficis públics obtinguts entre desfavorits o diferents. Hi ha el perill d'oblidar i mantenir en la invisibilitat dels privats de menjar o de llibertat, afavorint i difonent un creixement exponencial del benefici del capital i del consumisme individual que s'oblida de les víctimes col·laterals. Sempre hi ha retòrica per justificar i diluir la responsabilitat col·lectiva i personal per la mort d'un altre innocent. Cal una nova Justícia universal per no dilatar més el compliment dels objectius del Mil·lenni. Tant de bo sigui l'hora del pragmatisme i la tradició de Confuci per a, juntament amb la tradició cristiana, globalitzar la solidaritat.

F. Diego Espuny
Pedagog

Mirada al món

Dignitat i llibertat per a tothom

Les paraules del papa Francesc causen sovint sorpresa i curiositat, desperten inquietud i emoció. Desafien el compromís per la dignitat de la persona i la construcció de la pau sobre la justícia. Així ha succeït amb un esperat discurs davant del Parlament Europeu (25 de novembre) i durant la recent visita a Turquia (28-30 de novembre). Dos fars lluminosos en la història del pontificat que deixen en la humanitat la petjada inesborrable de l'evangeli de Jesús. D'una banda, la dignitat de la persona humana per damunt de tot sistema ideològic, de tot pla econòmic i de tot intent de deixar milions d'éssers humans a la cuneta de la misèria, la pobresa i el dolor. De l'altra, l'èsser constant a la llibertat de l'ésser humà per practicar lliurement la fe religiosa.

La realitat de les societats on vivim deixa molt a desitjar pel que fa a dignitat i llibertat. Milions d'habitants dels cinc continents pateixen l'agulló de la fam en un món en què els guanys a tota costa s'han convertit en el primer manament. Poc importa si milions d'homes i dones queden atrapats en el túnel de la indignació, del patiment i de la violència. Com és el cas dels ciutadans iraquians i sirians condemnats a l'exili, a les vexacions, a la dependència total de l'ajuda humanitària. L'Estat Islàmic mata, decapita, arasa i combat per imposar normes, lleis i condicions. Aixafa la dignitat de milers de persones i els seus sàtrapes volen buidar el Pròxim Orient de comunitats cristianes i jueves. I aquí arriba el crit del papa Francesc per aturar la tràgica odissea

dels qui diuen fer-ho «en nom d'Al·là». És un greu sacrilegi aixafar i trepitjar la dignitat dels qui no són musulmans i més dir que «Al·là ho ha ordenat».

El papa Francesc fa una crida urgent al bon sentit, a la col·laboració entre les nacions, a la cooperació entre els pobles. Les guerres i els conflictes no fan més que malgastar els recursos naturals i crear condicions en què la justícia i la pau no tenen cabuda. Tornar a posar la persona humana al centre de tota societat és el secret per construir un món en què ningú no se senti acorralat, descartat, trepitjat en els drets i maltractat en la seva vida. Una tasca àrdua i una empresa complicada, però res no és impossible amb l'ajuda d'aquest raig de llum que ve de Dalt.

Justo Lacunza Balda
Pare blanc, arabista-islamòleg,
des de Madrid

Espanya envelleix

Segons les estadístiques, d'aquí a cinquanta anys el país haurà perdut cinc milions d'habitants i el 38% de la població tindrà més de 65 anys. Serem menys habitants i més vells, gràcies al descens de la natalitat. Abans es veia l'arribada d'un fill com un regal, «venia amb un pa sota el braç». Ara es veu com una càrrega que porta moltes despeses i no permet a la dona ascendir en la seva professió. Hi ha un ambient antinatalista que porta al control de la natalitat i a l'avortament. Som tan materialistes que preferim viure més bé, tenir més coses que fills, sense ser conscients que està en joc el rellue generacional. La riquesa d'un país es troba en una població de persones ben formades.

PILAR ROCA PORTO
Barcelona

Fruits de la joventut

Diuen que la joventut no compleix i en part és veritat, però hi ha institucions dins l'Església que tenen molts joves i que donen molt de fruit. Segons sembla, hi ha qui no accepta les millores. A diferents llocs es veu molta prosperitat. Jesús va dir que «pels seus fruits els coneixereu».

JAUME VALLS
Barberà del Vallès

Les modes

No sé qui són els dissenyadors de la moda de gent jove. Miro els vestits i cada cop estic més sorpresa. Texans trencats, desgastats; uns

Perquè tots siguin u

La visita del Papa a Turquia acabava amb la signatura d'una declaració conjunta amb el patriarca Bartomeu. L'Església de Constantinoble, que ostenta el primat honorífic en l'ortodòxia, celebra la festa del seu patró, sant Andreu, el 30 de novembre. Es pot dir que les relacions amb Roma són excel·lents des l'abraçada històrica entre el beat Pau VI i Atenàgores a Jerusalem, que va posar fi a segles d'incomprensions mútues. Des del 1969 no ha faltat una delegació vaticana cada 30 de novembre a Istanbul, visites correspostes pel Patriarcat a la festa de Sant Pere i Sant Pau, patrons de Roma.

JESÚS MARTÍNEZ MADRID
Salt

s'arrossequen pel terra, tan ajustats, que semblen la pròpia pell; jerseis enormes que pengen per totes bandes, samarretes amb escots caiguts que ensenyen una espatlla, i ara l'última: sabates amb talons o soles enormes que quan caminen semblen Frankenstein. És una pena que la joventut, tan bonica, opti per perdre l'encant.

NURIA ROURA FONTOBA
Barcelona

La solidaritat és notícia

Un cop més, durant el 28 i 29 de novembre, els espanyols hem demostrat la nostra sensibilitat davant les necessitats més bàsiques de molts conciutadans. Amb xifres esgarrifoses de pobresa infantil, famílies que s'han quedat sense habitatge, un nombre elevat d'aturats, tot el país s'ha abocat a cooperar amb el Gran Recapte d'aliments per pal·liar al màxim el problema de tants. Tant de bo que

aquesta situació no es faci endèmica, que no continuï la degradació social i que els responsables de les institucions trobin solucions per acabar amb això.

LOURDES CAMPS CARMONA
Barcelona

Festa, no festival

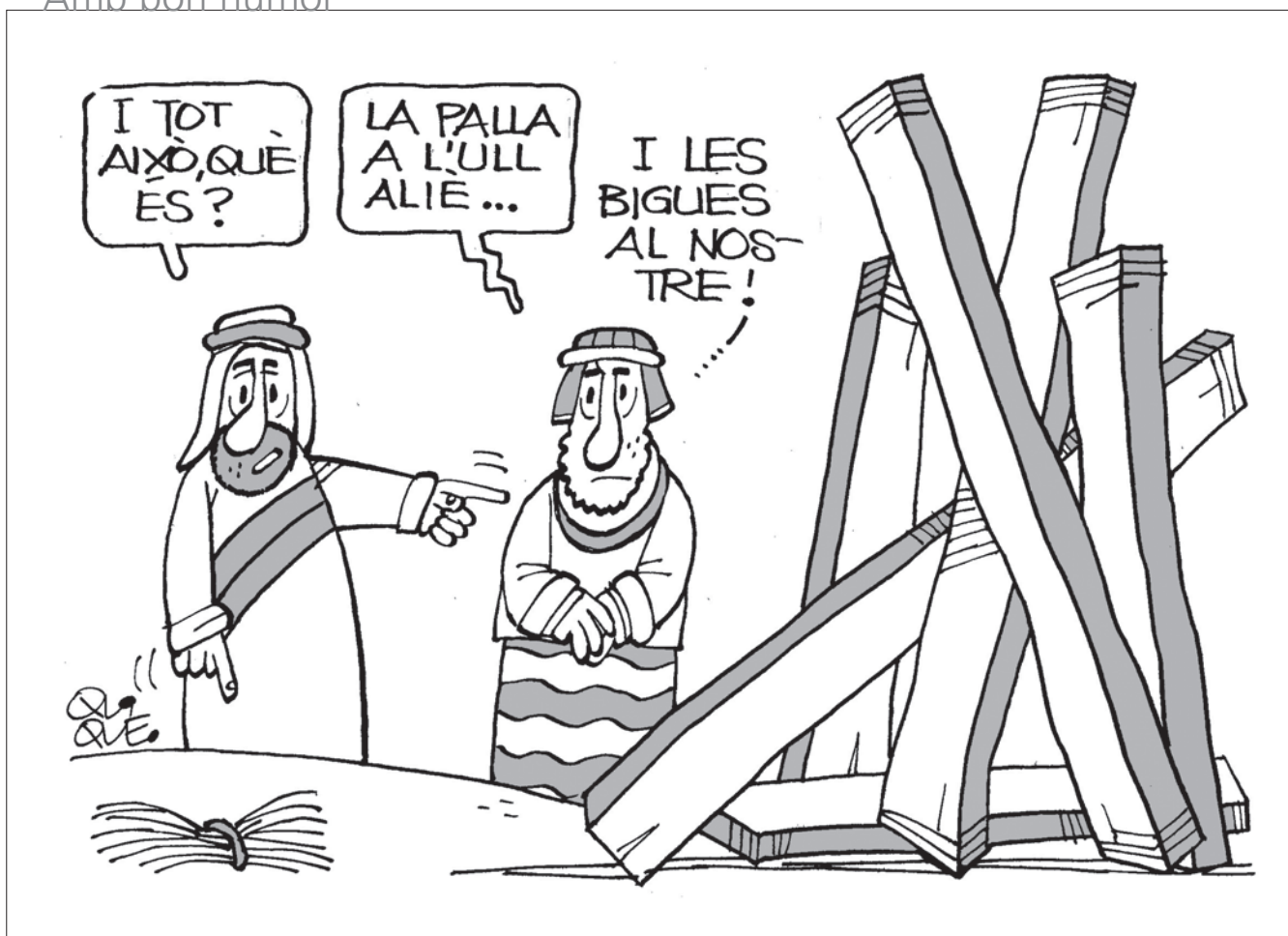
Més d'un cop ens hem preguntat per què la missa que emet La 2 cada diumenge té més televidents que altres programes. Per a mi, aquella missa és «senzillament» la missa, sense complicacions.

En una de les parròquies on vaig ser, recordo que un dia acabava la missa solemne de festa major i una anciana, que hi havia assistit, va venir a la sagristia i ens va preguntar: «Que no dieu missa avui?» A ella, aquella missa tan moguda no li havia semblat un «xou», però sí un festival que ni Déu sap de què tracta.

Mn. PERE CAMPÀS BONAY
Vic

Podeu enviar les cartes a: redaccio@catalunyacristiana.cat

Amb bon humor

El Consultori

PREGUNTES I RESPOSTES
SOBRE DOCTRINA I MORAL
pel Dr. Joan Antoni Mateo

La Puríssima

Per què els ortodoxos orientals no creuen en la Immaculada Concepció de Maria? Què és millor: dir «Immaculada» o «Puríssima»? Com traduir a un llenguatge més actual «plena de gràcia»?

Segons el meu parer, els cristians orientals als quals es refereix, més que qüestionar el contingut de la Immaculada, el que no veuen clar és la definició pontifícia que el va proclamar com a dogma. Gosaria dir que la nostra fe sobre la Mare de Déu és comuna i idèntica tant per als catòlics com per als ortodoxos, amb algunes diferències d'interpretació susceptibles de ser aclarides en un diàleg teològic lleial. Pel que fa a «Puríssima» o «Immaculada», penso que totes dues expressions són apropiades i complementàries. És veritat que el concepte de «Puríssima» lliga més bé amb la tradició d'Orient, on Maria és anomenada des dels primers segles la *Panagia*, és a dir, la que és «Tota Santa». «Immaculada» es refereix més a l'exempció del pecat original en Maria. La Mare de Déu es va presentar així en les manifestacions extraordinàries de Lourdes i que l'Església ha reconegut. Totes dues expressions ens diuen que Déu ha fet grans meravelles en Maria, que ha estat preparada per a un nou inici en la humanitat: per Ella, i gràcies a la seva fe i consentiment, el Fill de Déu ha entrat en la nostra història. Per això celebrem la festa en el cor d'Advent.

La fe té un llenguatge propi segons la Revelació que accepta. Les expressions amb les quals designem el misteri de la Immaculada Concepció de Maria i la seva plenitud de gràcia només es poden entendre en la perspectiva de la fe. Són expressions difícils de traduir i penso que han de respectar-se en la seva formulació original. De fet, l'expressió «plena de Gràcia» apareix al Nou Testament, en el relat de l'Anunciació. Designa el que Maria és als ulls de Déu i expressa el seu veritable ésser, i per tant, el seu veritable nom. Podríem traduir aquesta realitat dient que Maria, per pura gràcia, ha estat incondicionalment disponible en el designi salvador de Déu. De fet, aquesta intervenció extraordinària de Déu en Maria es fa en vistes a la salvació de la humanitat. Recomano una lectura de les pàgines que li dedica al tema el Catecisme de l'Església catòlica.

• Per enviar consultes al Dr. Mateo: elconsultori@hotmail.com
www.balmesiana.org
apartat de correus 121 - 25620 Tremp (Lleida).
A Ràdio Estel, de dilluns a divendres, a les 23.00, podeu escoltar la versió radiofònica d'El Consultori

Canonització de sant Nicolau de Longobardi

P. Victoriano García

Sant Nicolau de Longobardi, oblat profés de l'orde dels Mínims, canonitzat pel papa Francesc el 23 de novembre amb dos beats més italians i dos d'indis, va néixer a Longobardi, petita població marítima del sud d'Itàlia, el 6 de gener del 1650 i va morir el 3 de febrer del 1709.

Va ser beatificat el 17 de setembre del 1786 pel papa Pius VI. Havien transcorregut 77 anys de la seva mort. Ha hagut d'esperar més de dos segles, exactament 229 anys, per ser declarat sant, però ja amb el primer pas del procés, la beatificació, va inclòs el reconeixement de la santedat.

Tenia vint anys quan va ingressar en el proper protoconvent de Pàola, bressol de l'orde dels Mínims.

Abandona el conreu dels reduïts terrenys de la família per un conreu més gran de la vida espiritual en els humils serveis conventuals: porter, sagristà, almoïner. La pregària, el recolliment i la contemplació a la qual dedicava hores i hores molt aviat li van fer volar «més alt que les àligues».

Va passar la major part dels 39 anys de vida religiosa al convent-col·legi de Sant Francesc de Pàola ai Monti de Roma. Aquí i en els altres convents per on va passar es va exercitar en la palestra de les virtuts, es va distingir per l'amor als pobres i per la contemplació del misteri de la Santíssima Trinitat.

Dos grans amors

Qui ha volgut la canonització d'aquest humil oblat profés? La resposta no pot ser cap altra que Déu, que ha mogut els cors humans. S'ha servit de l'ancià José Laudadio, paleta, el qual analitzant la seva vida i devoció al beat Nicolau de Longobardi, país seu, i amb la intervenció de l'Esperit Sant, ha decidit no endur-se'n a la tomba el seu secret.

En efecte, es va promoure la causa de canonització arran de la seva declaració davant del notari i testimonis. L'esdeveniment es remunta a l'any 1938. Un dia estava enfilat dalt d'una bastida d'alçada considerable, va perdre l'equilibri i va caure. Però recorda perfectament haver invocat el seu beat, perquè no s'explica com, amb una caiguda d'aquestes característiques, no s'hagi fet mal i hagi pogut continuar treballant com si no

hagués passat res. L'estudi i anàlisi d'aquest fet han portat el procés fins al final, és a dir, la canonització, i a proposar l'actualitat del nou sant, que es va distingir pels seus dos grans amors: a Déu i al proïsme per a tota l'Església.

Consagrar-se al Senyor

Déu sempre crida l'home a renovar-se i a tenir més intimitat amb Ell. La seva invitació, «sigueu sants, perquè jo, el vostre Déu, sóc sant», pot semblar-nos ambiciosa i llunyana de la nostra apreciació de la santedat, però ha de consistir en la fidelitat quotidiana i creixent a la gràcia baptismal. També els dies de Juan Bautista Clemente passaven entre els compromisos de la vida cristiana i l'ajuda als pares. La pobresa de la família reclamava la seva col·laboració en el treball. Madurava els projectes en la pregària i

en espera de la realització. La seva voluntat de consagrar-se al Senyor havia d'esperar el discerniment encertat dels seus pares.

Quan va fer els vint anys (1670) arriba el primer canvi de la seva vida amb l'entrada en el protoconvent de Pàola i al començament de l'any de noviciat. Amb el nou nom, fra Nicolau, s'ofereix totalment a Déu i als superiors. Entrant a formar part de la nova família, en contacte amb tants germans desconeguts, fra Nicolau és cridat a dilatar el seu cor i a estimar amb el mateix cor de Déu. Passant pels convents de Pàola, Longobardi, Sant Marc Argentano, Montalto Uffugo, Cosenza i Spezzano va creixent en la pràctica de les virtuts.

Un segon canvi es manifestarà després de la peregrinació al santuari de Loreto (1683). Segons tots els germans de la comunitat de Sant Francesc de Pàola ai Monti, on tenia la nova residència, fra Nicolau peregrina «bo» i retorna «sant». Havia peregrinat a Loreto per intercedir per l'alliberament d'Europa de l'amenaça otomana i el setge de Viena.

Devoció mariana

La seva marcada devoció mariana el va dur a Loreto com a intercessor. Desconeixem les seves experiències durant la breu estada a Loreto. Però els germans de comunitat constaten un «salt de qualitat» per la intensitat amb què vivia la presència de Déu i el tracte amb tothom. Les seves experiències místiques, especialment amb les tres persones divines, no l'aparten del compliment dels deures i quefers quotidians. Al contrari, la seva experiència de Déu el porta a deixar-se educar per estimar. Com més s'endinsa en la intimitat amb Ell, més sent el deure d'ocupar-se dels quefers humans.

És la missió de tot batejat. El Concili Vaticà II, en la seva crida a la vocació universal a la santedat, ha recordat que la santedat no és qüestió d'*elit*, és cosa de tots els estats de vida; no consisteix en coses excepcionals, sinó a viure fidelment els deures del propi estat, tenint en compte el gran precepte de l'amor. Que cadascú, seguint l'humil oblat sant Nicolau de Longobardi sàpiga extreure de les múltiples formes d'amor cristià que mai no faltaran, la seva pròpia en la qual es compleixi l'«Escriptura que acabeu de sentir» (cfr. Lc 4,18-21).

Es va distingir pel seu amor als pobres i per la contemplació del misteri de la Santíssima Trinitat

Amb el nou nom, fra Nicolau, s'ofereix totalment a Déu i als superiors

Paraula i vida

Què és una «Església samaritana»?

Prenc el títol d'aquest comentari del tercer objectiu del Pla Pastoral que està posant en pràctica la nostra arxidiòcesi de Barcelona. Recordem els tres objectius, que són: l'anunci de Jesucrist als qui no el coneixen, la pastoral de la iniciació cristiana i la solidaritat com a expressió de la fe cristiana.

Davant del Nadal, voldria recordar també alguna de les reflexions exposades en la carta pastoral que vaig publicar a l'inici d'aquest curs, titulada *Una Església samaritana enmig de les grans ciutats*. L'expressió *Església samaritana* és d'arrels evangèliques i s'hi han fet moltes referències en el recent Congrés sobre la Pastoral de les Grans Ciutats que hem celebrat a Barcelona i clausurat a Roma, posant les nostres conclusions en mans del Sant Pare.

La paràbola del bon samarità és molt oportuna per a l'Església d'avui, per als cristians que vivim

enmig dels homes i les dones que pateixen. Jesús ens diu que el bon samarità es va acostar, veié i es compadí d'aquell home que era al marge del camí malferit per uns lladres. L'amor efectiu és un llenguatge universal que tothom entén. Una Església samaritana és aquella que uneix en un tot el missatge i el gest, que explica allò que és mitjançant allò que fa. «Fets, fets i no només paraules», deia el fundador del Cottolengo de Barcelona, el pare Jacint Alegre Pujals, que està en procés de canonització.

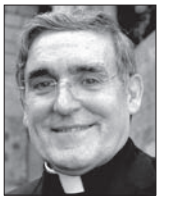
El nostre Congrés sobre els cristians en les grans ciutats d'avui no podia oblidar els pobres. I no els ha oblidat. En la gran ciutat els pobres són sovint considerats com una nosa, una incomoditat que s'intenta amagar. Però el realisme cristià no pot oblidar la pobresa, tant la del món urbà

com la del món rural. Si com diu el papa Francesc «Déu viu en la ciutat», això ens obliga als cristians —i a tota persona que tingui sentiments humanitaris— a ser solidaris amb totes les formes de pobresa, tant la dels barris marginals com la que hi ha, sovint amagada, en els barris més centrals. També és cert —i en la carta pastoral d'aquest any ho he recordat de manera especial— que una forma de marginar les persones pobres seria no tenir cura de les seves necessitats espirituals i culturals.

Tot això comporta l'esforç per esdevenir una *Església samaritana*. Càritas diocesana ens ho recorda aquests dies amb el lema de la seva campanya: «Perquè mai no saps quan la vida et deixarà de somriure. Aquest Nadal, ajuda'ns.» La crisi que encara perdura en moltes persones i en moltes famílies demana que ens esforcem per escoltar i actuar amb solidaritat.

Lluís Martínez Sistach

Cardenal, arquebisbe de Barcelona

Als quatre vents

L'Any de santa Teresa

La història comença amb una nena d'Àvila, Teresa de Cepeda y Ahumada que va venir al món el 28 de març del 1515, aviat farà 500 anys. Amb aquest motiu són moltes les celebracions que es preparen i que s'emmarquen en l'Any de la Vida Consagrada, que el papa Francesc ha volgut que fos l'any 2015.

A l'octubre es va obrir ja l'Any jubilar teresià a la nostra arxidiòcesi, en la qual tenim el goig de la presència de l'Orde del Carmel des de fa 400 anys. Així ho vaig ressaltar en la missa celebrada al monestir de Sant Josep i Santa Anna, de les Carmelites Descalces de Tarragona, tan estimat. Vaig tenir llavors ocasió d'agrair una vegada més l'activitat de les diferents congregacions religioses carmelitanes a la nostra terra, homes i dones que es mantenen fidels a l'esperit amb què la reformadora d'Àvila va fundar tants convents en

diferents regions. Persones lliurades a l'oració, a l'ensenyament, a l'assistència als necessitats. Quina riquesa més gran és comptar a la nostra arxidiòcesi amb aquestes comunitats religioses que uneixen contemplació i activitat, i que ho fan amb la pau i la serenitat d'aquella gran fundadora.

Les persones de vida consagrada són com estels en un món en tenebres que està buscant com orientar-se. A través de la pregària i la fidelitat, ens assenyalen el sentit de la vida, que no és altre que el que reflecteix aquell poema de la santa: «*Vuestra soy. Para Vos nació. ¿Qué mandáis hacer de mí?*»

El carisma teresià, com qualsevol vida consagrada, és una concreció de l'esperit cristià viscut fins a les últimes conseqüències. S'explica que algú va

preguntar a sant Joan Maria Vianney si era veritat que ell vivia sempre immers en els misteris divins, i va contestar: «Ah!, però hi ha una alguna cosa més a part dels misteris divins?»

El monjo de Poblet Agustí Altisent va escriure que al monestir els monjos tenien una vida molt reglamentada, amb llargues estones de pregària i lectura, però també de treball, amb el benentès que l'oració havia de ser calmosa i el treball no podia ser nerviós. Sobre això comentava que un cop va agafar un taxi a Madrid i el conductor li va dir: «Quan treballava per a un altre, pensava: el dia que jo sigui amo del taxi viuré com un rajà. I ara visc pitjor.»

No és tenir coses el que fa feliç, sinó tenir temps i tenir-lo per a Déu i per als altres. Aquesta és la nostra experiència, que les persones consagrades ens recorden amb la seva simple presència.

Jaume Pujol Balcells

Arquebisbe de Tarragona i Primat

La Bona Notícia també a internet

www.catalunyacristiana.cat

I ARA ENTRA A LA NOVA PÀGINA WEB DE CATALUNYA CRISTIANA I CONSULTA LA NOSTRA HEMEROTECA. HI TROBARÀS TRENTA ANYS DE PREMSA RELIGIOSA.

Catalunya Cristiana col·labora amb
www.flama.info

FLAMA
AGÈNCIA CRISTIANA DE NOTÍCIES

Samuel Gutiérrez

L'endemà de la mort del jove jesuïta Marc Vilarassau, una de les seves homilies més interpel·ladores va començar a rodar per les xarxes socials i per internet. *He tingut un somni* es titulava, un escrit que havia elaborat uns quants anys abans, però que durant la seva llarga malaltia havia esdevingut text de referència. Explicava la història d'un jesuïta, ell mateix, que es moria i que era conduït fins a les portes del cel. Amb gràcia i profunditat, Vilarassau posava paraules a la misteriosa experiència escatològica, una de les més difícils d'explicar. Potser per això aquest text va tenir un gran èxit i va ser escollit pels jesuïtes per homenatjar-lo l'endemà del seu traspàs. Era una manera simpàtica, i al mateix temps esperançada, d'expressar la convicció que el Marc ja gaudia d'una vida millor, més plena, en companyia d'aquells que havia estimat.

Una de les persones que aquell matí va llegir l'homilia del Marc va ser l'Ignasi Flores, un jove professor de Plàstica i Educació Visual, membre de l'ACO i il·lustrador en el seu temps lliure. Flores no havia conegut personalment el Marc, però sí que havia sentit la seva música amb el grup Arass i s'havia deixat interpel·lar pel vídeo que havia gravat sobre el càncer i penjat a Youtube. «La malaltia havia entrat a casa —afirma l'Ignasi— i recordo que el seu testimoni sobre com fer front al dolor i a la incertesa des de la fe ens va fer parlar, pensar i pregar molt.»

Després de llegir aquell matí la seva homilia i emocionar-se de debò, en el cor de l'il·lustrador es va encendre molt aviat el desig de posar imatges a aquell text. Ho va comentar amb alguns amics i tots el van animar a fer-ho. El Xavi Casanovas, amb el qual compartia un projecte a Cristianisme i Justícia, el va posar en contacte amb els jesuïtes i ells van acceptar encantats el projecte. «Tot van ser facilitats —agraeix el jove il·lustrador—. M'han donat la màxima llibertat, tot i que jo he volgut ser molt respectuós amb el text original del Marc, que considero molt potent perquè explica coses molt pregones amb un llenguatge senzill.» Des del primer moment l'objectiu de l'Ignasi no era cap altre que ser un instrument al servei d'un missatge que no

«HE TINGUT UN SOMNI» ÉS UN CÒMIC D'IGNASI FLORES

El cel segons

IGNASI FLORES
«Només sóc el canal del Marc. El còmic és un mitjà per posar en relleu un missatge molt potent»

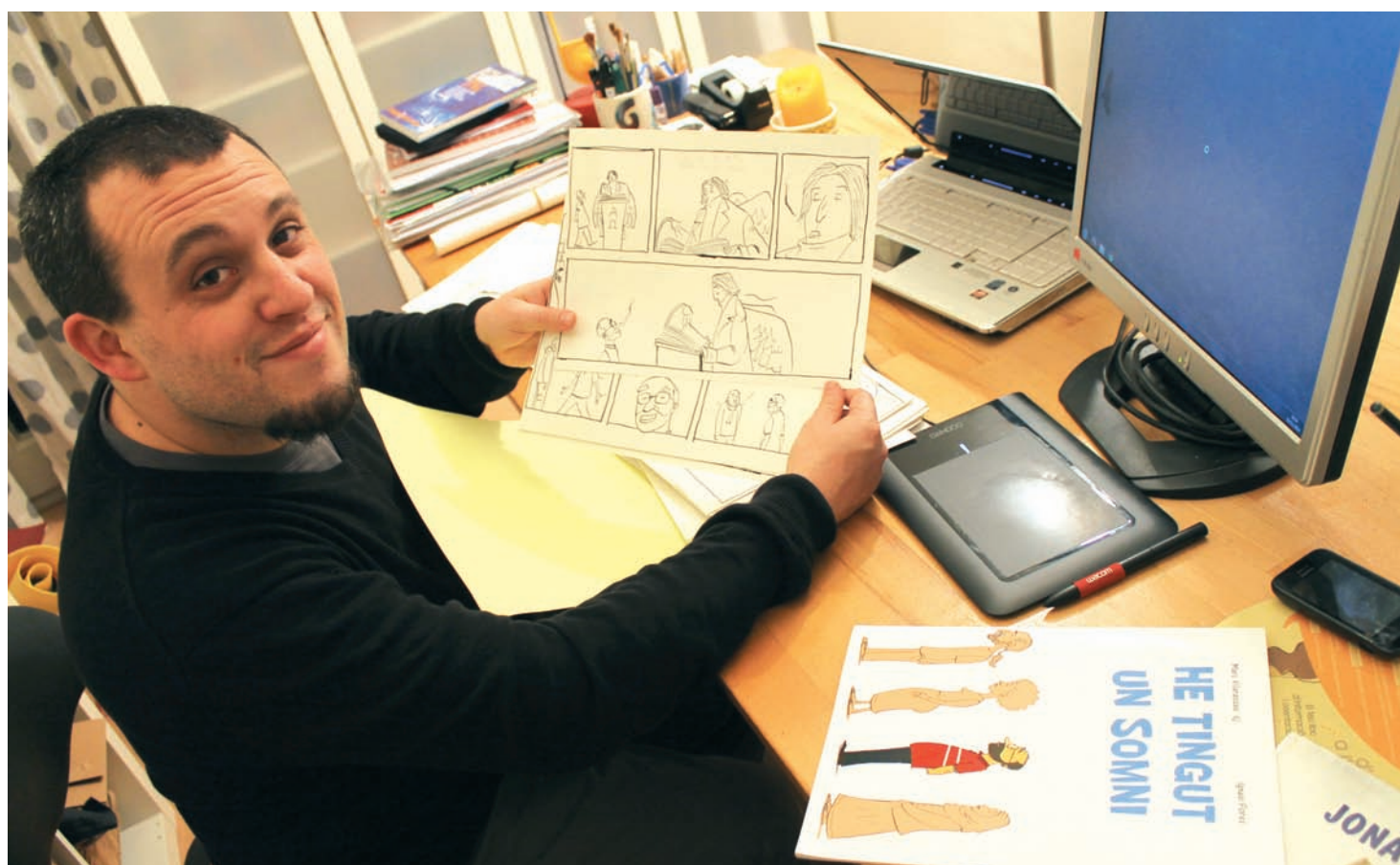
era seu. «Jo només sóc el canal del Marc. El còmic és un mitjà per posar en relleu un missatge molt potent», afirma l'Ignasi traient-se mèrit.

Pregar amb les mans

He tingut un somni, editat per Claret, no és el primer treball artístic que l'Ignasi Flores fa en l'àmbit religiós. Abans ja havia publicat amb el Centre de Pastoral Litúrgica un llibre sobre el profeta Jonàs i un altre sobre la primera comunió, aquest últim en col·laboració amb Mireia Arnau. Havien estat incursions modestes en la

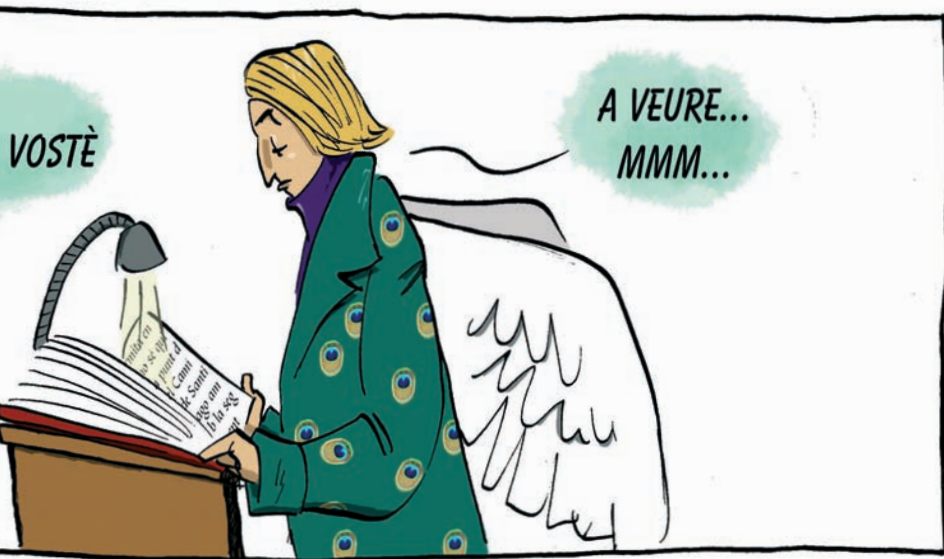
temàtica religiosa, però de les quals se sent prou orgullós. Van ser les primeres passes d'una trajectòria i una tècnica que sembla que ara ja s'han consolidat. «M'ho he passat molt bé amb aquest treball, que és en el qual, com a il·lustrador, em sento més ben reflectit —assegura—. Estic molt content de com ha quedat! L'oportunitat de fer una feina visual, amb missatge, i que es publiqui, és una gran alegria. Per a mi ha estat una porta oberta a noves relacions i experiències...»

Explica l'Ignasi que després de fer diversos esbossos, va veure molt clar que havia d'apostar pel format còmic.

DRES BASAT EN UNA HOMILIA ESCATOLÒGICA DEL JOVE JESUÏTA DIFUNT

s Marc Vilarassau

«Còmic per llegir i pregar. Per deixar que ens parli. Per deixar que ens ajudi a ser també llum per als altres»

És el format en el qual s'hi troba més còmode, i al mateix temps un llenguatge actual amb molta força per arribar a les noves generacions. «He llegit moltes vegades el text —reconeix l'artista—, l'he reflexionat i l'he portat a la pregària, una mica com fan també els iconògrafs orientals. Dibuixar és una manera de pregar amb les mans. No tant des de la pura racionalitat, com des de l'emoció i el treball.»

Conscient que volia fer una cosa ben feta i que per això calia temps i espai reposats per fer-ho, l'ignasi va decidir dedicar tot el mes de juliol passat a l'elaboració d'aquest ambiciós projecte. Calia concentració i ritme. I sobretot no volia, com li havia passat altres vegades, deixar-se arrossegar per les presses. Dit i fet. El 31 de juliol ja tenia el còmic a les seves mans, acabat de sortir del forn, i el presentava a l'Enric Puiggròs i al Llorenç Puig, membres joves però amb responsabilitat de la Companyia de Jesús.

Déu en els pobres

L'acollida va ser molt bona i acabada la reunió el mateix Llorenç Puig va anar directament a l'editorial Claret per parlar de la publicació. «Aquest còmic no té res d'entreteniment trivial —afirma el P. Puig, delegat dels Jesuïtes a Catalunya, en el pròleg del llibre—. És un còmic dens, diria que fins i tot dur, però ple d'una sensibilitat que esperem que us captivi com a nosaltres ens ha captivat. Un còmic que l'ignasi Flores, que va conèixer el Marc per l'estela de llum que ha deixat, ha volgut oferir-nos a través d'aquests dibuixos tan suggeridors.» I continua escrivint: «És un còmic per llegir en un clima de pregària. Per llegir i pregar. Per deixar que ens parli. Per deixar que la seva llum

ens ajudi a ser també llum per als altres: un foc que encén altres focs...»

El còmic *He tingut un somni* es va presentar l'octubre passat, coincidint amb el primer aniversari de la mort del Marc Vilarassau. Va morir als 45 anys després de lluitar-ne tres contra un càncer de pulmó. «Va ser un home brillant, carismàtic —assegura el també jesuïta i company Alexis Bueno—. Ha marcat moltes persones, especialment a través de l'acompanyament espiritual i de la predicació: classes, homilies, recessos, xerrades, cançons, poemes, articles, piulades... en la veu, en l'escriptura i en la vida del Marc, el Regne de Déu es transmetia de totes les maneres i per tots els mitjans!»

I ara, després de mort, fins i tot a través del còmic. «Estimat Marc, no sé si haves pensat mai fer un còmic sobre els teus textos —li escriu l'ignasi Flores a l'inici del llibre—. M'hauria agradat molt conèixer-te, ni que fos una estona, per preguntar-te si l'àngel havia de portar ales o no, si els colors de la roba que t'he posat t'agraden, o si la porta del cel havia de ser encara més estreta. Disculpa'm allò que no hagi encertat. Ja en parlarem més endavant...»

La veritat és que els que el coneixien asseguruen que, visualment, el protagonista del còmic no s'assembla gaire al Marc, però això no té tampoc gaire importància. La majoria estan encantats amb aquesta lliçó d'esperança. Fins i tot la mare del Marc, que va felicitar personalment l'ignasi Flores, emocionada, el dia de la presentació. «Aquesta història expressa molt bé una de les màximes de l'Evangelí —acaba dient l'il·lustrador—, que a Déu el trobes en el rostre dels pobres. És Mateu 25. L'amistat amb un ionqui, un rodamón i una immigrant és la que obre al Marc, el jesuïta i sacerdot, les portes del cel!»

Baixa't aquesta aplicació de Caritas i fes el teu donatiu a partir d'1 €.

Lunet Solidari destinarà l'import de tots els donatius al projecte **FEINA AMB COR** de Caritas, per ajudar a tots aquells que no tenen feina. A més, LUNET també destinarà l'import de tots els seus regals de Nadal a aquesta entitat. Bon Nadal, Felix Feina!

Calendari de la setmana

Lectures de la missa, santoral i altres celebracions

(CICLE LITÚRGIC B; FERIAL 2)

TEMPS D'ADVENT

(SALTERI: SETMANA 3)

DESEMBRE

14. DIUMENGE

Diumenge III d'Advent, Morat. Lectures: Isaïes 61,1-2a.10-11 / Salm Lluç 1,48-54 / 1 Tessalonicencs 5,16-24 / Joan 1,6-8.19-28

SANTORAL: Diòscor, mr.; Joan de la Creu, prev. i doctor; Just i Abundi, mr.; Nicasi, b. i mr.

15. DILLUNS

Fèria, Morat. Lectures: Nombres 24,2-7.15-17a / Salm 24 / Mateu 21,23-27
SANTORAL: beat Bonaventura de Pistoia, prev.; Cristiana, mr.; Sílvia, vg.; Urberm prev.; Valerià, b.

16. DIMARTS

Fèria, Morat. Lectures: Sofonies 3,1-2.9-13 / Salm 33 / Mateu 21,28-32. Barcelona, Girona, Sant Felu de Llobregat, Tarragona, Terrassa, Urgell i Vic: **Sant Josep Manyanet (ML), Blanc.**

SANTORAL: Albina, vg. i mr., Adelaida de Borgonya; Ananies, Azaries i Misael;

beata Maria dels Àngels, rel.

17. DIMECRES

Fèria, Morat. Lectures: Gènesi 49,2.8-10 / Salm 71 / Mateu 1,17

SANTORAL: Esturmí, ab.; Franc de Sena; Llätzer; Joan de Mata, prev. i confund.

18. DIJOUS

Fèria, Morat. Lectures: Jeremies 23,5-8 / Salm 71 / Mateu 1,18-24

SANTORAL: Mare de Déu de l'Esperança. Adjutori, mr.; Gracià, b.

19. DIVENDRES

Fèria, Morat. Lectures: Judit 13,2-7.24-25a / Salm 70 / Lluç 1,5-25

SANTORAL: Anastasi I, p. i mr.; Eva; Fausta, mr.; Nemesi, mr.; beat Urbà V, p.

20. DISSABTE

Fèria, Morat. Lectures: Isaïes 7,10-14 / Salm 23 / Lluç 1,26-38

SANTORAL: Benjamí, patr.; Domènec de Silos, ab.; Llorenç Company, prev.; Macari, prev. i mr.

Comentari de la Paraula

Josep Rius-Camps

Teòleg i bibliista / riuscamps@yahoo.es

Joan clama en el desert: «Redreceu el camí del Senyor»

Al llarg de la història es repeteix el clam d'Isaïes que Joan Baptista es fa seu: «Jo sóc "veu d'un que clama en el desert: Redreceu el camí del Senyor"» (Is 40,3) i que avui ha adquirit un to inesperat, precisament quan ningú ja no espera que vingui el Messies, el Rei davídic que havia d'alliberar el seu poble de l'opressió dels romans. Joan té clara la seva missió precursora de la manifestació del Messies a Israel: «Vingué per a una testimonianga, per donar testimoniatge de la Llum, a fi que tots creguessin per mitjà d'ell. No era ell la Llum, sinó qui havia de donar testimoniatge de la Llum.» El to vigorós de la seva denúncia arribà ben aviat a oïdes dels dirigents de Jerusalem. Temien que no fos el Messies o un personatge important i que els enxampés trobant-se instal·lats en el poder a Jerusalem, mentre que la veu del profeta ressonava pel desert, i el sotmeten a un dur interrogatori. Joan respon lacònicament a les preguntes que li formulen els enviats pel partit fariseu i els deixa molt intrigats: «¿Per què, doncs, bateges, si no ets tu el Messies, ni Elies, ni el Profeta?» «Jo batejo en aigua», els declara. I revela tot seguit: «Entre vosaltres n'hi ha un que vosaltres no coneixeu, un que ve darrere meu, de qui no sóc competent per deslligar-li la corretja de la seva sandàlia.» Si bé, per prudència, no desvela que aquest desconegut sigui el Messies que tothom esperava, dient que ell «no és competent per deslligar-li la corretja de la sandàlia» fa al·lusió a un costum matrimonial jueu que els permet entreveure que ja està present entre ells el pretendent que té dret a la mà de l'Esposa, Israel, i que aquest és un dels seus deixebles. El desert, la Betània de l'altra banda del Jordà, fora del territori d'Israel, un deixeble seu que es diu Jesús i el pas del Jordà a la inversa del que havia fet el seu homònim Josuè, marquen el reduït espai per on es mourà Jesús, seguint les traces del seu mestre.

Lectures bíbliques

Diiumenge III d'Advent

Lectura primera

Is 61,1-2a.10-11

Ha protegit Israel, el seu servent, s'ha recordat del seu amor. **R.**

Aclamo el Senyor ple de goig

Lectura del llibre d'Isaïes:

L'Esperit del Senyor Déu reposa sobre meu, perquè el Senyor m'ha ungit, m'ha enviat a portar la bona nova als desvalguts, a curar els cors adolorits, a proclamar als captius la llibertat, i als presos el retorn de la llum, a proclamar l'any de gràcia del Senyor.

Aclamo el Senyor ple de goig, la meua ànima celebra el meu Déu, que m'ha mudat amb vestits de victòria, m'ha cobert amb un mantell de felicitat, com el nuvi coronat amb una diadema, com la núvia que s'engalana amb joiells. El Senyor Déu farà germinar el benestar i la glòria davant de tots els pobles com la terra fa créixer la brotada o el jardí fa néixer la sembra.

Salm responsorial

Lc 1,46-54

La meua ànima magnifica el Senyor, el meu esperit celebra Déu que em salva, perquè ha mirat la petitesa de la seva serventa. Des d'ara totes les generacions em diran benaurada.

R. La meua ànima celebra el meu Déu.

Perquè el Totpoderós obra en mi meravelles. El seu nom és sant, i l'amor que té als qui creuen en ell s'estén de generació en generació. **R.**

Omple de béns els pobres, i els rics se'n tornen sense res.

Lectura segona

1Te 5,16-24

Que Déu guardi el vostre esperit, la vostra ànima i el vostre cos per quan retorni nostre Senyor Jesucrist

Lectura de la primera carta de sant Pau als cristians de Tessalònica:

Germans, viviu sempre contents, no us canseu mai de pregar, doneu gràcies en tota ocasió. Això és el que Déu vol de vosaltres en Jesucrist. No sufoqueu l'Esperit, no desestimeu els dons de profecia, examineu-ho tot i quedeu-vos allò que trobeu bo, guardeu-vos de tota ombra de mal.

Al-leluia

Is 61,1

L'Esperit del Senyor Déu reposa sobre meu, m'ha enviat a portar la Bona Nova als desvalguts

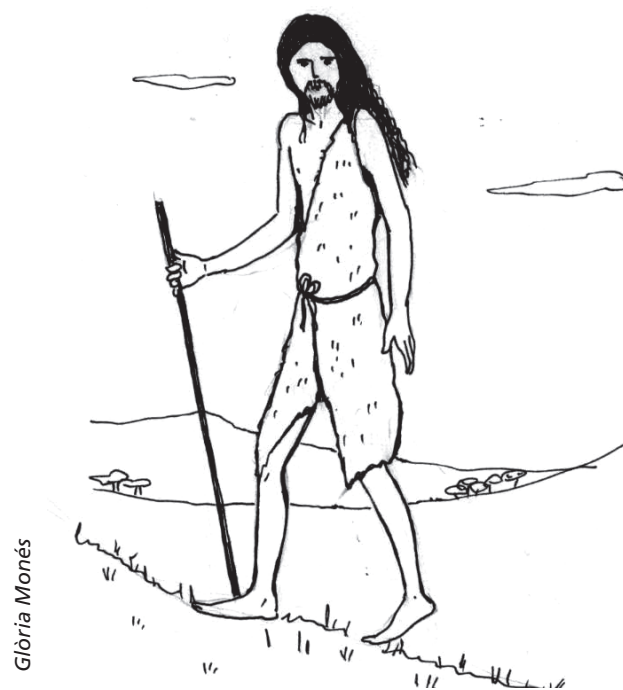
Evangeli

Jn 1,6-8.19-28

Tot i que no el coneixeu, ja teniu entre vosaltres el qui ha de venir

Lectura de l'evangeli segons sant Joan:

Déu envià un home que es deia Joan. Era un testimoni; vingué a donar testimoni de la Llum, perquè per ell tothom arribés a la fe. Ell mateix no era la Llum; venia només a donar-ne testimoni.

Glòria Monés

Quan els jueus van enviar-li, des de Jerusalem, sacerdots i levites per interrogar-lo, el testimoni de Joan fou aquest. Li preguntaren: «Qui ets tu?» Ell, sense cap reserva, confessà clarament: «Jo no sóc el Messies.» Li preguntaren: «Qui ets, doncs? Elies?» Els diu: «No el sóc.» «Ets el Profeta que esperem?» Respongué: «No.» Li digueren: «Doncs, qui ets? Hem de donar una resposta als qui ens han enviat: què dius de tu mateix?» Digué: «Sóc una veu que crida en el desert: "Aplaneu el camí del Senyor", com diu el profeta Isaïes.» Alguns dels enviats, que eren fariseus, li preguntaren encara: «Per què bateges, doncs, si no ets el Messies, ni Elies, ni el Profeta?» Joan els respongué: «Jo batejo només amb aigua, però, tot i que no el coneixeu, ja teniu entre vosaltres el qui ve després de mi; jo no sóc digne ni de deslligar-li la corretja del calçat.» Això va passar a Bet-Ània, a l'altra banda del Jordà, on Joan batejava.

La vida espiritual sustenta la vida consagrada

Consol Muñoz
Superiora general de
les Franciscanes Missioneres

El n. 6 del decret sobre l'adequada renovació de la vida religiosa, *Perfectae caritatis* del Vaticà II, es titula: «Cal abans de tot cultivar la vida espiritual», un dels paràgrafs diu:

«Així, doncs, que els membres dels instituts cultivin amb un esforç constant l'esperit de pregària i la pregària mateixa, anant a pouar-los a les fonts genuïnes de l'espiritualitat cristiana. I primer de tot, que tinguin cada dia a les mans la Sagrada Escripura, per tal que amb la lectura i la meditació de les escriptures divines aprenguin el coneixement suprem de Jesucrist. Que amb el cor i els llavis i segons la ment de l'Església celebrin la sagrada litúrgia, principalment el misteri sacrosant de l'Eucaristia, i alimentin així la pròpia vida espiritual en aquesta font inestroncable.»

Beure de les fonts de l'espiritualitat cristiana

Indubtablement, l'espiritualitat cristiana és el marc de referència per a la vida consagrada com per a qualsevol altre cristià i, per tant, el centre de la seva espiritualitat la té en l'evangeli de Jesús, viscut en el si de la Mare Església.

La font que brolla de l'evangeli de Crist és inexhaurible, i pot saciar la persona durant tot el seu trajecte vital per aquest món. El consagrat ha

d'anar aprofundint en l'espiritualitat evangèlica, per anar-se conformant amb el seu model, Jesucrist, a qui ha de seguir d'una manera particular, per la vocació de vida a la qual ha estat cridat per Déu.

Adquirir, per la Paraula de Déu, el sublim coneixement de Jesucrist

Si el consagrat és un seguidor de Jesucrist amb les seves connotacions d'exclusivitat, és obvi que ha d'anar coneixent cada vegada més i més bé Aquell a qui intenta seguir i assemblar-se. El mitjà per excel·lència per aprofundir en aquest coneixement serà la dedicació a la lectura i la meditació de la Paraula de Déu, sobretot el Nou Testament, on s'ha expressat, en paraules de la *Dei Verbum*, que «Crist establí el Regne de Déu a la terra, revelà el seu Pare i es revelà a si mateix amb fets i paraules...». Com que és el mateix Jesús qui s'ha donat a conèixer a través del seu evangeli, per això, el consagrat, com qualsevol altre cristià, tindrà un coneixement perfecte d'Ell llegint i meditant-ne les paraules i les obres.

Celebrar la Sagrada Litúrgia, especialment l'Eucaristia

L'atenció a la seva vida espiritual és per a la persona consagrada la seva primera tasca. Per als consagrats de vida apostòlica, el resultat d'una rica vivència interior, es veurà en la transmissió joiosa del seu viure plasmada en les obres apostòliques que realitza.

Una ajuda importantíssima per nodrir la vida espiritual la té el consagrat en la celebració de la Sagrada Litúrgia, perquè és el «cim al qual tendeix l'acció de l'Església i, a la vegada, la font d'on brolla tota la seva força» (SC 10). Parlant de la importància de l'Eucaristia, també el número 10 de la *Sacrosanctum concilium*, ens diu que «la gràcia ens ve de la litúrgia i, sobretot, de l'eucaristia com de la font, i obté, amb la màxima eficàcia, aquella santificació dels homes en Crist i aquella glorificació de Déu on s'encaminen, com a fi, totes les altres activitats de l'Església». Incidint sobre la mateixa realitat, l'*Eucharisticum mysterium*, en el número 1, assenyalava que «el misteri eucarístic és, sens dubte, el centre de la litúrgia sagrada i, encara més, de tota la vida cristiana».

Són unes breus reflexions, ara que hem començat l'any dedicat a la Vida Consagrada.

El sant de la setmana

Per Eduard Brufau

Beata Francesca Schervier

- ✓ Nascuda a Aquisgrà, Alemanya, l'any 1819
- ✓ Fundadora de les Germanetes dels Pobres de Sant Francesc
- ✓ Dedicada a l'atenció als més desfavorits
- ✓ Va morir a Aquisgrà, l'any 1876
- ✓ Beatificada l'any 1974 per Pau VI

Aquesta beata, malgrat pertànyer a l'alta aristocràcia —era fillola de l'emperador alemany— va sentir des de jove una predilecció per dedicar-se als més pobres. Animada pel rector de la seva parròquia d'Aquisgrà es va donar als més necessitats i els dispensava una atenció no només material, sinó també espiritual.

L'any 1845, arran d'un recés amb altres companyes, la beata Francesca Schervier es va sentir cridada a fundar una institució religiosa per atendre malalts i pobres. La nova congregació va prendre el nom de Germanetes dels Pobres de Sant Francesc i al cap de cinc anys la fundadora i algunes companyes van professar els vots religiosos. Ben aviat, la comunitat va créixer i va obrir cases a altres llocs de parla alemanya i als Estats Units, on va tenir un paper important en l'atenció als ferits de la Guerra de Secessió. En el moment de la mort de la beata Francesca Schervier, la seva fundació comptava amb nombroses cases i finalment va ser aprovada per la Santa Seu el 1908.

És irracional el sentiment nacionalista?

Xavier Morlans
Professor de la
Facultat de Teologia
de Catalunya

L'anomenat «procés» que té lloc a Catalunya està generant, entre altres coses, una abundant literatura, sovint en forma de cartes creuades, públiques o privades. Un dels temes recurrents en aquestes reflexions té a veure amb el caràcter emotiu o sentimental de les conviccions nacionalistes i amb la dificultat per comunicar o fer comprensibles aquestes conviccions. Enmig del debat algú afirma que el sentiment nacionalista no es pot racionalitzar.

Així ho trobem, per exemple, en la resposta de Jaume Botey a Ignacio González Faus: *La vivència de la pròpia identitat com a quelcom important és qüestió de sentiment, es pot viure o no, però no és possible «explicar» o raonar per què. Com la fe, es té o no es té, en això «la raó» hi té poc a dir.*

Comparteixo la intenció de la resposta, però, fent un pas més, crec que és possible raonar el sentiment nacionalista des de les aportacions d'una antropologia humanista atenta a l'arrelament de les conviccions humanes en el món de l'imaginari i de les expressions simbòliques.

1. El sentiment vinculat a la vivència de la pròpia identitat nacional revesteix un caràcter d'opció humana fonamental (o opció de certa profunditat, diran altres) que només pot ser empàticament entesa per aquells que la comparteixen.

2. Aquesta dificultat de comprensió no s'ha d'atribuir, però, a un suposat caràcter *no raonable* de la dita opció, sinó al fet que la convicció nacional es mou en el registre antropològic de les vivències que s'atresoren i s'alimenten d'una manera determinant, per bé que no exclusiva, en la facultat humana de la *imaginació*.

3. El reconeixement del fort arrelament *imaginatiu* de les conviccions humanes fonamentals no ha de portar necessàriament a concloure que dites realitats *imaginades* siguin *fictícies* en el sentit de *falses* o de *no existents*. Es tracta de reconèixer que hi ha aspectes importants de la vida humana que, en la majoria de persones, no són percebudes en forma d'una idea clara i distinta a l'abast de la seva raó analítica, sinó que habiten en aquesta dimensió més difícil de definir i de traduir al llenguatge racional que és la *imaginació*.

4. Una persona per adquirir i alimentar la consciència de pertànyer a un col·lectiu humà que engloba milions de ciutadans ha de recórrer a la *imaginació* per visualitzar una multitud immensa formant una gran assemblea o un poble en marxa. En aquest mateix sentit difícilment li serà abastable el seu passat col·lectiu si no hi connecta també a través d'una operació *imaginativa* per la qual contempla la cadena de generacions que es van passant de l'una a l'altra les paraules, els costums, les lleis, les formes d'organització i les

«És possible raonar el sentiment nacionalista des de les aportacions d'una antropologia humanista»

formes de vida en general.

5. Em permeto reproduir algunes reflexions pertinents sobre la imaginació. La primera pertany a qui durant molts anys va ser professor de Filosofia i d'Estètica a la Universitat Gregoriana de Roma, Sante Babolin. *La imaginació és un dels sentits interiors el funcionament del qual, fet possible pel sentit comú, s'uneix a la memòria i a la capacitat cognitiva, a mesura que absorbeix i elabora les percepcions i les sensacions. La imaginació reproduïx aquestes percepcions sensibles, també en absència de l'estímul que l'ha activat, i les combina amb molta llibertat fins a inserir-se en el dinamisme de la psique humana.*

6. El fet que la *imaginació* mantingui una relació de porositat amb l'*afectivitat*, mentre que la raó crítica hi manté un prudent distanciament, pot induir a parlar de la incomprendibilitat o irracionalitat del sentiment nacionalista. Però el lector sabrà fer la distinció entre la contaminació excessiva de la imaginació a càrrec de l'*afectivitat*, i una ajustada i equilibrada vivència de l'*afecte* al propi imaginari.

7. La facultat de la imaginació s'expressa i s'alimenta directament no pas amb conceptes racionals sinó amb imatges o *símbols*. Un símbol és una realitat física, visible o audible, que fa present o evoca una altra realitat no visible, no tangible, immaterial. Una *bandera* o *senyera* és una realitat visible que evoca, en el subjecte que així ho ha elaborat i acceptat, una realitat invisible o immaterial: la pertinença a un col·lectiu històric específic i diferenciat d'altres col·lectius. Una *cançó*, un conjunt de cançons, o un sol *himne* escoltat i/o cantat en una determinada situació, és una realitat «audible» que expressa i alimenta en la interioritat del subjecte que així ho rep una forta vivència de vinculació a les generacions passades i a les futures del seu col·lectiu.

8. També esdevenen símbols expressius i alimentadors de la convicció nacional personatges, llocs i fets de la història passada d'aquella nació. Aquests símbols passats pel procés d'una certa idealització, i enllaçats en forma de relats, constitueixen els *mites* fundacionals d'aquella col·lectivitat. D'altra banda els símbols en moviment donen peu als *rituals* (manifestacions, cadenes humanes), moments molt poderosos de consolidació i transmissió de la convicció nacional.

9. Així doncs, és en la imaginació del ciutadà, encara que no exclusivament, on resideixen els reflexos que motiven en bona part la conducta nacionalista. És en la imaginació on a un se li fa ben viure el rostre de l'avi republicà que li explicava ideals i penes de la joventut, i és, en part, pensant en aquell rostre que

el nét anirà a votar tal dia amb tal intenció. És en el relleu i en les textures del record on un altre reviurà, per exemple, un afusellament a Burgos, l'1 d'abril de 1938, d'algú que moria cridant «Jesús!» i «Catalunya!»; i és gràcies, en part, a la capacitat imaginativa, que el nostre ciutadà se sent impel·lit a prolongar en la història aquell ideal que va dur al sacrifici, fins i tot de la vida, tants homes i dones, com el cristià i republicà catalanista Manel Carrasco i Formiguera afusellat per Franco.

Es repeteixen sovint en aquest text les expressions «en part» i «no exclusivament», perquè òbviament hi ha altres elements importants en la formació i nodriment d'una consciència nacional: el coneixement crític de la pròpia història ben contrastada, els arguments de tipus polític, social, democràtic i econòmic; tots ells susceptibles d'oferir una formulació clara, racional, empírica i verificable.

10. És possible, doncs, que la imaginació simbòlica mantingui un diàleg amb la raó crítica? La resposta ens la dona el filòsof personalista francès Paul Ricoeur (1913-2005), gran expert en el tema. Segons Ricoeur amb els conceptes racionals es pot «extraure» la raó amagada en els símbols. Cal una operació mental d'interpretació —hermenèutica— per dur a la llum de la raó la intel·ligència pràctica continguda en els símbols. Per tant, aplicant-ho al nostre cas, no és que la convicció nacionalista sigui irracional, sinó que, per part de l'espectador exterior, cal una operació humana d'intel·lecció per copsar la raó continguda en la vivència nacional expressada a través

del símbol i del ritual, i per traduir-la en categories conceptuals: nació, subjecte polític, sobirania, autogovern...

11. L'intent d'explicar racionalment el contingut evocat pel símbol sempre serà de caire *asimptòtic*, és a dir, ho hem d'intentar tot sabent que mai no ho aconseguirem del tot. L'explicació racional mai no serà satisfactòria al cent per cent, sempre deixarà un regust d'inexactitud, perquè la vivència expressada pel símbol sempre és més gran que la seva explicació racional.

12. Les grans vivències o les opcions fonamentals entorn a la identitat nacional, com a l'entorn d'altres valors que hom considera fonamentals, no són directament *demostrables* perquè són fruit d'un procés personal de maduració i decantació de vivències, informacions, sentiments, reflexions, imatges i testimonis diversos. Però això no vol dir que no puguin ser *raonades i argumentades* recorrent al cercle de la interpretació entre símbol i concepte.

13. Val a dir, però, que aquest esforç d'interpretació i d'argumentació s'exigeix sempre sobretot a les *identitats nacionals afeblides* per l'acció persistent de les nacions excoents; mentre que les *identitats nacionals fortes* i ben assentades per segles de domini no tenen cap necessitat, no tan sols de ser argumentades, sinó fins i tot de ser verbalitzades, perquè ja han estat prou interioritzades en la ment dels dominadors i també en part en la ment dels dominats.

14. Tenint en compte tot això, es comprèn que una persona que a Catalunya des de petita ha crescut en un ambient de parla castellana i ha rebut consegüentment un imaginari fet de referències espanyoles de matriu castellana experimenti com una distorsió, com un trencament de l'harmonia viscuda fins aleshores, i fins i tot com una agressió, el dia en què es troba davant per davant amb una expressió decidida i desacomplexada de la «nova» identitat nacional emergent, en aquest cas, catalana.

Les identitats imaginàries i afectives com les que expressen sentit de pertinença a una família, a un poble o ciutat i a una pàtria o nació, són en principi, excepte rares excepcions, d'una naturalesa personal, única, i intransferible. Sobre aquest imaginari bàsic, la persona adulta podrà admetre i afegir-hi lliurement altres tipus de vinculacions i aliances fins a admetre la participació en un Estat que aplegui diverses nacions... Però el que mai no es podrà pretendre és que a algú se li vulgui imposar la identitat i l'imaginari col·lectiu d'una pàtria que no és la seva en el seu propi territori.

És cert que el fet que Catalunya en els últims 400 anys hagi estat tractada repetidament com un regió d'Espanya i que el seus reclams d'autogovern hagin estat reprimits per la força de les armes i de les lleis imposades, fa que en aquests moments a Catalunya un 20-25% de la població cregui que viuen en una regió d'Espanya. La solució al conflicte requereix els següents passos: 1) Cal fer a nivell d'Estat espanyol quelcom semblant al que va fer Alemanya per superar la dura experiència del nazisme. Aquest procés, com sabem, no s'ha produït a Espanya. La transició es va fer per evitar la reproducció tràgica del passat. No es volia repetir la guerra i es va girar full. Ara bé, això no implicava l'oblit del passat, que és el que s'ha fet. Paral·lelament, des de principis dels vuitanta, des dels primers moments de la política lingüística, el nacionalisme espanyol ha

Agusti Codinach

combatut per terra, mar i aire el catalanisme. 2) Cal engegar una consulta democràtica per conèixer què pensen sobre la qüestió tots els ciutadans de Catalunya que vulguin expressar-ho; 3) Cal assegurar el màxim d'autogovern de Catalunya en la forma que desitgi la majoria clara dels votants; i 4) Cal respectar en tot el possible l'imaginari afectiu de les minories.

15. Finalment el nostre text de referència citat a l'inici —la resposta de Jaume Botey a González Faus— feia al·lusió a una comparació entre convicció nacional i convicció de fe: *Com la fe (la convicció nacionalista) es té o no es té, en això «la raó» hi té poc a dir.* Aquí cal filar molt prim: de primer ha de quedar ben clar que la comparació entre el sentiment nacional i el sentiment religiós es pot establir en termes d'una relació d'analogia i mai d'una relació d'identitat. L'analogia és una forma d'intentar conèixer dues realitats a base de descriure'n semblances i diferències. En el cas de la comparació entre nacionalisme i religió, des d'un punt de vista cristià, és obvi que són més grans les diferències que les semblances, donat que per a un creient la relació d'amor amb Déu és una relació lliurement assumida d'obediència i d'adoració, mentre que la relació d'amor amb la pròpia nació és un deure i una virtut però no constitueix mai un acte d'adoració. Un cop dit això, es pot passar tanmateix a constatar unes semblances entre sentiment religiós i sentiment nacionalista, donat que ambdós pertanyen a l'àmbit de les conviccions i vivències profundes del subjecte.

Pel que fa a la fe cristiana sento discrepar de l'autor de la frase. La teologia catòlica sempre ha reivindicat el caràcter raonable, encara que no plenament racional, de l'opció de fe, aplicant-hi, com ja s'ha dit, la relació circular oberta entre fe (expressada en símbols: creu, pa, vi) i la raó (que treballa amb conceptes: Trinitat, creació, redempció). Aquesta és la tasca de la teologia: donar raó, fins on es pugui, de l'esperança cristiana. I pel que fa a la convicció nacional, com he intentat mostrar, malgrat el seu fort arrelament en l'imaginari i en l'afectivitat, també és susceptible de ser expressada

«Algú veu en l'actual emergència del sentiment nacional una substitució del buit que ha deixat la pràctica del cristianisme»

en termes raonables.

Tanmateix ve a tomb una consideració. Precisament perquè ambdues conviccions són *opcions profundes* de la persona, no és estrany que, segons les circumstàncies, s'estableixi entre elles una determinada relació. La dictadura del general Franco va establir una aliança amb la majoria de bisbes de l'Església catòlica d'Espanya que va donar peu a l'anomenat *nacionalcatolicisme* (1937-1975), les conseqüències nefastes del qual encara estem pagant. Per contra, la correcta relació entre vivència cristiana i vivència nacional ha quedat fixada segons la doctrina del Concili Vaticà II (1962-1965) de la següent manera: la fe ha d'inspirar, encoratjar i orientar en profunditat el compromís polític del cristià envers la seva nació; però el deure envers la pàtria o nació gaudeix d'una autonomia pròpia, és a dir, la concreció dels camins operatius per construir el millor desenvolupament de la nació està confiat a la dinàmica de la participació democràtica i de l'organització dels partits polítics com a representants del poble.

Algun observador perspicaç veu en l'actual emergència del sentiment nacional català una substitució del buit que ha deixat la pràctica del cristianisme a Catalunya en els darrers quaranta anys de manera creixent i molt accelerada. Des d'un altre punt de vista i referint-se, ara sí, a una possible aliança entre cristians creients i causa catalanista, s'ha arribat a parlar fins i tot del perill d'un *nacionalcatolicisme català*.

16. És cert que hi pot haver dosis més

o menys intenses de projecció religiosa en l'efervescència independentista a Catalunya. Però en la línia de la reflexió desgranada voldria enunciar una hipòtesi complementària. Si és veritat que els ciutadans en general viuen i expressen les seves conviccions i sentiments més al nivell de l'imaginari que de la reflexió crítica; i si és veritat que els intel·lectuals i els polítics en general estan més atents a les claus directament econòmiques, polítiques i racionals, podríem estar en un moment caracteritzat per una certa esquizofrènia, o divorci, entre aquests dos mons.

Una majoria de gent normal i corrent a Catalunya estaria expressant l'esclat de la lenta maduració d'un fort sentiment de pertinença, de rebuig d'una imposició secular, i, sobretot, d'il·lusió pel futur, en una clau simbòlica i corporal —cultural al capdavant— que estaria desbordant els esquemes interpretatius, de tipus economicista, tant capitalista com socialista o marxista. Per dir-ho ras i curt: el diner es palpa a la butxaca; el treball cansa, l'atur també; l'alimentació engreixa; l'estatus social es veu en la capacitat adquisitiva; però el *sentiment nacional*, essent generacionalment i ideològicament transversal, no té una traducció immediata en la vida quotidiana —excepció feta de l'ús militant de la llengua— i només «passa» en l'*imaginari* de les persones, fins que un dia esclata amb força en les manifestacions col·lectives i en una atmosfera compartida que uns interpreten com a totalitarisme *soft*, d'altres com a hegemonia moral, i d'altres com a identitat i voluntat col·lectiva en acció.

Enric Juliana en els seus articles ha parlat més d'una vegada de la densa xarxa associativa que hi ha a Catalunya. Aquesta xarxa immensa i transversal, juntament amb altres institucions i organismes cívics i polítics, segons la hipòtesi que ofereixo, hauria servit de transmissor d'un sentiment català que hauria anat madurant lentament en un procés de decantació que ara esclata amb una força inusitada. Ja ho deia també el mateix Juliana: *Decantació: moviment lent però constant que, al final, es tradueix en alguna cosa nova.*

Barcelona

Taizé: Ilum per a l'Església

El IV Memorial Cassià Just reconeix l'espiritualitat i l'ecumenisme de la comunitat monàstica

Carme Munté
Barcelona

«Fes de nosaltres, i de tots els qui creuen en tu, testimonis d'unitat i portadors de reconciliació per tot el món.» Aquesta petició feta pregària pel prior de Taizé, el germà Alois, resumeix en bona part el que és la comunitat ecumènica de Taizé: una forma de vida monàstica que aplega germans protestants i catòlics procedents d'una quinzena de països i que ha demostrat que és possible la unitat en el respecte de la pluralitat.

L'any vinent farà 75 anys de la fundació de Taizé per part d'un suís, el germà Roger Shutz, captivat per la recerca de la reconciliació dins de la família humana a través de tota la terra. De fet, l'any 1940 es va establir a Taizé, a la Borgonya del Sud, per acollir refugiats polítics de la Segona Guerra Mundial. La intenció era reunir persones compromeses a construir una paràbola de comunitat. La pregària de l'actual prior de Taizé i substituït del germà Roger, el germà Alois, va ressonar el dimecres 3 de desembre a l'Auditori del Palau de la Generalitat amb motiu del lliurament del IV Memorial Cassià Just. El germà Alois no hi era, però la seva pregària feta expressament amb motiu de la concessió del guardó va ser una bona síntesi de tot l'acte, que va esdevenir un cant i una crida a la unitat dels cristians.

L'encarregat de recollir el guardó, que en aquesta ocasió va consistir en una aquarel·la del pintor Perico Pastor, titulada *Abraçada*, va ser el germà Pere. En nom del prior va agrair aquest reconeixement. «En el nostre camí ecumènic, si els cristians reeixim a viure junts en una veritable unitat, tot acceptant el pluralisme, esdevindrem un signe enmig d'una humanitat que busca en ella mateixa la seva unitat», va dir el germà Pere, que va insistir que «una de les preguntes a què cal trobar immediatament resposta és aquesta: com podem mostrar, nosaltres els cristians, que la unitat és possible en el respecte del pluralisme?».

«Si puc fer aquesta proposta», va prosseguir el germà Pere en nom del prior de Taizé, «és perquè em refereixo a la nostra pròpia experiència. La història de Taizé es pot llegir com un intent de compartir el mateix sostre. Els germans provenim d'una trentena de països, amb llengües, cultura i orígens eclesials diversos, i vivim sota la teulada d'una mateixa casa. I quan, tres cops al dia, ens reunim per a la pregària comunitària, ens unim sota el sostre de l'Església de la Reconciliació».

El Memorial que des del 2010 lliura el Departament de Vicepresidència de la Generalitat a través de la Direcció General d'Afers Religiosos porta el nom del qui fou abat de Montserrat, el pare Cassià Just (1926-2008), «persona de proximitat extraordinària i referent de valors i de compromís», tal com va

Agusti Codinach

Els germans Pere i Cristian van rebre el guardó de mans de Joana Ortega.

GERMÀ PERE
«La història de Taizé es pot llegir com un intent de compartir el mateix sostre»

FRANCESC TORRALBA
«L'hospitalitat, la senzillesa i la calidesa formen part de l'ADN d'aquesta comunitat espiritual»

expressar Joan Rigol. L'expresident del Parlament de Catalunya i president de la Fundació Cassià Just va posar en relleu les semblances entre Cassià Just i el papa Francesc. També el pare Cassià «es bellugava amb naturalitat per la

perifèria», va expressar.

Anant més enllà, és significativa també la relació «bonica» que es va establir entre el pare Cassià i el germà Roger arran de la visita del pare abat a Taizé l'any 1971. Posteriorment, el 27

de febrer del 1972, el germà Roger va anar a Montserrat.

«Al germà Roger li agradava retrobar a Montserrat una inspiració que extreia de la tradició monàstica: l'accent posat en la bellesa de la pregària comunitària», va expressar el germà Pere, que fins i tot va recordar com «alguns cants del Llibre Vermell van tenir la seva influència en la creació dels cants de Taizé».

Focus d'espiritualitat

El responsable de fer la glossa sobre la comunitat de Taizé va ser Francesc Torralba, president del Consell Assessor per a la Diversitat Religiosa, que va destacar que la comunitat de Taizé «ha estat i és un focus d'espiritualitat, que atrau l'atenció de pelegrins d'arreu del món», «especialment joves». «L'hospitalitat, la senzillesa i la calidesa en el tracte formen part de l'ADN d'aquesta comunitat espiritual», va prosseguir Torralba, que va dir que «la llum de Taizé brilla en l'Església».

Entre els presents al Palau de la Generalitat amb motiu del lliurament del Memorial Cassià Just hi havia molts joves i no tan joves, però tots units i agraïts per l'experiència de Taizé que els ha marcat profundament en el camí de fe. Entre les autoritats hi havia dos bisbes: Francesc Pardo, bisbe de Girona i responsable de la Pastoral de Joves a la Conferència Episcopal Tarraconense, i Sebastià Taltavull, bisbe auxiliar de Barcelona. També hi havia el pare abat de Montserrat, Josep M. Soler, mentre que en l'àmbit polític, la màxima autoritat era la vicepresidenta del Govern, Joana Ortega, i el director general d'Afers Religiosos, Enric Vendrell.

Paradigma d'Església per als joves

La proposta de concedir el IV Memorial Cassià Just a la comunitat monàstica i ecumènica de Taizé va ser promoguda pel monestir de Sant Pere de les Puel·les de Barcelona. Enric Vendrell, director general d'Afers Religiosos de la Generalitat de Catalunya, va agrair la candidatura i va detallar les raons principals que han motivat el veredict del jurat: una espiritualitat que apropa els joves a l'experiència de reflexió i de compromís, a través de la pregària amb cants harmoniosos; la tasca a favor de la reconciliació entre països; l'ecumenisme entre les confessions cristianes, i el respecte de totes les llengües, així com la influència a Catalunya, a través dels milers de joves que cada any viatgen al poble de Taizé o que peregrinen a la multitudinària trobada anual en una ciutat europea, que Barcelona ha acollit en tres ocasions. Enguany es farà a Praga del 29 de desembre al 2 de gener. En nom de la comunitat de Sant Pere de les Puel·les, la benedictina Grilseda Cos va tenir unes paraules adreçades als germans de la comunitat monàstica de Taizé: «Sou com el paradigma d'Església per als joves.»

Sant Feliu de Llobregat / Terrassa

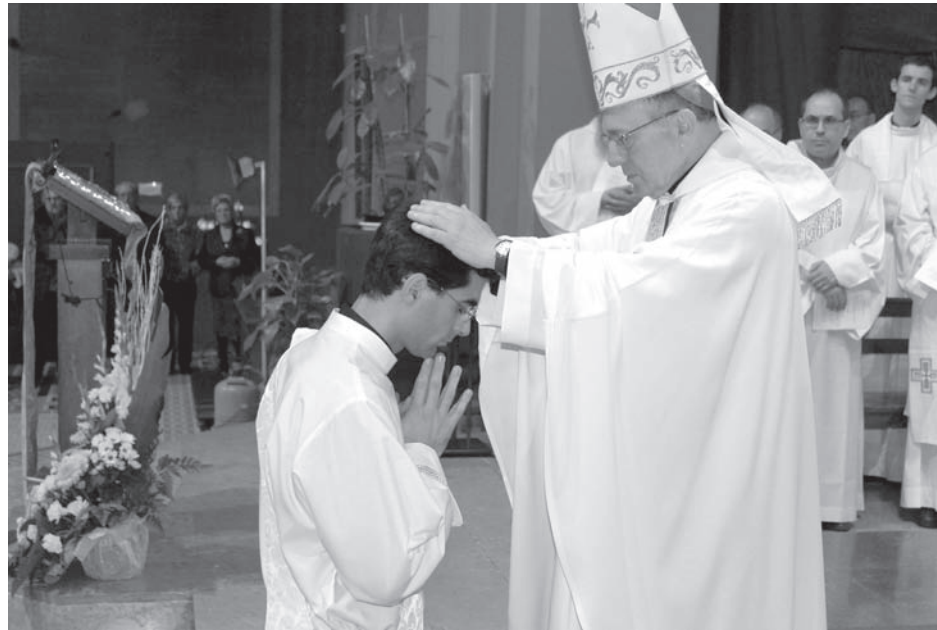
El millor regal d'aniversari

La diòcesi de Sant Feliu acull amb alegria l'ordenació presbiteral de Sergi Sicília

Samuel Gutiérrez
Sant Feliu de Llobregat

«És un veritable regal poder ordenar un germà nostre en el desè aniversari de la diòcesi! És una confirmació de la vitalitat de la nostra Església, i al mateix temps un compromís i una empena per continuar treballant de valent.» Amb aquestes emotives paraules va iniciar Mons. Agustí Cortés l'homília de la missa d'ordenació de Sergi Sicília i Sansí (Sant Just Desvern, 1985), celebrada a la catedral de Sant Llorenç el 23 de novembre passat. El bisbe de Sant Feliu va convidar el nou prevere a exercir sempre el sacerdoci com a «ofici i servei d'amor». «Jesucrist és el tresor més valuós de l'univers —va continuar dient adreçant-se al jove ministre—. Aquest ha estat el gran descobriment de la teva recerca vital. Fins a prendre la decisió més radical de la teva existència: "Si no lliuro la meva vida completament a Jesucrist, no sóc res!"»

De la seva pròpia experiència de recerca i trobada amb Déu, el nou prevere va descobrir ja fa uns quants anys que Jesucrist necessitava mans per fer-se present entre els homes: «Si vols apropar-te a aquesta humanitat que et

cerca —li va dir— aquí em tens, Senyor.» La història vocacional de Sergi Sicília és una història d'amor. Una història en la qual vol donar tota la primàcia a Déu: «El ministeri sacerdotal ens consagra al servei de Déu, de manera que el sacerdot ja no es pertany a ell mateix i tot el que fa és en servei de Déu i els germans.» «Crec que el sacerdot és i ha

de ser un home de Déu —afegeix—, mitjancer entre Déu i els homes a imatge de Crist, únic Mitjancer. Per això crec que és molt important que el sacerdot busqui intensament viure unit a Jesucrist a través de la caritat pastoral en tot el que fa, que cuidi molt la vida interior, el tracte d'amistat amb Déu.»

Com a prevere, Mn. Sergi ha estat

nomenat vicari de les parròquies de Sant Llorenç i Sant Joan Baptista, a Sant Feliu de Llobregat. Sap que el do rebut és per als altres, sobretot en la celebració eucarística: «Quan veus el sofriment de tantes persones, la llunyania de tants cors respecte de Déu, descobreixes que només l'Eucaristia suposa un consol autèntic. Ja que per l'Eucaristia el sacerdot pot oferir tot aquest sofriment unit al sacrifici de Crist, i reiterar l'obra de la nostra redempció.»

El nou prevere de l'Església de Sant Feliu, que també és enginyer en Telecomunicacions, estudia actualment litúrgia a Barcelona. La pastoral i l'estudi omplen avui la seva jornada. Tot i així, té molt clar que no vol fer la seva voluntat sinó la de Déu: «És important no oblidar aquesta primàcia que suposa buscar agrair a Déu en tot i per sobre d'agradar altres mirades, sobretot la pròpia.» «Moltes vegades sembla que per ser un bon sacerdot cal tenir èxit en tot allò que es fa —acaba dient—. Però tal com veiem en la vida de sant Joan M. Vianney, patró dels sacerdots d'arreu del món, per ser un bon sacerdot, més que èxit, el que ens cal és ser molt sants, exercint el ministeri amb alegria i caritat sincera, com diu el Papa.»

Nombrosa ordenació diaconal a Terrassa

Eduard Brufau / Terrassa

El primer diumenge d'Advent, festa de Sant Andreu, la catedral del Sant Esperit de Terrassa va quedar petita. Centenars de persones d'arreu del bisbat s'hi van aplegar per participar en l'ordenació de sis diaques que es preparen per al sacerdoci. La cerimònia va ser presidida per Mons. Josep Àngel Saiz Meneses, bisbe de Terrassa, i celebrada pel bisbe auxiliar, Mons. Salvador Cristau, pel bisbe emèrit de Solsona, Mons. Jaume Traserra, i per un centenar de preveres i diaques.

Amb aquest nou ministeri Walter Cifuentes, Arturo Fabregat, Guillem López, Andrés Ramírez, Hernán Urdaneta i Agustí Villalba es disposaven a fer un pas més en la seva vocació de servir Déu i els germans. En l'homília Mons. Saiz va voler insistir en aquest esperit de servei: «Diaconia significa servent (...). El diaconat actualitza un aspecte fonamental de la figura de Crist, al qual ja el profeta Isaïes havia anunciat com el servent de Jahvè i dels homes, i que es va presentar com el que "no ha vingut a ser servit, sinó a servir"» (Mt 20,28). El prelat egarenc també va descriure l'actitud humana davant de qualsevol vocació: «Quan el Senyor ens crida a una vocació concreta, hem d'acceptar la seva crida amb humilitat (...); conscients que probablement no som la millor de les argiles, però sabedors que Déu és el millor terrisser.»

Els diaques acabats d'ordenar van manifestar la seva joia pel ministeri al qual havien accedit. Així Guillem López, destinat a Sant Esteve de Granollers, no va dubtar a afirmar que «l'ordenació

diaconal ha estat un do i una gràcia de Déu en la qual la meva existència ha quedat configurada al Crist servent. La iniciativa és de Déu i jo sols he respost a la seva crida. Sabent de qui m'he fiat, estic feliç i confiat i espero que Ell dugui a bon terme l'obra que ha començat en mi». Pel que fa a la cerimònia en si va assegurar que «l'he viscuda molt intensament, sabent-me acompanyat de Déu Pare, Fill i Esperit Sant, de Maria, dels sants i de tants familiars i amics».

Amb un to semblant s'expressava Walter Cifuentes, destinat a la parròquia de Sant Pere de Rubí: «No existeixen paraules suficients per expressar la meva emoció d'aquest dia tan important de la meva vida. Donar gràcies a Déu i a l'Església perquè amb la meva ordenació m'ha ajudat a enfortir el meu esperit i amb això seguir amb el do de Jesús per comunicar la seva paraula en el servei del diaconat a tothom.»

Agustí Villalba, destinat a les parròquies del Sant Esperit i Sant Valentí de Terrassa també va donar «gràcies a Déu pel do rebut a la vocació al sacerdoci ministerial. Encara que es tracta d'un pas més cap al sacerdoci, és un pas únic i definitiu pel que fa a la consagració a Déu i al do rebut». El nou diaconat va recordar un moment concret de la celebració: «Després de la imposició de les mans del bisbe, en el moment de l'oració consecratòria caigué un llamp (crec que l'únic) i em va fer pensar en el que sentiren els apòstols en el moment de la vinguda de l'Esperit Sant a Pentecosta: "De sobte, com si es girés una ventada impetuosa, se sentí del cel una remor que omplí tota la casa on es trobaven"» (Ac. 2,2).

28è PESSEBRE VIVENT DE PALS

REPRESENTACIONS: 21, 25, 26 i 28 de desembre
i 1 de gener a partir de les 18 h

Venda d'entrades abans de les representacions a les
17.30 h a la Casa de Cultura Ca La Pruna

Si voleu contactar: Associació Pessebre Vivent de Pals
www.pessebreviventpals.es.tl
Sra. Maria Oliveras: 630 558 617

La Sagrada Família és notícia

Ha arribat l'Advent!

M. Carme
de Miguel
i Riera

Des de fa uns quants anys i des del nomenament del temple expiatori de la Sagrada Família com a basílica menor pel Sant Pare, aquesta s'ha anat adaptant a les necessitats litúrgiques i a les celebracions tot seguint el calendari litúrgic establert.

Per exemple als voltants del Nadal, la basílica de la Sagrada Família vol compartir amb les famílies aquestes dates tan assenyalades, motiu pel qual es fan tallers familiars en els quals no només participen els nens i les nenes sinó també els pares, els quals comparteixen així una estona en família. Aquesta activitat permet compartir el valor espiritual, cultural i artístic d'aquest gran emblema de la Ciutat Comtal com és la basílica.

Així mateix també enfocat en aquest col·lectiu, s'efectua l'adoració al nen Jesús a la façana del Naixement. La qual cosa s'aconsegueix amb la col·locació d'una escalinata per salvaguardar la distància que separa el fidel de les figures del Naixement i així amb comoditat i acompanyats pels pares poden apropar-se a la figura del nen Jesús per adorar-lo, al qual també l'acompanyen els seus pares, és a dir, Josep i Maria.

Aquest any l'adoració va acompanyada de les recentment inaugurades portes centrals de l'escultor japonès convertit al cristianisme, Etsuro Sotou. Les podem veure a tots dos costats del mainell que sustenta el Naixement, és a dir, al pòrtic de la caritat, on podem comprovar tota la seva simbologia de la natura i els animals que hi són representats.

Un altre element litúrgic que podem observar a l'interior de la basílica són les corones d'Advent. Des de l'adequació de l'altar del Santíssim i donat que vam comprovar que molts fidels i turistes volen apropar-se per pregar-hi amb intimitat, s'ha fet la decoració i manteniment d'aquest lloc amb molta cura. Podem veure una estructura petita que sustenta la corona rodona d'advent símbol d'Advent. Tot seguint la tradició, s'han col·locat quatre espelmes vermelles que simbo-

Corona d'Advent a la Sagrada Família.

«Us proposo de venir a celebrar amb tots nosaltres la missa dedicada a la Sagrada Família el diumenge 28 de desembre»

litzen els quatre diumenges d'Advent i, al centre, s'ha col·locat l'espelma blanca símbol del naixement del Nen Jesús.

Al costat podem veure l'altar de dimensions més reduïdes, fet amb pedra de Montserrat al mateix que l'ambó de la paraula. D'aquest altar en tenen cura les persones encarregades de la basílica a les quals darrerament i no amb certa sorpresa se les ha anomenat sagristanes, tot i que són personal d'oficines que desconeixen aquestes tasques les quals han anat aprenent amb el temps i la paciència tot mirant d'efectuar-la el millor possible i amb entrega i amor a Nostre Senyor.

Al darrere d'aquest altar podem veure el retaule de fusta de la Sagrada Família, on hi ha representats Josep, Maria i Jesús, el qual fa un petó a la mà de sant Josep com a símbol d'obediència, tot un exemple a tenir present, donat que un Déu ret obediència a un pare en aquest cas al seu pare a la terra.

L'altra corona d'Advent, i més impressionant, la podem veure col·locada davant de l'ambó de pòrfir de la paraula, a l'altar principal de la basílica. La seva simbologia litúrgica és exactament la mateixa que la col·locada a l'altar del Santíssim. La característica d'aquesta corona no només són les seves dimensions sinó com ha estat col·locada. Està dempeus i en posició vertical damunt d'una petita plataforma, per poder donar una millor visió al fidel i al turista que ens visita, des de qualsevol punt de la basílica.

Això ens dóna una mica de feina a l'hora de poder-la encendre, però ho hem pogut solucionar gràcies a la donació desinteressada d'un treballador de l'oficina tècnica, el qual va facilitar uns encenedors molt moderns i allargats que ens permeten amb molta comoditat encendre totes les espelmes.

Si les voleu veure enceses us proposo de venir a celebrar amb tots nosaltres la missa dedicada a la Sagrada Família el diumenge 28 de desembre a la nostra estimada basílica.

Hi sereu benvinguts!

Tarragona

L'escriptor José Eizaguirre participa en la Trobada diocesana del Voluntariat de Càritas

Joan Boronat / El Vendrell

El Col·legi del Sagrat Cor de les Carmelites Missioneres Teresianes del Vendrell va acollir la Trobada Diocesana del Voluntariat de Càritas, sota el lema «Signes d'alegria al nostre món», amb la participació de 200 voluntaris de tota l'arxidiòcesi de Tarragona. La trobada va ser presidida per l'arquebisbe de Tarragona, Mons. Jaume Pujol, acompanyat del director de Càritas diocesana de Tarragona, Francesc Roig, amb la participació de José Eizaguirre Fernández Palacios, escriptor i divulgador, amb un gran recorregut personal i professional en temes relatius a la justícia social, l'ecologia, el consum i els estils de vida alternatius, com a ponent i encarregat de conduir aquest treball de reflexió.

La ponència va anar orientada a les nostres accions quotidianes, per posar l'accent en el fet que «la pobresa mundial no és cap casualitat, i la nostra manera de viure, de pensar i els nostres comportaments quotidians afecten d'una manera directa la població mundial i més profundament les societats menys desenvolupades». Els hàbits en l'alimentació, el vestir, la higiene personal i la tecnologia van ser punt d'anàlisi per part d'Eizaguirre. Posteriorment abordà temes com ara la formació i la informació, la denúncia o l'economia social.

Hi hagué dinar de germanor i actuació del quartet vocal a capella Sixters, que van oferir un repertori de gospel i espirituals negres. La jornada es va tancar amb la celebració de l'eucaristia oficiada per l'arquebisbe Jaume.

Filigrana de Càritas es trasllada al centre de la ciutat

J.B. / Tarragona

El rober Filigrana de Càritas a Tarragona s'ha traslladat al número 9 del carrer Cardenal Cervantes, cantonada amb el carrer Fortuny. El local, ubicat en una de les zones més centrals de la capital tarragonina, ha estat cedit a Càritas diocesana de Tarragona per un particular.

Aquest és el resultat de l'aposta de Càritas per modernitzar i dignificar els seus espais, i en aquest cas concret es guanya en centralitat, amplitud i, sobretot, la qualitat de servei, oferint un aspecte més modern i agradable. Filigrana de Tarragona compta amb 29 voluntaris i es tracta d'un projecte que ofereix roba i estris de la llar a persones amb pocs recursos econòmics.

Animadors «professionals» en la fe

Hèctor de Arriba i Sílvia Ruzo creen l'empresa ÀnimaNova per apropar l'Evangelí a tothom

Samuel Gutiérrez

L'Hèctor i la Sílvia es van conèixer en un cicle formatiu d'animació sociocultural. El primer dia de classe, en les presentacions, quan cadascú havia de dir el seu nom i una característica que el definís, l'Hèctor va dir que ell era «catequista». Tothom es va quedar bocabadat, també la Sílvia, tot pensant que és normal que entre els companys de classe sempre hi hagi algun «raret». Però més enllà de les mirades d'incrèdilitat i les rialletes, la Sílvia es va deixar interpel·lar per aquell noi que manifestava tan obertament i sense complexos la seva fe. De petita, havia rebut i practicat una mica el cristianisme a l'escola, però en l'adolescència l'havia abandonat i la veritat és que tampoc no el trobava a faltar. La irrupció de l'Hèctor a la seva vida ho va capgirar tot...

De mica en mica es van anar fent amics, estudiant i fent treballs junts. La Sílvia va descobrir que aquell noi de mirada sincera i conviccions pregones no sempre havia estat tan convençut en la seva fe. Després de viure una infància molt vinculat a la parròquia, amb l'adolescència i el canvi de domicili familiar, la seva fe es va anar refredant. Amb 16 anys va començar a treballar com a cuiner i l'allunyament cada vegada es va anar fent més gran. L'Hèctor va tornar a creure l'any 2011 en el marc de la Jornada Mundial de la Joventut. Tenia 21 anys. L'amistat dels seus pares amb els frares caputxins d'Arenys de Mar el va portar a ajudar en l'acollida dels joves d'arreu del món que, passant per Catalunya, es dirigien a la JMJ de Madrid. En una de les pregàries dels dies d'acollida, a la qual va anar per casualitat —o potser no tant—, va experimentar amb força la presència i l'amor de Déu.

«La meua vida va fer un gir radical —reconeix l'Hèctor— i em vaig començar a replantejar moltes coses.» En un procés de creixement i maduració en la fe que no va ser fàcil, l'Hèctor va consolidar una conversió que ha omplert de sentit la seva vida. I un dia, en plena crisi econòmica, va decidir deixar la feina com a cuiner per dedicar-se a l'evangelització. «Volia anunciar i contagiar el que m'havia passat —continua dient—. Professionalment no sabia cap a on havia d'anar, però alguna cosa relacionada amb l'anunci de la bona nova... Es tractava d'explicar i compartir el tresor que tenia entre mans. Per això vaig començar a estudiar el cicle formatiu d'animació sociocultural. Vaig veure que allà podria trobar recursos per desplegar-los més tard en el camp de l'evangelització.» «I allà vaig conèixer la Sílvia», acaba dient amb un somriure al rostre.

Parella cristiana

El somriure de l'Hèctor s'explica per la relació sentimental que des de fa un parell d'anys manté amb la Sílvia. Tot i les seves diferències inicials, l'amistat es va anar enfortint fins a desembocar

«Volem ser sal i llum per al món! Volem donar a conèixer l'Evangelí a tothom d'una manera lúdica, vivencial i formativa»

en relació de parella. No va ser tampoc fàcil. La Sílvia vivia des de feia anys en parella, però l'Hèctor, probablement sense pretendre-ho, li va anar robant el cor. «Vaig descobrir que no era feliç —explica ella—, que la relació sentimental que tenia no m'omplia i que buscava alguna cosa més. Un dia vaig decidir acabar aquella relació i expressar a l'Hèctor el que sentia.»

Des del primer moment el noi va deixar-li clar que la fe era el més important en la seva vida i que ell continuaria ben actiu amb el seu compromís cristià i amb la seva comunitat d'Arenys. La Sílvia ho va acceptar, encara que en aquest àmbit no coincidien gens. Ella feia anys que no trepitjava una església. Havia estudiat en una escola cristiana però no recordava que li haguessin parlat gaire de Jesús. Només anava a missa del Gall, i perquè li agradava cantar al cor de l'escola. En la seva joventut, la Sílvia va començar a sortir amb alguns nois, a anar de festa, a viure en parella... Tot i les seves resistències, l'amistat amb l'Hèctor la va fer replantejar moltes coses, sobretot en l'àmbit de la fe. Una Setmana Santa, mentre el seu xicot estava de recés, ella es va posar en contacte amb la Delegació de Joventut de Barcelona i allà va trobar una acollida i un acompanyament

que la van ajudar moltíssim. La Sílvia va iniciar, aleshores, un bell camí de conversió que, sense adonar-se'n, no només l'anava apropant més i més a Déu, sinó també a l'Hèctor.

La conversió de la Sílvia i l'Hèctor els ha canviat la vida, fins i tot en l'àmbit professional, que, providencialment, també s'ha anat orientant cap a l'evangelització. L'any passat, a través de Mn. Bruno Bérchez, delegat de Joventut de la diòcesi de Barcelona, els van oferir la possibilitat d'animar unes convívencies per a joves de l'ESO d'una escola cristiana de Barcelona. L'experiència va ser molt positiva i van veure que potser el Senyor els cridava a ser «animadors professionals en la fe». Van ser les primeres passes de l'empresa ÀnimaNova, que tot just acaben de posar en marxa.

L'objectiu d'aquest modest, però engrescador projecte és oferir a qui ho necessiti —escoles, parròquies, famílies, comunitats...— serveis d'animació en la fe. «Volem ser sal i llum per al món! Volem donar a conèixer l'Evangelí a tothom d'una manera lúdica, vivencial i formativa —afirmen—, i per això ens oferim a crear, entre joves i no tan joves, un ambient per afavorir la trobada amb Déu». ÀnimaNova està oberta a qualsevol tipus de proposta: convívencies cristianes (Convivi amb Ell), recessos, nit de testimonis, concerts-pregària... Però sempre amb Jesucrist al centre. «Ens hem adonat —afirma la Sílvia— que les escoles, moltes vegades, s'han quedat amb els valors i no han insistit tant en la figura de Jesús... Nosaltres trobem que és la base de tot. Si només et quedes amb els valors, acabes perdent l'essència del missatge evangèlic!»

Per la seva experiència anterior, aquests dos joves animadors en la fe tenen molt clar que la bellesa del cristianisme és Jesucrist. Aquest és el tresor

que volen compartir des del propi testimoni personal. Han comprovat, a més, que quan parlen d'allò que ells mateixos han viscut, els joves els escolten i es deixen interpel·lar. «L'experiència d'explicar el propi testimoni és brutal —assegura l'Hèctor—. Silenci. Mirades cap avall. Detectes que allò els està tocant. Sense imposar res, intentem comunicar que hi ha una manera diferent de viure la vida: alegre, esperançada, compromesa... Aquí hi ha la clau de tot!»

En el poc temps que porten de rodatge han descobert també que, juntament amb el testimoni, la pregària és decisiva a l'hora de provocar un canvi real en la vida de les persones. Per això, en molts casos, prefereixen temps de qualitat per a la pregària, ben dinamitzada i amb objectius concrets, que no pas celebrar la missa. «L'Eucaristia és el punt central del cristià, i per a nosaltres ho és, però per a una persona que no creu, esdevé imposició... La pregària, en canvi, és un temps gratuït, dissenyat específicament per a ells, en el qual és més fàcil relaxar-se i obrir el cor!»

En el fons, el desig d'aquests dos joves emprenedors és canviar l'ànima de molta gent i fer-la nova: ÀnimaNova. Un canvi que ve de l'encontre amorós amb Jesús, com el que ells mateixos han experimentat en la seva vida.

Tel. 636647727 (Hèctor)
607786645 (Sílvia)
info@animanova.cat
www.animanova.cat

L'esperit nadalenc convertit en poesia

Presentació del llibre «Torna Nadal», d'Esteve Amigó i Albert Vernet

Miquel Àngel Codina
Barcelona

El dimecres 3 de desembre es va presentar a la Sala Pere Casaldàliga de la Llibreria Claret el llibre *Torna Nadal*, d'Esteve Amigó i Albert Vernet, publicat per Editorial Claret. El volum recull els més de cent poemes nadalencs escrits en els darrers cinquanta anys per tots dos autors. A l'acte hi van ser presents els dos poetes, acompanyats pel professor Oriol Nogués, que n'ha escrit el pròleg.

Esteve Amigó (Barcelona, 1938) i Albert Vernet (El Masroig, 1939), juntament amb altres amics, grans amants de la muntanya, van editar *Els ninots, origen d'una amistat* (1989), un recull de poemes, cançons, contes i dibuixos; *Insistent Nadal* (1994) i *Nadal a dues veus* (2004), reculls de nadales inclosos a *Torna Nadal*. El 2004, amb l'aportació musical d'Artur Àlvarez i Vicent Pons, van enregistrar *Música i paraules*.

«He d'agrair als amics Amigó i Vernet que m'hagin convidat a presentar un llibre de poesia, ja que se n'editen ben pocs. Em pregunto si les persones que viuen al passeig de Maragall, de Barcelona, coneixen qui va ser el gran poeta Joan Maragall. Certament, manca cultura poètica a la nostra societat», va afirmar Oriol Nogués. «Escriure un poema de Nadal per a gaudi personal i poder compartir-lo amb els qui ens sentim més propers —va reconèixer— no té res d'insòlit. Ara bé, fer-ho durant cinquanta anys sense interrupció no deixa de ser, si més no, una fita a considerar.»

Llenguatge emocional

Segons Nogués, «el Nadal entra de ple dins de l'àmbit de la transcendència: Maria té un infant, que és fill de l'Esperit Sant. Des del punt de vista racional, això no té cap explicació científica. Des de la perspectiva de la fe, sí.

La poesia, amb el seu llenguatge emocional, ens permet acostar-nos a aquest misteri i comprendre'l, i així poder donar resposta a les grans qüestions que ens plantejem els éssers humans: qui som, d'on venim i a on anem.»

«La poesia d'Esteve Amigó —va constatar el professor— es caracteritza pel seu caràcter intimista i introspectiu. Li interessa més la intenció comunicadora que no pas el rigor exacte de la mètrica o la rima. S'expressa, per tant, més lliurement per tal que brollin les emocions. A través dels seus mots, s'interroga sobre el dolor humà, alhora que defuig la banalitat del Nadal comercial.» I afegeix: «Gràcies a la seva

professió (metge pediatre) ha tractat directament amb les persones. Això es reflecteix en la seva poesia.»

Per la seva banda, la poesia d'Albert Vernet està amarada de conceptes bíblics, ja que l'autor és un expert en Sagrades Escripures. Se centra sobretot en les tradicions nadalencs, bàsicament el pessebre. «Sovint, l'Albert es posa en el lloc d'una figura del pessebre», va comentar Oriol Nogués. No abandona mai el rigor lingüístic. De fet, Nogués el va definir com «un constructor de sonets», l'estrofa poètica que més li agrada. L'autor del pròleg va posar en relleu les paraules que més acostumen a sortir als poemes d'Esteve

Amigó i Albert Vernet: «La llum, la pau, l'amor, el camí, la serenitat i el silenci.» Les seves poesies són «com una llum que ens dona netedat a la mirada, i ens permet veure l'estrella de Nadal, il·luminant les nits de la nostra vida, cercant respostes fermes i perdurables». Oriol Nogués va subratllar que «cada lector trobarà, en aquest llibre, un magnífic cabal poètic, que cal assaborir amb agraïment envers els seus autors».

Tant Amigó com Vernet van manifestar «el gran goig» que suposa haver fet aquest llibre i poder fer arribar als lectors els diferents sentiments que un fet històric i religiós esdevingut fa més de dos mil anys encara desperta.

Editorial Claret presenta la col·lecció Solidaris

Redacció / Barcelona

Editorial Claret inicia un nou projecte editorial amb la col·lecció Solidaris, adreçada als joves. Aquest nou projecte editorial pretén agrupar i fer visibles algunes iniciatives participatives que vinculen els joves amb la literatura a través de valors socials i solidaris. Cada llibre sorgirà d'un projecte únic, especial i diferent, amb la participació i el suport d'entitats i persones compromeses.

La primera obra, *Fa deu anys que vaig arribar i encara no sé on és casa meva*, ha estat elaborada per Víctor Panicello, que ha coordinat un grup de joves immigrants que expliquen la seva pròpia visió de com viuen entre nosaltres. Volien venir realment? Han trobat el que esperaven? Les coses no sempre són com es veuen des de la distància... ni com es veuen des de massa a prop. Tenen el cor una mica aquí i una mica allà perquè allò que estimen és aquí i és allà i sempre serà així per a ells. El projecte s'ha realitzat en col·laboració amb els joves del Casal dels Infants i amb el suport de l'Obra Social de «la Caixa».

FA DEU ANYS
QUE VAIG ARRIBAR
I ENCARA
NO SÉ ON
ÉS CASA MEVA.

VÍCTOR PANICELLO

RàdioEstel

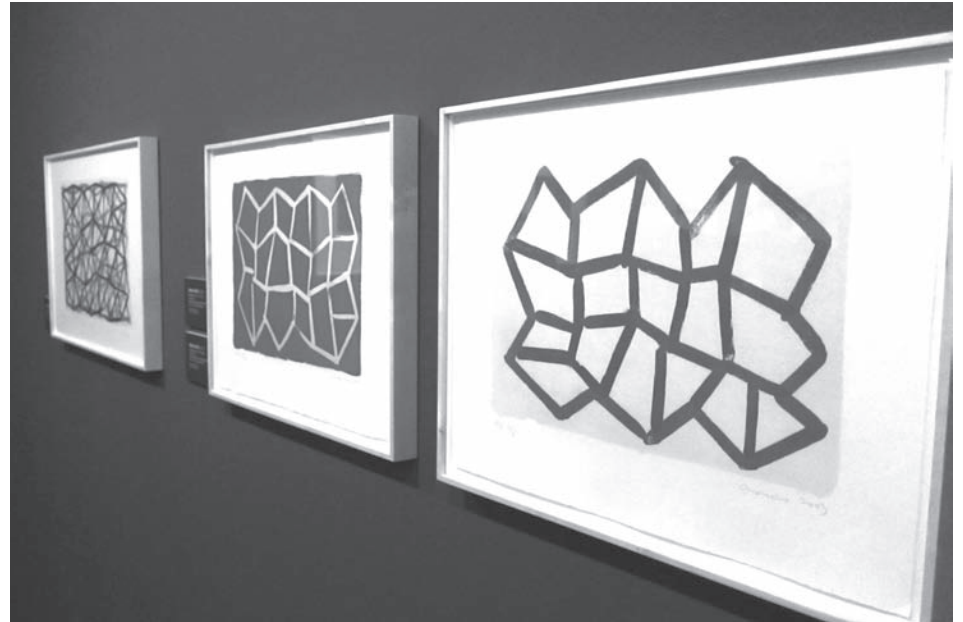
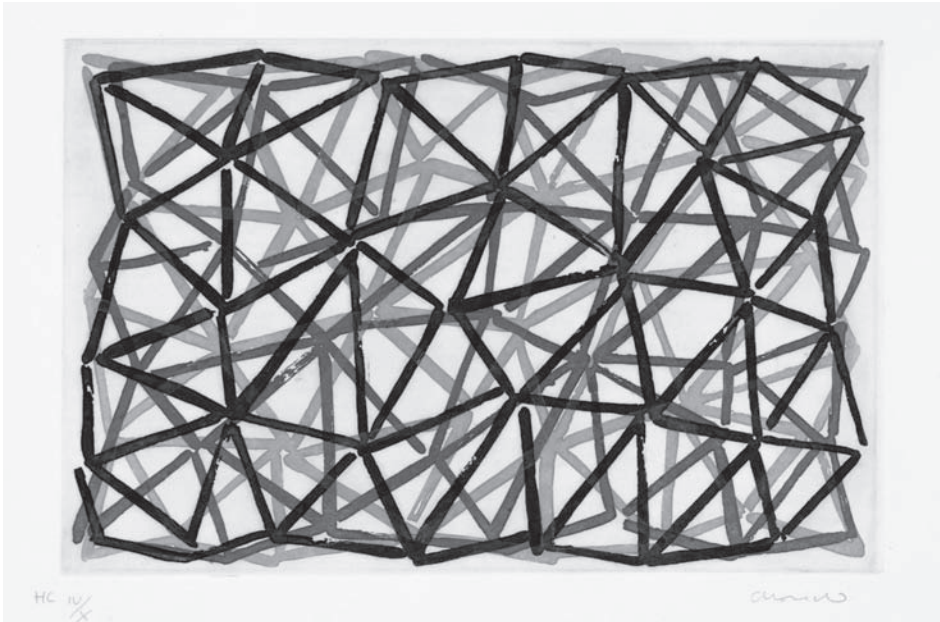
Estem ja de ple en el cicle nadalenc.

Si el voleu viure amb esperit cristià per damunt de qualsevol altra consideració, no deixeu de sintonitzar Ràdio Estel. La nostra música, les nostres reflexions i pregàries segur que us ajudaran.

- 107,5 Andorra
- 105,0 La Seu d'Urgell
- 98,4 Osona
- 91,5 Lleida
- 96,8 El Garraf
- 90,1 Tortosa
- 104,4 La Cerdanya
- 103,4 Girona
- 93,7 Catalunya Central
- 106,6 Barcelona
- 100,6 Tarragona

Antològica de Joaquim Chancho a Montserrat

L'Espai d'art Pere Pruna fa un repàs als seus 40 anys d'obra gràfica

Redacció
Montserrat

Una selecció de l'obra gràfica original de Joaquim Chancho —realitzada entre els anys 1972 i 2013 i formada per serigrafies, gravats i litografies— es pot veure a l'Espai d'art Pere Pruna del Museu de Montserrat (MDM) fins al 15 de març del 2015. La mostra, que porta per títol *Estampes*, està formada per una quarantena d'obres realitzades amb diferents tècniques; algunes d'elles han estat elaborades en col·laboració amb diferents artistes i tallers d'arts gràfiques de Barcelona.

El comú denominador dels treballs exposats a Montserrat és «l'observació de la pintura com a llenguatge per indagar processos que permeten emfatitzar trets essencials que esdevenen àmbit i suport bidimensional de transcripció i d'empremta», afirma la comissària de la mostra, Antònia Vilà.

L'obra de Joaquim Chancho està fortament motivada per un pensament gràfic orientat a acotar i sentir l'espai com a lloc d'inscripció. Chancho ha manifestat sempre una predilecció pel paper com a suport, un material que també li ha servit com a instrument d'experimentació. Per a ell, «el paper és el lloc damunt del qual examina l'abstracció de l'espai i el signe, elements que s'interelacionen en la seva obra en una introspecció radical, que cerca la unitat profunda de l'ésser», assegura Antònia Vilà. El buit de la làmina en blanc desencadena en Chancho un repte intens i laboriós al voltant de la idea de procés, de trajecte, i per això l'artista, per mitjà de l'enumeració de sèries, privilegia el recorregut de l'enregistrament d'un estar en procés, que per a ell té més importància que la fi o meta.

Les obres que es poden veure a Montserrat mostren una biologia gràfica personal del dibuix i la pintura, que s'afilien al mur d'acord amb el concepte, la composició, la dicció i la geometria. «Cerquen versificar les diferents percepcions de rastres que discorren de les estructures i sèries lineals a les dels patrons-taca, tots ells sempre relacionats als valors de les tècniques

Chancho ha manifestat sempre una predilecció pel paper com a suport, un material que també li ha servit com a instrument d'experimentació

emprades», assegura la comissària Vilà. Aquesta mostra manifesta encara una altra faceta de la fecunditat i plenitud

de l'obra de Joaquim Chancho: la que pren sentit a partir de l'ús del signe, el grafisme i el color.

A l'exposició s'encapçala la lectura de les estampes amb algunes proposicions de Richard S. Field, ja que obren una dialèctica a l'entorn del llenguatge i de l'obra impresa. D'altra banda, són un relat prou significatiu de les interrogacions i dinàmiques que van generar les pràctiques processuals dels anys setanta, afins a allò que aquí ens ocupa. Aquestes proposicions de Field van ser escrites per repensar l'art imprès en el context de la gràfica americana. Seguint l'exemple dels jocs

lingüístics de les *Sentències sobre l'art conceptual* de Sol Lewitt (1969), Field reflexiona sobre l'art imprès i juga, sense privilegiar la idea per damunt de l'execució, a analitzar i equiparar les actituds contradictòries que es tenen envers les estampes.

Cal recordar que Joaquim Chancho va protagonitzar la primera mostra temporal del nou MDM (*Joaquim Chancho, un clàssic contemporani*), renovat ara fa deu anys, i que va marcar l'inici de l'aposta continuada per l'art contemporani del museu montserratí. L'artista de Riudoms, per tant, es converteix en el primer a «repetir» a Montserrat.

Campanars

Bellver

La població principal del municipi de Bellver de Cerdanya es troba situada en un turó al mig de la plana, a una altitud de 1.100 metres. Té l'església parroquial en la seva part alta dedicada a Santa Maria i Sant Jaume.

El temple és del segle XIII, ampliat i modificat en gòtic tardà i refet cap al 1769. Consta d'una nau coberta d'un teginat de fusta, restaurat recentment, de doble vessant, sobre arcs diafragma de mig punt que descansen en pilastres de carreus granítics; està capçada amb un absis semicircular precedit per un arc presbiteral apuntat. És de dimensions modestes; no arriba als vint-i-tres metres de llargada, però la seva amplada és notable, 10,31 metres, i de 22,56 la total des del fons de les capelles laterals.

Guarda una imatge de la Mare de Déu del Roser del segle XVIII i una pica baptismal decorada amb baixos relleus que porta la data del 1760.

El campanar fou aixecat el 1769. Té planta gairebé

del frontis encarat a migdia. Fa una alçada de 24,19 metres. És un bon punt de guaita de la plana cerdana.

Delfí Dalmau i Argemir

quadrada (4,65 per 4,55 m). El seu alt cos prismàtic està coronat per una minsa cornisa i, al damunt, per una torrella de planta quadrada acabada en una agulla piramidal amb inflexió a la base i coberta de peces vidriades en marró fosc i carreus destacats de to clar. La cel·la té finestres d'arc de mig punt, una a cada cara, amb marcs dovellats i carreuats; igualment a la torrella hi ha obertures de punt rodó a cada costat. Els murs de la torre són de maçoneria amb carreus a cantoneres; els de la torrella estan arrebossats i emblanquinats; unes senzilles motlures sota la cel·la i a mitja alçada moderen la verticalitat de les seves parets. Una escala de pedra per l'interior arriba fins al cor i després és de fusta dins del cloquer fins a la cel·la; està ben arrapada als murs i deixa un ull central.

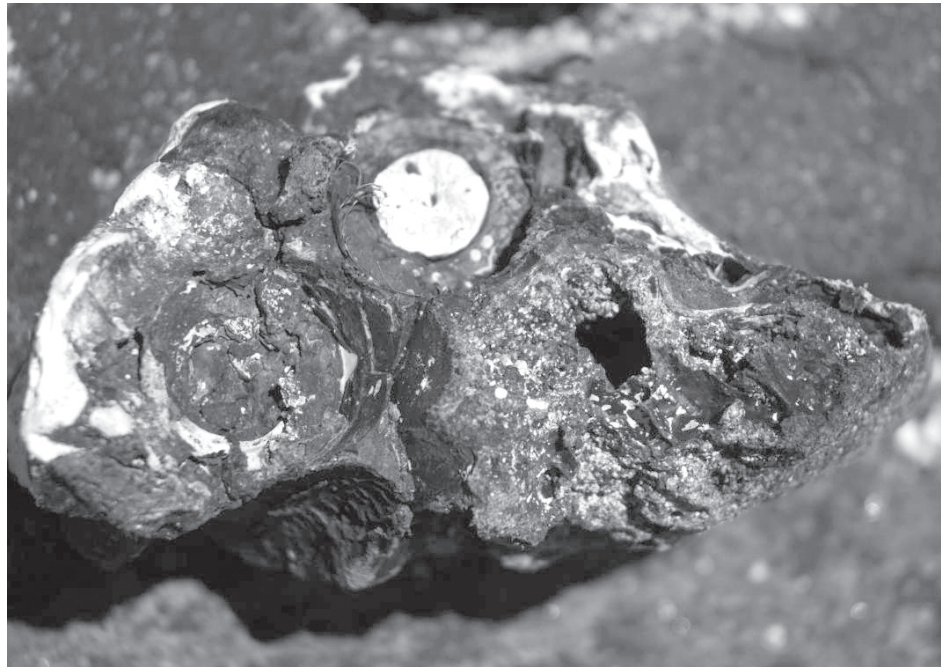
Està aixecat damunt l'ala dreta del temple, fent angle al sud-est

Actualitats científiques

Una nova espècie de roques creada per l'home

El que avui us explicaré és quasi una bajanada. Però com que és una notícia apareguda a la prestigiosa revista *Science* crec que no faré mal fet de donar-vos-la a conèixer. Tots sabeu que des de fa segles els geòlegs classifiquen les roques del nostre planeta en tres grups: magmàtiques (=eruptives), sedimentàries (=exògenes) i metamòrfiques, segons que s'hagin format simplement per solidificació dels materials que componen el nostre planeta, o per sedimentació dels que superficialment s'han anat depositant o per transformació, a causa de la calor interna, de les que eren superficials i cobertes per altres s'han trobat enfonsades i han sofert aquesta acció de les profunditats. Quan diem «roca» en geologia sempre volem significar un conjunt de minerals de l'escorça terrestre que es troben formant una certa homogeneïtat en la seva barreja. Tothom sap, per exemple, que la roca anomenada granit és un complex de tres minerals: quars, feldspat (ortosa) i mica. Excepcionalment, pot haver-hi roques formades per un sol mineral (el quars de vegades ho fa).

Doncs bé, la notícia que us haig de comunicar és que l'espècie humana ha produït una nova espècie de roca

Roca de plastiglomerat trobada a la platja de Kamilo, a Hawaii.

molt diferent a causa dels plàstics: s'ha anomenat el *plastiglomerat*

A la platja de Kamilo (Hawaii) els geòlegs han trobat una formació mineral fins ara desconeguda, que han designat amb aquest nom. Es tracta d'una platja poc freqüentada d'uns 700 metres de longitud que es tro-

ba a 12 km de la carretera asfaltada més pròxima. És freqüentada tan sols per campistes que hi planten les seves tendes i hi encenen fogueres. I què és el que hi ha passat? Com que cremen els residus de plàstics (i no tan sols dels que ells tenen i rebutgen sinó també dels que els arriben arrosse-

Per Francesc Nicolau
Professor de la Facultat
de Filosofia de Catalunya

gats per les ones) el plàstic fos actua com un ciment que compacta sorra de la platja, i també material volcànic i fragments de coralls i petxines que hi ha allí. Els investigadors van agafar mostres de 21 punts diferents que contien, tots, plastiglomerats. La investigadora Patricia Corcoran, en el seu article a *Science* ens diu que en qualsevol lloc on hi hagi abundor de residus de plàstic i una font de calor, com una foguera provocada o un incendi o un volcà actiu «hi ha potencial de formació de plastiglomerats».

Com que el món té ara uns 6.000 milions de tones de plàstic acumulades, els autors de la investigació diuen que hi ha d'haver gran quantitat de plastiglomerats encara no identificats en altres indrets del nostre planeta, cosa que vol dir que això acabarà tenint un gran impacte en la història geològica de la Terra. Potser els conglomerats, diuen, seran indicadors de l'època geològica actual per als geòlegs que estudiaran la Terra d'aquí uns quants milions d'anys... Ens sembla que aquesta última indicació va més enllà del que aquest simple fet pugui suggerir, però això no vol pas dir que no sigui interessant el que us he explicat...

Gent de casa

Bisbe Guillamet, rellevant figura eclesiàstica

Per a aquells que treballem la història, i en molts aspectes l'eclesiàstica, ens trobem sovint amb la figura del bisbe Guillamet, prelat de la seu barcelonina del segle XX que és ben desconegut per molta gent.

Ramon Guillamet i Coma va néixer a Olot el 23 de març del 1856. Fill d'un fuster i de família humil, ingressà al Seminari de Girona, on va excel·lir en les qualificacions. Va exercir de professor al Seminari quan encara n'era un dels alumnes més joves.

Ordenat prevere pel bisbe Tomàs Sivilla el 1873, va continuar els estudis a València, on es doctorà en Teologia el 1882. Va acabar la carrera de Dret a la Universitat de Barcelona el 1887. Cap al 1883 fou secretari particular del bisbe Sivilla i cap al 1885 canonge de la catedral metropolitana de Tarragona; hi aniria escalant dignitats fins a ser vicari general i jutge metropolità.

L'any 1909 va marxar a Lleó, on va ser nomenat bisbe. Va prendre possessió a l'octubre i hi va romandre tres anys, fins que el juliol del 1913 fou nomenat bisbe de Còrdova. Va ocupar la seu el 29 de novembre. El seu mandat es perllongaria per

Mosaic del bisbe Ramon Guillamet posant la primera pedra de l'església de l'Hospital de Sant Pau, l'11 de març del 1923.

espai de set anys, quan seria cridat per anar a Barcelona a substituir el cardenal Enric Reig, que se n'anava a la seu de València. El bisbe Guillamet prengué possessió el 28 d'abril del 1920. Els anys del bisbe Guillamet a Barcelona van ser convulsos.

Va arribar en uns moments en què el pistolerisme i els enfrontaments, juntament amb el terrorisme, estaven a l'ordre del dia. Mentre va estar al capdavant de la diòcesi, l'àrea metropolitana i la ciutat de Barcelona van créixer força; durant aquell període

Joan Pallarès-
Personat
Historiador
jpallarespersonat
@gmail.com

es van crear dotze noves tinences parroquials, que no trigarien a convertir-se en parròquies.

En ple exercici, va començar a emmalaltir d'una manera tan alarmanant que se li va nomenar un bisbe auxiliar, el Dr. Josep Miralles Sbert, que el 8 de juliol del 1925 es va fer càrrec totalment de la diòcesi davant de la incapacitat del bisbe titular. El Dr. Guillamet, després d'una dolorosa malaltia, va morir a quarts de tres de la matinada del 14 d'abril del 1926, a la seva residència episcopal, assistit pel Dr. Carulla, a causa dels seus greus problemes cardiorespiratoris. Fou enterrat a la cripta de la catedral de Barcelona el 16 d'abril. El va succeir de ple dret el bisbe auxiliar.

Per als catalans en general, però sobretot per als seus fidels barcelonins, ha restat immortalitzat en els mosaics de la façana principal de l'Hospital de la Santa Creu i Sant Pau, situat al carrer Sant Antoni Maria Claret, de Barcelona. Hi apareix vestit de bisbe, amb altres preveres, beneint la primera pedra del nou hospital l'11 de març del 1923.

EMILIÀ ALMODÓVAR
L'art d'acompanyar des de l'experiència de la JOC
Centre de Pastoral Litúrgica,
2014, 148 pàg.

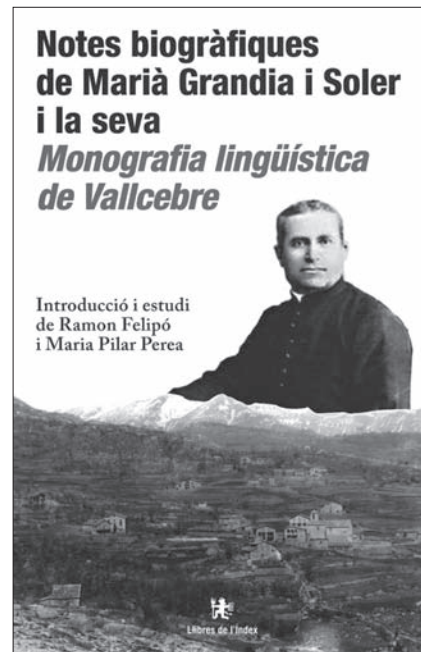
Una tasca important dels moviments juvenils evangelitzadors, com la JOC (Joventut Obrera Cristiana), és la d'acompanyar joves en la recerca de camins per tirar endavant la pròpia vida seguint la guia de l'Evangeli i descobrint Jesucrist present en aquesta recerca. Una reflexió sobre aquesta tasca, tant sobre el seu sentit com sobre la manera de dur-la a terme, és el contingut d'aquest llibre.

MARTA BURGNET i DAVID BUENO
Educació per a una cultura de pau
Publicacions de la Universitat de Barcelona, 2014, 198 pàg.

Aquesta obra fa una proposta innovadora dins del camí de la pau, que sorgeix del diàleg reposat i meditat, i alhora viu i dinàmic, entre una ciència social com és la pedagogia i una d'empírica com és la neurobiologia. Fruit d'aquest diàleg, la pau esdevé un important actiu de la humanitat i també una via per gestionar els conflictes de les nostres idiosincràsies culturals i biològiques.

RAMON FELIPÓ i MARIA PILAR PEREA
Monografia lingüística de Vallcebre
Llibres de l'Índex, 2014, 172 pàg.

La importància d'aquest estudi dialectal de Vallcebre, amb el qual Mn. Marià Grandia (1865-1929) es va doctorar, radica en la seva originalitat i en el fet de ser una aportació a l'estudi de la variació lingüística de caràcter geogràfic. Les propostes gramaticals de Grandia s'allunyaren de les de Pompeu Fabra en el moment de codificació de la llengua catalana a començaments del segle XX.

CARLES DÍAZ MARTÍ
La primera crònica del monestir de Sant Jeroni de la Murtra (1413-1604) de Francesc Talet
Fundació Noguera, 2014, 860 pàg.

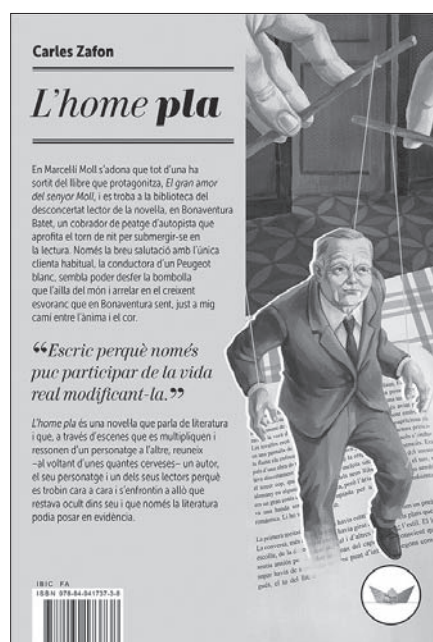
Aquest llibre transcriu la primera crònica coneguda sobre el monestir de Sant Jeroni de la Murtra de Badalona, escrita pel frare Francesc Talet (1556-1627). Descriu la història d'aquesta comunitat religiosa masculina de l'orde del jerònims al llarg de gairebé dos segles: del XV al XVI, i de la qual se'n poden extreure dades sobre diversos aspectes: arquitectura, art, costums, cultura... (Ramon Ribera)

CATERINA RIBA
Maria-Mercè Marçal. L'escriptura permeable
Eumo Editorial, 2014, 238 pàg.

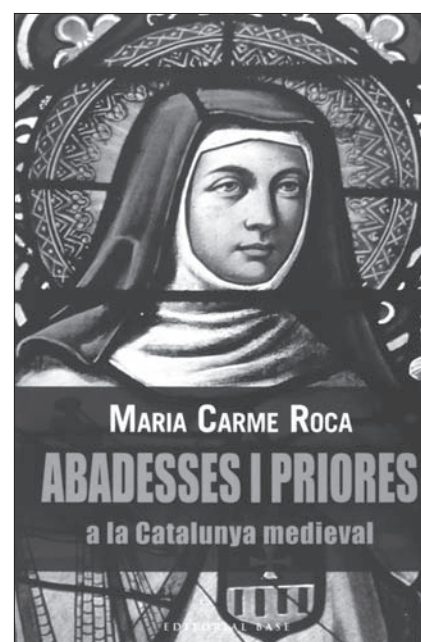
Caterina Riba presenta aquest estudi sobre l'obra de Maria-Mercè Marçal des de la «permeabilitat», la intertextualitat i el procés obert de significació que permet la seva poesia. La primera part se centra en la reflexió de Marçal entorn de la tradició literària i de la teoria feminista, mentre que la segona part analitza la reformulació dels prototips femenins, com el paper de la dona en la Bíblia.

CARLES ZAFON
L'home pla
Edicions del Periscopi, 2014, 246 pàg.

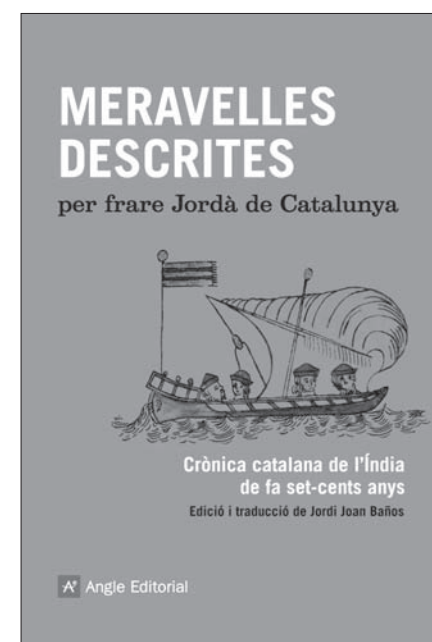
L'home pla és una novel·la de l'escriptor Carles Zafon que parla de literatura i que, a través d'escenes que es multipliquen i ressonen d'un personatge a l'altre, aplega —al voltant d'unes quantes cerveses— un autor, el seu personatge i un dels seus lectors perquè es trobin cara a cara i s'enfrontin a allò que restava ocult dins seu i que només la literatura podia posar en evidència.

MARIA CARMEN ROCA
Abadeses i prioros a la Catalunya medieval
Editorial Base, 2014, 296 pàg.

Aquest llibre ens obre les portes zelosament guardades dels monestirs femenins medievals, comunitats que van formar un grup de poder molt potent i van gaudir d'una gran autoritat des dels seus cenobis. Per les pàgines desfilen les abadeses i prioros més representatives i singulars de la Catalunya dels segles IX al XV: Emma, filla de Guifé el Pilós, Constança de Peguera o Elisenda de Montcada.

JORDÀ DE CATALUNYA
Meravelles descrites
Angle Editorial, 2014, 124 pàg.

Cap al 1328, el frare Jordà de Catalunya va tornar d'una missió per l'Índia i va descriure la ruta que va seguir i tot el que va veure en aquelles terres remotes. El relat està amarat de novetats i d'exotisme: arbres gegantins, fruites dolcíssimes, rituals pagans ancestrals, «certa terra sobre la qual cau el mannà en gran quantitat», aus que parlen i «semblen homes racionals», etc.

Crítica literària

Entre la vida quotidiana i la transcendència

La primera impressió que em va causar aquest llibre va ser d'una gran originalitat en el fons i en la forma. No es limita a reflectir una sèrie de llibres o estudis que recolzen l'autor però que també l'allunyen del lector que no percep l'ànima, amagada darrere de l'erudició, del qui ha escrit uns mots sense escalf.

Aquesta gran originalitat de fons i de forma es pot expressar també d'una manera molt diferent tot fent esment a la profunda intuïció que apareix gravada al foc en el cor de Josep Otón. Ell deixa «que aquesta intuïció aparegui en moltes pàgines del seu llibre: escau a la criatura humana que tot partint de la vida de cada dia s'aboqui vers el Transcendent: vers Déu que dona fonament, centre, companyia i sentit a la vida personal de cada un».

El pensament i la intuïció d'Otón donen unitat al llibre, molt ben construït:

Sota la pluja menuda de la Paraula de Crist, brillen una sèrie de paraules extretes de la vida quotidiana, però en les quals ressona l'Evangeli, la Bona Notícia de la vinguda de Jesús al món: «Crisi, desert, dejunar, ídols i icones, in-

JOSEP OTÓN
La mística de la Palabra
Editorial Sal Terrae, 2014, 200 pàg.

nocència i ingenuïtat, humil i humiliat, gelosia i enveja, empatia...»

Són paraules pròximes a la bona Notícia del Fill de l'home enviat pel Pare al nostre món les quals, a la vegada, ens revelen i ens oculten Déu, que ens ha elevat fins a donar-nos una altra perspectiva de la realitat (veure Introducció, p. 19).

És que aquest reguitzell de paraules i valors formen part dels relats bíblics, els quals ens presenten «la profunditat de la vida humana. Per això són font d'inspiració: no parlen del que és eteri sinó del que és real, però, il·luminat per una llum que impregna de sentit el conjunt de la vida» (Introducció, p. 18).

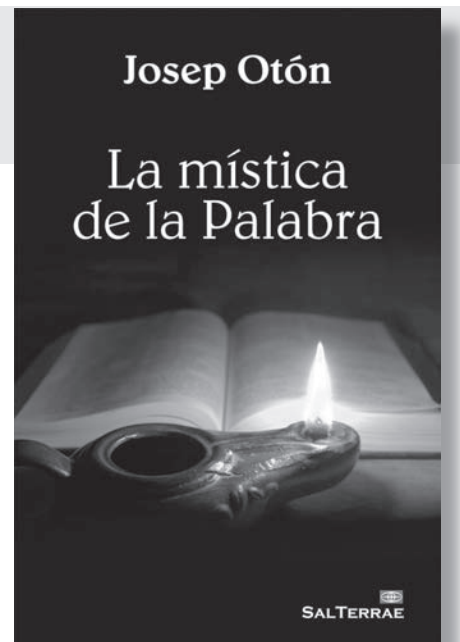
Aquestes paraules extretes de la vida humana real que fan pensar en l'Evangeli, en la Bona Notícia de la fe en Jesús enviat pel Pare, situen el lector entre la vida quotidiana i la transcendència de Déu: «El Déu transcendent no viu

replegat en si mateix, sinó que, pel fet que l'Amor sigui la seva essència, vol ser proper, pròxim, al ser humà, especialment el qui sofreix i és pobre i desvalgut. Llavors s'uneixen transcendència i immanència» (p. 24).

Els místics, per acabar, han vist el món com una gran «el·lipsi» (és la darrera paraula del llibre). Escrita per Déu i en l'alliberament dut a terme per Jesucrist. L'home, però amb l'ajut del mateix Déu, ha de posar-hi la seva interpretació de fe per completar del tot el sentit:

- com els contemplatius que llegeixen en la Creació la presència de Déu;
- com els Mags que en la claror tènue de l'Estel veuen la presència i la guia de Déu que ens fa fer el camí vers el Regne;
- com Maria, que guardava totes les paraules (esdeveniments) en el seu cor i les meditava;

Josep M. Rovira Belloso
Professor emèrit de Teologia

—com els místics que contemplen i viuen com Déu és l'únic que pot extreure béns fins i tot dels mals.

Quina alegria que un intel·lectual i escriptor jove de casa hagi fet un llibre tan suggeridor.

Crítica teatral

Una apologia feridora de l'absolutisme

«EL PRESIDENT», de Thomas Bernhard.
INTÈRPRETS: Francesc Orella, Rosa Renom, Montse Pérez, Josep Julien, Daniela Feixas, Josep Costa i Sergi Misas.
DIRECCIÓ: Carme Portaceli.
Sala Tallers, Teatre Nacional de Catalunya.
Fins al 28 de desembre.

En realitat, l'autor Thomas Bernhard (Heerleen, Països Baixos, 1931 - Ohlsdorf, Àustria, 1989) hauria fet bé de titular aquesta obra: *El President i la Presidenta*. Tal com per aquí anomenem una parella de gegants. Perquè els dos protagonistes de l'obra no són res més sinó això: una parella de gegants del cinisme polític i del cinisme del poder.

L'obra *El President* és una mena d'oferta 2x1. És a dir: dos monòlegs de notable durada (una hora cadascun), però intensos, vivíssims, carregats d'interrogants, mirades interiors, insinuacions verinoses, exabruptes, insults, menyspreu i agror que, el 1975, quan es va escriure, devia deixar ben reposat Thomas Bernhard.

La parella de monstres humans acaba de veure com els tremola el terra que els suporta perquè han patit un

© Joan Tomàs

Francesc Orella i Rosa Renom són la parella presidencial d'aquesta obra de Thomas Bernhard.

atemptat en una visita a la tomba del soldat desconegut que ha acabat amb la mort del coronel del president i —entranyable comparació!— amb la del gos de la presidenta.

L'escenografia situa les dues parts de l'obra en un ambient sòrdid, emmarcat per unes carrosseries grises d'automòbils, aptes per al desguàs, esventrades per l'atemptat, penjades del sostre. Una imatge plàstica que la posada en escena deixa a parer dels espectadors perquè la situïn en el moment històric

que més els plagui, tenint en compte la universalitat del discurs en boca dels seus dos protagonistes.

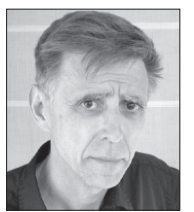
Però ni la presidenta —que és qui obre el foc— ni el president —que és qui el tanca— estan sols en el combat. Com una metàfora més de la seva solitud poderosa, una sèrie de personatges els envolten gairebé sense dir ni piu. A ella, l'acompanya la senyora Frölich, una assistenta que només té l'orella parada, mirades de reprovació i gestos d'estranyesa, mare d'un fill que potser

s'ha fet anarquista—ideologia temuda pel president i, sobretot, per la presidenta— i ase dels cops dels impromperis de la mestressa que reparteix a tort i a dret i a parts iguals entre el rostre glaçat de la pacient senyora Frölich i el mirall invisible que té mentre s'empolaina mirant els espectadors i que utilitza com a diana de la seva fúria. A ell, li fa costat l'Actriu, una amant que només té opció de pujar de to a base de copes de xampany i de rebatre les barbaritats del seu protector amb un seguit imparable de rialles d'embriaguesa.

La força dels dos intèrprets compta amb una magnètica Rosa Renom que escup el que diu, fa ganyotes amb la llengua fora, com un Einstein femení, rebat els vestits que tria per a l'acte d'estat que l'espera, el funeral dels atemptats, i plora pel seu gos mort. S'hi aparella la salvatgia de Francesc Orella, que es va estripant ell mateix en una ferida interior provocada per la pèrdua del coronel de confiança, per la por que l'assetja i per l'esfondrament de l'imperi que ha creat, pas a pas, des de ran de terra.

A pesar que el discurs de l'obra *El President* podria caure en una mena de tesi política aplicable a qualsevol època, l'autor Thomas Bernhard el transforma en una apologia feridora de l'absolutisme polític al servei de qui l'ostenta.

Andreu Sotorra
Escriptor i periodista
col·laborador de Ràdio Estel
andreusotorra@gmail.com

Des del carrer

NÚRIA CALDUCH-BENAGES, MEMBRE DE LA PONTIFÍCIA COMISSIÓ BÍBLICA

«La Paraula de Déu té la força de transformar interiorment»

Rosa María Jané Chueca

Núria Calduch-Benages, MN, professora d'Antic Testament a la Pontifícia Universitat Gregoriana de Roma, ha visitat recentment Barcelona per presentar el número 83 de la revista *Reseña Bíblica sobre Biblia y Pastoral*, on ha col·laborat amb un article sobre la *lectio divina*, i el seu darrer llibre *El perfum de l'Evangel·li*. Aquest acte, organitzat per l'Escola d'Animació Bíblica de Barcelona, és el primer en el qual participa després d'haver estat nomenada pel papa Francesc membre de la Pontifícia Comissió Bíblica.

En aquesta Comissió trobem tres dones...

Estic molt contenta que la Pontifícia Comissió Bíblica hagi obert les portes a les dones, perquè feia molts anys que se sentia aquesta mancança. Una és companya meva a la Gregoriana, la italiana Bruna Costacurta; l'altra és Mary E. Healy, nord-americana, amb qui també he treballat en alguna ocasió. Som tres dones, biblistes, de diferents llengües, de diferents nacions, amb diferents maneres d'entendre l'Església... i això ja és una aportació i una riquesa.

Es nota, doncs, la mà del papa Francesc?

El papa Francesc té ben clares unes quantes idees. Des del primer moment va dir que a la dona se li havia de donar més espai i més responsabilitats dins de l'Església, que podia oferir molts dons que no s'estaven aprofitant al màxim i ho està fent.

Pesa la responsabilitat d'aquest nomenament?

Fa respecte i, sobretot m'ha sobtat.

Ha estat una gran sorpresa perquè no m'esperava això amb tants biblistes famosos que hi ha al món! També sento agraïment perquè algú ha proposat el meu nom. Sento la responsabilitat de ser fidel a aquesta tasca d'aprofundir la Paraula de Déu, d'estudiar la Bíblia amb les eines científiques de què avui disposem, d'ensenyar-la als joves estudiants i de comunicar-la al poble de Déu.

La Paraula de Déu continua tenint força en ple segle XXI?

La Paraula de Déu té una força

enorme, realitza allò que diu. És capaç de canviar les persones, de transformar-les interiorment. L'element sorpresa és indispensable per llegir la Paraula de Déu, perquè encara que la coneguis, sempre és nova. La gent s'entusiasma amb la Paraula de Déu i veig el gran bé que pot fer, perquè qui descobreix la Bíblia ja no la deixa.

Vostè va participar com a experta en el Sínode de la Paraula del 2008. Quina incidència va tenir aquest Sínode?

Pel que fa a la difusió de la Paraula, he vist molt de moviment a diòcesis, paròquies, congregacions i instituts religiosos... hi ha molt d'interès per l'animació bíblica de la pastoral. En aquest aspecte, el Sínode va donar un impuls molt important. Ja al 2005 Benet XVI va parlar de la *lectio divina*, que va ser el tema estrella del Sínode. La *lectio* no és una cosa nova, fa segles que l'Església la practica, però Benet XVI va dir que calia adaptar-la a les situacions actuals, a les necessitats metodològiques actuals, a les necessitats reals de la vida d'avui.

En aquest sentit, com ens poden ajudar les noves tecnologies?

És essencial seguir els signes dels temps. Seria un error total girar l'esquena a les noves tecnologies, sobretot per connectar amb els joves. Les noves tecnologies ofereixen unes possibilitats immenses si se saben aprofitar bé. Un exemple és la web www.lectionautas.es, amb la qual es pot practicar la *lectio divina*. És una oportunitat per als joves d'avui dia.

Pensant-ho millor

Núria Ferret i Canale
Orde de les Verges

El temps de Déu

«Al principi ja existia el qui és la Paraula» (Jn 1,1). És a dir, que Déu ha existit sempre, és etern, viu fora del temps... «Per al Senyor tant és un dia com mil anys i mil anys com un dia» (2Pe 3,8); «Vós sou sempre igual, els vostres anys no tenen fi» (Salm 101,28). I, tanmateix, «quan el temps arribà a la seva plenitud, Déu envià el seu Fill» (Ga 4, 4), i llavors Déu entrà en el nostre temps, en la nostra història humana, en el nostre devenir, individual i comunitari. És en el temps on es desplega la nostra història com a món que camina cap a la plenitud del Regne, i és en el temps que cadascun de nosaltres va creixent en Crist fins a esdevenir «l'home perfecte, l'home que arriba a la talla de la plenitud de Crist» (Ef 4,13).

En el mentrestant, el nostre cor busca Déu i es busca a si mateix, cerca a les palpentes la imatge del seu Creador que resta impresa en l'interior de cadascú i malda per fer-la sortir a l'exterior. Fent camí amb el Crist, portant, «suportant» o arrossegant la nostra creu, ens anem configurant al Mestre, ascendint la muntanya del Calvari que ens portarà fins aquella hora tan esperada i tan temuda, l'hora del màxim Amor i de la màxima entrega, quan la nostra ànima farà el salt definitiu en les mans misericordioses del Pare.

«Ara és la vostra hora, ara les tenebres tenen el poder» (Lc 22,53), diu Jesús en iniciar la Passió que el conduirà fins a la mort. I l'Apocalipsi: «Al·leluia! És l'hora de la salvació, de la glòria i del poder del nostre Déu» (Ap 19,1). Sí, l'hora és sempre és avui, és ara: avui serem amb Ell al Paradís (cfr. Lc 23, 43). El Paradís serà al final del temps, del nostre temps i del temps de la història, però, alhora, ja és aquí, en el nostre interior. És l'avui de Déu, el present de Déu, que ens depassa i ens desborda quan vivim acollint la seva vinda permanent en les nostres vides. Jesús, el que va venir en el temps i es va fer carn en la nostra carn, és el qui continua venint fins a l'eternitat. «L'Esperit i l'esposa diuen: "Veniu". I els qui escolten aquesta lectura que diguin: "Veniu" (...) I el qui testifica tot això diu: "Sí, vinc de seguida". Amén» (Ap 22,17-20). Fel·liç Advent d'esperança i joia, «germans... Veniu, Senyor Jesús!»

Rauxa

Narcopolítica

La desaparició d'una quarantena d'estudiants a Mèxic en mans de la policia és la gota que fa vessar el got en un país on la corrupció i el crim han infestat totes les estructures de poder. L'enquistament del narcotràfic i la violència des de fa dècades, la corrupció de la classe política, els brutals assassinats de dones a Ciudad Juárez o la repressió de les comunitats indígenes a Chiapas només s'expliquen per la connivència del govern i de totes les instàncies de l'estat amb el crim organitzat. El cas de Mèxic és, sens dubte, extrem, però pot ajudar a entendre la tossuda i aparentment inexplicable pervivència de grans i lucratiu negocis crimi-

nals també als països del primer món. Efectivament, costa d'entendre que després de tants anys encara no s'hagi desmantellat cap ni una de les màfies que s'enriqueixen abandonant a la seva sort els immigrants que volen arribar a Europa; com tampoc no s'entén que l'explotació sexual o el tràfic d'armes i de droga encara siguin uns dels negocis més rendibles del món. És incompreensible que en tots aquests negocis els que de debò hi guanyen no siguin mai detinguts, i que els nostres estats no puguin seguir el rastre de les grans quantitats que s'arriben a moure. De debò esperen que ens ho creguem?

Eduard Brufau